

Najaarsnota 2020

Inleiding

Dit voorjaar bent u vanwege de uitbraak van de coronapandemie, niet op de door u bekende wijze met een hoofdlijnen-rapportage voorzien van beknopte voortgangsinformatie over de uitvoering van de begroting 2020. Wel heeft u een informatienota ontvangen waaruit u heeft kunnen afleiden dat de gevolgen van deze pandemie en de structurele effecten op het gebied van het sociale domein diepe gaten hebben geslagen in de financiële huishouding van de gemeente.

Het jaar 2020 zal de historie ingaan als een bijzondere voor u als raad. Desondanks willen wij met deze najaarsnota u in staat stellen om uw controlerende rol te kunnen vervullen. Dit ondanks de onzekerheid die op meerdere onderdelen nog aanwezig is of nog zal optreden vanwege de nog steeds voortdurende gevolgen van de coronacrisis.

Door u is bij de behandeling van de najaarsnota 2019 aandacht gevraagd over het tijdstip van behandeling van de najaarsnota. De wethouder heeft toegezegd zich maximaal in te zetten voor behandeling van de Najaarsnota voorafgaand aan de behandeling van de meerjarenbegroting in november aanstaande. Dit is gelukt, maar zonder deze nota in de politieke markt te agenderen.

In deze najaarsnota hebben we eveneens aandacht geschonken aan de opmerkingen die zijn geuit bij de vaststelling van het jaarverslag 2019. Hierin is naar voren gekomen dat niet alle doelstellingen smart genoeg geformuleerd waren om op basis van de door de raad bepaalde wijze adequaat verantwoording af te kunnen leggen. Om dit te realiseren zijn de doelstellingen voorzien van meetbare doelstellingen voor 2020 teneinde de gemaakte opmerkingen weg te nemen.

Met deze najaarsnota 2020 ontvangt u uitgebreid inzicht in de voortgang van de doelstellingen van de programma's over de eerste 8 maanden van 2020.

Op basis van de tot op heden geleverde inspanningen denken wij 66% (najaarsnota 2019 85%) van de resultaten voor 2020 te realiseren. Voor de overige 34% geldt dat er extra of specifieke aandacht vereist is of problemen zijn.

Naast de prognose op de realisatie van beleid geven we op basis van de huidige inzichten tevens een prognose van het financieel jaarresultaat 2020.

Met inachtneming van de financiële consequentie voortvloeiende uit de informatienota 2020 zouden we medio 2020 over het jaar 2020 uitkomen op een negatief financieel resultaat van € 3,1 miljoen. Dit heeft geleid tot een opdracht om alle zeilen bij te zetten teneinde dit sterk nadelige saldo (deels) om te buigen. Dit heeft geresulteerd in de in deze nota weergegeven financiële mutaties met een positief exploitatiesaldo van € 877.000.

Als we alle voorziene “plussen” en “minnen” voor nu en exclusief onvoorziene omstandigheden onder elkaar zetten met in achtneming van de financiële gevolgen van deze najaarsnota dan koersen we af op een negatief jaarresultaat van ca. € 2,2 miljoen.

Om dit nog steeds negatieve saldo uiteindelijk nog verder positief te beïnvloeden wordt voorgesteld om ingaande 2020 geen mogelijkheid meer te geven om middels een raadsbesluit in maart 2021 niet bestede budgetten 2020 over te hevelen naar 2021. Op voorhand is de omvang van dit financieel voordeel niet te becijferen, maar zal leiden tot een onderbesteding en een financieel voordeel voor de rekening 2020.

In de najaarsnota is geen rekening gehouden met de negatieve bijstelling van het BUIG budget van € 439.000. In oktober zullen de gemeenten naar verwachting worden geïnformeerd over de een bijstelling van de BUIG over 2020. Ook is nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de septembercirculaire inclusief de financiële effecten van het 2^e corona compensatiepakket.

In de najaarsnota is bijzondere aandacht geschonken aan de financiële effecten die zijn opgetreden als gevolg van de corona uitbraak begin 2020. Deze kosten zijn van zeer bijzondere aard worden in deze nota ten laste van de reserves gebracht. Grootste opvallende post is de toename van het aantal bijstandsgerechtigden en de uitkeringen in 2020 met € 810.000 vanwege de stijging in de bijstandsgerechtigden. Onduidelijk is of de nog te verwachte bijstelling van de BUIG voldoende compensatie oplevert om dit nadeel in de rekening 2020 weg te laten nemen.

De belangrijkste verklaringen voor het saldo NJN 2020 zijn > € 25.000) :

Positief	€ x 1.000	Negatief	€ x 1.000
Loonkostensubsidie	150	Maatwerkvoorziening WMO	580
Jeugdhulp	100	WOZ op basis van gebruik oppervlakte	72
Leerlingenvervoer	130	Sociaal medische indicatie	180
Verkiezingen	50	Asfaltverwijdering	155
Representatie	25	Uitkering SPUK	86
Economisch beleid	25	Hertaxatie gemeentelijke gebouwen	50
Vormings- en ontwikkelingswerk	25	Hondenbelasting	34
Kortdurende peuteropvang	50	Kostenvergoeding no cure no pay	45
Dotatie AR oeverconstructies	50	Onvoorziene lasten	40
Beeldende kunst	30	Toeristenbelasting	125
Wijkvisie Steenwijk-west	50		
Bedrijfsvoering (nm CAO)	170		
Rentelasten	110		
Trainees	100		
Kantoorbenodigdheden / Facilitair	30		
Taakstellende bezuiniging Bedrijfsvoering	250		
Afrekening 2019 NWG	114		
Degeneratievergoedingen	135		
Kapitaallasten (onderuitputting)	220		
Compensatievergoeding corona	296		
Diversen < € 25.000)	165	Diversen < € 25.000)	31
Totaal Positief	2.275	Totaal Negatief	1.398
Totaal Negatief	1.398		
Saldo Najaarsnota	877		

Oktober 2020

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Judith de Groot

Rob Bats

INLEIDING.....	3
1. TUSSENRAPPORTAGE BEGROTINGSNIVEAU	6
1.1 <i>Prognose realisatie doelstellingen programmabegroting.....</i>	<i>6</i>
1.2 <i>Overzicht afwijkende doelstellingen per programma</i>	<i>6</i>
1.3 <i>Financieel beeld.....</i>	<i>7</i>
2. NAJAARSNOTA 2020 PER PROGRAMMA.....	9
2.1 <i>Inwoner op 1</i>	<i>9</i>
2.2 <i>Duurzaam</i>	<i>19</i>
2.3 <i>Werk aan de winkel</i>	<i>26</i>
2.4 <i>Samenredzaam</i>	<i>37</i>
2.5 <i>Mijn Steenwijkerland.....</i>	<i>51</i>
2.6 <i>Financiën en bedrijfsvoering.....</i>	<i>74</i>
3. BUDGETAANPASSINGEN NAJAARSNOTA 2020	91
3.1 <i>Budgetafwijkingen najaarsnota 2020.....</i>	<i>91</i>
3.2 <i>Financieel beeld 2020 na verwerking najaarsnota.....</i>	<i>94</i>
4. TE NEMEN BESLUITEN:	94
5. BIJLAGE FINANCIËLE EFFECTEN INFORMATIENOTA 2020	95
6. BIJLAGE FINANCIËLE EFFECTEN CORONA 2020	97

1. Tussenrapportage begrotingsniveau

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de voortgang van alle programma's gezamenlijk. Het bevat een prognose van de haalbaarheid van de doelstellingen uit de programma's. Aan de orde komen de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van wat in de programmabegroting is afgesproken.

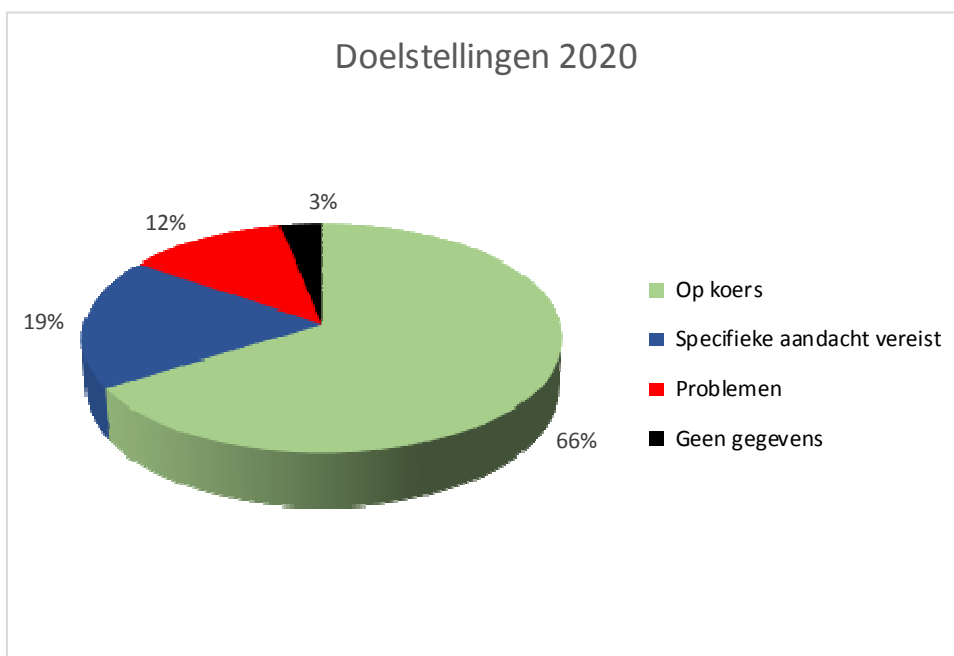
1.1 Prognose realisatie doelstellingen programmabegroting

De prognose van de realisatie van de programmadoelstellingen richt zich op de zogenaamde 'eerste w-vraag' in de begroting: 'wat willen we bereiken?'

Van de doelstellingen voor 2020 verwachten wij:

- 66% ook daadwerkelijk realiseren;
- dat voor 34% specifieke aandacht nodig is / er problemen zijn om realisatie dit jaar mogelijk te maken;

Uit de toelichtingen blijkt dat meerdere resultaten niet worden gerealiseerd of aandacht behoeven omdat er vertraging optreedt als gevolg van de uitgebroken coronapandemie.

1.2 Overzicht afwijkende doelstellingen per programma

Hieronder volgt een overzicht van de afwijkingen.

● = op koers	
■ = specifieke aandacht vereist	
▲ = er zijn problemen	
X = geen gegevens bekend	
	2020
Inwoner op 1	
Dienstverlening op locatie	▲
Vrije inloop	■
Inwonerstevredenheid bij onderzoeken	X
Locatiebezoek bij aanvragen en bezwaren	■
Beoordeling brieven en e mails met een 7,2	X
Inspiratietour/ workshops participatie	▲
Verwachtingsmanagement bij initiatieven	X

● = op koers	
■ = specifieke aandacht vereist	
▲ = er zijn problemen	
X = geen gegevens bekend	
	2020
Duurzaam	
Woningen met een betere energetische kwaliteit	■
Werk aan de winkel	
Arbeidspotentieel in de regio Zwolle	■
Maximaal rendement A32 -zone	▲
Invulling aan de regiodeal HCA	■
Mismatch verkleinen en het realiseren van meer vormen van hybride onderwijs	■
150 leerwerktrajecten waarvan 50% naar regulier werk	▲
Meer personen werkzaam in de toerisme en recreatie	▲
Meer omzet in de toeristische sector	▲
Langer verblijf en hoger bestedingspatroon van de verblijfstoerist in het gebied	▲
Betere spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar	X
Samenredzaam	
Grip krijgen op maatwerkvoorzieningen met behoud van kwaliteit en zorg	▲
Aanpak inclusief gemeente	■
Regenbooggemeente	■
Aantal jeugdigen in gezinnen met armoede neemt af	X
Alle kinderen krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen	▲
Vrijwilligersbeleid beschreven en vastgesteld	▲
Visie gemeentelijke rol bij maatschappelijke initiatieven	▲
Actieplan "sluitende aanpak"	■
Inzicht in mogelijkheden om gebruikte systemen te integreren	■
In de 2 ^e helft van 2020 in de omgekeerde toets ingevoerd	■
Mijn Steenwijkerland	
Vertaling vergrijzing als kans in uitvoeringsplan	▲
Planologisch kader voor toevoegen en splitsen woningen in kernen en buitengebied	■
Plan van aanpak "woningbouw dorpen en kernen"	■
Investeringsplan sociale huur voor noordelijke kernen	■
Aantal huurwoningen blijft gelijk aan niveau 2017	■
Uitvoering visie en projectplan "inclusief wonen"	■
Starterslening / blijverslening	■
Wijkvernieuwing Steenwijk-west	■
Visie en uitvoeringsplan 2 wijken of kernen	■
Culturele netwerkvorming	▲
Stimuleren van evenementen met behulp van evenementensubsidies	■
Scouting Tuk / Emma- en Frisoschool / Nieuwbouw Giethoorn	■
Financiën en bedrijfsvoering	
Sluitende meerjarenbegroting	▲
Trendmatige verhoging OZB	▲
Risicoanalyse / risicobeheersing	■

1.3 Financieel beeld

Binnen alle programma's zijn de financiële mutaties per onderdeel nader toegelicht. In hoofdstuk 3 is een totaalbeeld van de financiële gevolgen van de najaarsnota opgenomen. Na verwerking van deze mutaties leidt dit tot het volgende financiële beeld.

Financieel effect Perspectiefnota / Najaarsnota

Financieel beeld 2020:

	x € 1.000
Omschrijving	2020
Saldo Meerjarenbegroting	38
Informatienota 15 oktober 2019:	
Algemene uitkering 2020 septembercirculaire 2019	303
Voorlopige BUIG 2020	-151
Algemene uitkering 2020 decembercirculaire 2019	65
Raadsbesluit 21 januari 2020	
Vaststelling tarieven OZB 2020	-176
Informatienota 16 juni 2020	
Algemene uitkering meicirculaire 2020	451
Informatienota 2020 (cf bijlage 5)	-3.634
Begrotingssaldo na Informatienota 2020	-3.104
Najaarsnota 2020	877
Begrotingssaldo na NJN	-2.227

In paragraaf 3.1 is een uitgebreide financiële toelichting opgenomen van de ontwikkelingen van de najaarsnota. In paragraaf 5 zijn de financiële effecten van de informatienota cijfermatig weergegeven.

2. Najaarsnota 2020 per Programma

Per programma wordt een beeld gegeven van de voortgang op de (sub) doelstellingen uit de begroting 2020 - 2023, inclusief financiële afwijkingen.

2.1 Inwoner op 1

De realisatie per programma

Per programma wordt een beeld gegeven van de voortgang van de doelen en beoogde resultaten uit de Programmabegroting 2020-2023 inclusief de financiële afwijkingen.

De inwoner op 1

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

Inwoners en ondernemers willen meer zeggenschap over en regie op hun eigen leefomgeving. Zij nemen daarom steeds vaker zelf het initiatief, pakken verantwoordelijkheid en verwachten een betrokken en dienstbare gemeente. De gemeente geeft deze initiatiefnemers de ruimte en schept voorwaarden. Inwoners ervaren daarbij een betrokken en betrouwbare overheid met creativiteit en lef: ja, mits... is de grondhouding waarmee de gemeente initiatieven benadert. Inwoners merken dat de gemeente opkomt voor de belangen van haar inwoners bij andere overheden. De wensen en behoeftes van de inwoners en ondernemers staan centraal bij de dienstverlening.

Onze ambities zijn hieronder vertaald in een aantal doelen en concrete resultaten, onderverdeeld naar de 5 thema's uit het programma 'De inwoner op 1': Dienstverlening, Participatie met lef, Wij bewegen mee, Goede ideeën zijn goud waard en Laten zien doet verkopen.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2020

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Stimuleren/ondersteunen subsidieregeling inwonersinitiatieven
Resultaten	Eind 2019 evalueren we de regeling 'Goede initiatieven zijn goud waard'. Gelijktijdig kijken we of we in 2020 voorstellen kunnen doen voor een bundeling van de bestaande regelingen om zo te komen tot één effectieve regeling.
Prognose	● = op koers

Toelichting	Raadsvoorstel harmoniseren van de bestaande regelingen wordt in het najaar 2020 aan de raad voorgelegd.
Speerpunt 2	Dienstverlening op locatie
Resultaten	In 2020 geven we invulling aan dienstverlening op locatie. Een voorstel daartoe zal in het najaar van 2019 aan uw raad worden verstuurd.
Prognose	▲ = er zijn problemen
Toelichting	Op 10 december 2019 heeft het college besloten een informatienota over de invulling van dienstverlening op locatie aan uw raad te sturen. Hierin staat dat we gebundelde dienstverlening op locatie in verschillende kernen en wijken aan gaan bieden, naast het handhaven en intensiveren van bestaande dienstverlening op maat/ op locatie. De gemeente Steenwijkerland is een uitgestrekte gemeente met 32 kernen en wijken. Dat betekent dat we niet in alle kernen en wijken tegelijkertijd gebundelde dienstverlening op locatie kunnen bieden. Daarnaast is het mogelijk dat een vraagstuk te complex of persoonlijk is voor deze wijze van dienstverlening op locatie. Hiervoor bieden we andere vormen van dienstverlening aan. In samenspraak met inwoners, ondernemers en andere betrokken (externe) partijen gaan we starten in Steenwijkerwold, Oldemarkt en Blankenham. Bij het organiseren van de sessies in deze kernen is maatwerk van belang. Iedere kern heeft namelijk andere wensen, vragen en opmerkingen. De sessies kunnen er in elke kern daarom anders uit zien. In samenwerking met PBW's, ondernemers en andere betrokkenen zoeken we een passende invulling. Afhankelijk van de vraag of het thema betrekken we een brede groep ambtenaren en externe partijen zoals politie, woningcoöperatie en Sociaal Werk de Kop. Gepland was om in 2020 pilots in Steenwijkerwold, Oldemarkt en Blankenham te doen en deze vervolgens te evalueren. Echter, vanwege de coronamaatregelen/crisis is dit uitgesteld tot 2021.

Speerpunt 3	Vrije inloop
Resultaten	In het coalitieakkoord staat dat we een dagdeel 'vrije inloop' voor een bezoek aan het gemeentehuis gaan realiseren. Uit een peiling van het inwonerspanel blijkt dat respondenten graag een afspraak willen maken voor een bezoek aan de balies in het gemeentehuis, maar ook dat ze zonder afspraak terecht willen kunnen. Daarom zijn we in september 2019 gestart met een uitgebreide mogelijkheid om ook zonder afspraak op het gemeentehuis geholpen te worden. Van maandag t/m donderdag kunnen inwoners van 9.00 tot 16.00 terecht en op vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur. Daarnaast blijft een bezoek op afspraak mogelijk tijdens de gebruikelijke openingstijden (maandag t/m woensdag van 9.00 tot 18.00 uur, donderdag van 9.00 tot 20.00 en vrijdag van 9.00 tot 12.30 uur). In 2020 evalueren we dit en stellen waar nodig bij.
Prognose	■ = specifieke aandacht vereist
Toelichting	Uit een eerste analyse van de bezoekersaantallen blijkt dat ca 30% van de bezoeken aan de balies van het gemeentehuis een bezoek is waarvoor geen afspraak is gemaakt. De mogelijkheid om ook zonder afspraak langs te komen voorziet daarmee in een behoefte bij (een deel van) de inwoners. Vanwege de coronacrisis is de vrije inloop tijdelijk gestaakt. De evaluatie van de vrije inloop is om die reden dan ook tot nader order uitgesteld.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Thema: Dienstverlening

Doel	Aansluiting op de wensen en behoeftes van haar inwoners
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ Inwonertevredenheid bij onderzoeken gemiddeld minimaal een 7. ▪ Inwonertevredenheid over contacten via balie, telefoon, digitaal minimaal een 7. ▪ Ten minste 3 onderzoeken per jaar via het inwonerspanel. ▪ Introductie van servicenormen/serviceformules. ▪ Maandelijks spreekuur voor wethouders, meer collegevergaderingen in de kernen. ▪ Digitaliseringsagenda voor doorontwikkeling digitale dienstverlening.
Beoogd resultaat 2020	▪ Inwonertevredenheid bij onderzoeken gemiddeld minimaal een 7. ▪ Inwonertevredenheid over contacten via balie, telefoon, digitaal minimaal een 7. ▪ Ten minste 3 onderzoeken per jaar via het inwonerspanel. ▪ Maandelijks spreekuur voor wethouders, meer collegevergaderingen in de kernen. ▪ Digitaliseringsagenda voor doorontwikkeling digitale dienstverlening.
Processtap/actie 2020	▪ Voorbereidingen voor introductie van servicenormen/serviceformules.

Prognose	X inwonertevredenheid bij onderzoeken ● inwonertevredenheid bij klantcontacten ● inwonerpanel ● spreekuur wethouders ● digitaliseringsagenda
Toelichting	Op dit moment zijn er nog geen resultaten van onderzoeken over inwoner-tevredenheid. Later dit jaar worden de resultaten verwacht van de cliëntervarings-onderzoeken in het sociaal domein. Sinds de start van het inwonerpanel Steenwijkerland hebben we peilingen gehouden over verschillende onderwerpen, variërend van biodiversiteit, mobiliteit, dienstverlening tot het wel of geen digitale post. Een groot deel van de ongeveer 1300 deelnemers reageert op de vragenlijsten. Daarmee is het inwonerpanel een van de manieren om de inbreng van inwoners 'op te halen'. Daarnaast zetten we ook onderzoeken in die meer gericht zijn op het meten van de tevredenheid over onze dienstverlening. Hierbij streven we naar meer continue monitoring van de tevredenheid over het contact met de gemeente. Voor balie en digitale diensten is het cijfer ruim boven de 7. De nieuwe meting voor telefonische contacten start later dit jaar. Belangrijk is en blijft om de uitkomsten te gebruiken om de dienstverlening te verbeteren. Het kan zo simpel zijn als een haakje om je tas op te hangen bij het pasfotohokje, of duidelijke taal gebruiken in (e-)formulieren tot het uitbreiden of verbeteren van het digitale aanbod, zoals bijvoorbeeld de melding openbare ruimte. Na de laatste vereenvoudiging voor het doen van een melding zijn we op bezig met verdere optimalisatie voor het doen en afhandelen van een melding. Vanuit het programma Omgevingswet vullen we voor initiatieven onder de Omgevingswet de snelserviceformule en ontwerpformule vanaf 2021 in. Het spreekuur voor wethouders is een vast onderdeel van de agenda's van de wethouders geworden. In coronatijden gaat het spreekuur telefonisch. In samenwerking met o.a. team Ontvangst heeft team I&A een doorvertaling gemaakt van de gewenste online dienstverlening naar daarvoor benodigde zaken. Bijvoorbeeld de aanbesteding van een nieuwe telefooncentrale, het uitbreiden van de e-diensten voor burgerzaken-aanvragen (o.a. aangifte geboorte en overlijden) en een applicatie voor meldingen openbare ruimte.
Gevolgen Corona	Door de corona-maatregelen heeft de actualisatie van de visie op dienstverlening enige vertraging opgelopen en hetzelfde geldt voor de introductie van servicenormen en -formules. Deze waren deels gekoppeld aan de Omgevingswet, maar sluiten ook aan bij de nieuwe visie op dienstverlening (die in september voorgelegd is aan uw raad). De voorbereidingen voor de serviceformules onder de Omgevingswet waren al gestart, maar de uitvoering ervan heeft vertraging opgelopen.

Doel	Persoonlijk contact heeft de voorkeur
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ Persoonlijk contact is de regel. ▪ Ten minste 30% van het aantal bezwaren wordt via mediation opgelost. ▪ Regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften.
Beoogd resultaat 2020	▪ Persoonlijk contact is de regel. ▪ Ten minste 30% van het aantal bezwaren wordt via mediation opgelost. ▪ Regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften, voor zover dat mogelijk en gewenst is (corona-maatregelen).
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Persoonlijk contact is de regel ● 30% van de bezwaren wordt via mediation opgelost ■ Locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaren
Toelichting	Voor de pre-corona maanden kunnen we zeggen dat we als gemeente veel op locatie/op maat aanbieden en ook door ons ingeschakelde partijen bieden veel op locatie en op maat aan, van zorg & boodschappen, keukentafelgesprekken voor WMO, energieloket tot inwonersinitiatieven. Ook is er regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften. En is er bij toewijzing of afwijzing van subsidies kunst & cultuur eerst persoonlijk contact, afhankelijk van de vraag ook op locatie. Bij subsidies aan evenementen worden deze zoveel mogelijk bezocht. Ook bij aanvragen voor sport is er persoonlijk contact en afhankelijk van de wens, is er bezoek op locatie of het gemeentehuis. Bij bezwaarschriften is er eerst persoonlijk contact en afhankelijk van de casus vindt een gesprek op locatie plaats. Meer dan 30% van de bezwaren wordt via mediation opgelost. De corona-maatregelen/crisis hebben niet tot minder persoonlijk contact geleid, maar wel tot minder fysieke ontmoetingen op het gemeentehuis of op locatie.

Gevolgen Corona	Door de corona-maatregelen/crisis is het nu niet altijd mogelijk of wenselijk om op locatie af te spreken cq gaan activiteiten niet of op een andere manier door (denk aan activiteiten vanuit Sociaal Werk De Kop; Energieloket; sport en evenementen).
------------------------	--

Doel	Heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, met aandacht voor laaggeletterdheid
Resultaten (PB 2020-2023)	- Brieven en e-mails worden met minimaal een 7,2 beoordeeld. - Een digitale ambitiekaart.
Beoogd resultaat 2020	- Brieven en e-mails worden met minimaal een 7,2 beoordeeld. - Een digitale ambitiekaart.
Processtap/actie 2020	- Aanpassen klantcontactmonitoring - Start met invulling motie duidelijke taal Direct Duidelijk Brigade)
Prognose	X Brieven/e-mails minimaal beoordeeld met een 7,2 ● Digitale ambitiekaart
Toelichting	Op dit moment hebben we geen specifieke cijfers over de tevredenheid over onze brieven en e-mails. We onderzoeken of we deze kanalen kunnen opnemen in de klantcontactmonitoring als onderdeel van de klantreis. We willen starten met die voor bouwvergunningen. In sociaal domein wordt per augustus 2020 gestart met een nieuwe methode voor het uitvragen van cliëntervaringen met het aanvragen van voorzieningen voor WMO en Jeugd. Deelname aan de succesratio webformulieren is een nieuwe manier van meten van het gebruik van digitale aanvraagformulieren. Daarnaast geven we invulling aan de motie van uw raad over het gebruik van duidelijke taal (Direct Duidelijk Brigade). Dat zal naar verwachting bijdragen aan een positieve(re) beoordeling van onze brieven en e-mails. Voor de digitale ambitiekaart zijn in 2019 in eerste instantie externe opties verkend. Die bleken vooral heel kostbaar. Door de ontwikkeling van de techniek bleek dat ook een interne oplossing mogelijk is. De techniek is gereed, de invulling vindt in het najaar van 2020 plaats (met onder meer het Hernieuwd Perspectief).
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen

Thema: Participeren met lef

Doel	We doen het samen. Bouwen aan leefbare en toekomstbestendige kernen
Resultaten (PB 2020-2023)	We werken goed en integraal samen met maatschappelijke partners om vraagstukken in de kernen goed aan te vliegen. Geen 'kastje-muur gevoel' maar integrale samenwerking mét en voor de inwoner.
Beoogd resultaat 2020	Er is structureel gebiedsoverleg tussen de professionele organisaties (gemeente, politie, Sociaal Werk en woningbouwcorporaties). Ook gaan we meer gezamenlijk op pad
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Structureel gebiedsoverleg tussen professionele organisaties
Toelichting	Wordt uitvoering aan gegeven
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen

Doel	Stimuleren eigenaarschap
Resultaten (PB 2020-2023)	Zelforganiserende en –redzame buurten bij initiatieven, met behulp van een gereedschapskist (Eerste Hulp Bij Initiatieven).
Beoogd resultaat 2020	-
Processtap/actie 2020	-
Prognose	-
Toelichting	Deze actie stond en staat gepland voor 2021. Voorbereiding en uitvoering 2021.
Gevolgen Corona	(nog) geen.

Thema: Wij bewegen mee

Doel	Participatie zit in ons bloed
-------------	--------------------------------------

Resultaten (PB 2020-2023)	De medewerkers beschikken over participatievaardigheden waarbij een (participatie) gereedschapskist een praktisch hulpmiddel is.
Beoogd resultaat 2020	Continuïteit. We organiseren Inspiratietours om medewerkers en initiatiefnemers elkaar het verhaal te vertellen. Workshops voor ambtenaren rondom participatie organiseren we in 2020
Processtap/actie 2020	-
Prognose	▲ inspiratietours / workshops
Toelichting	De corona-crisis liet bijeenkomsten niet toe. Hierdoor waren workshops en de inspiratietour niet mogelijk.
Gevolgen Corona	Vanwege corona zijn deze activiteiten dit jaar gecancelled

Doel	De vraag staat centraal
Resultaten (PB 2020-2023)	Initiatieven worden integraal afgewogen en vallen niet meer tussen wal en schip. Een initiatieven team buigt zich over inwonersinitiatieven (loket).
Beoogd resultaat 2020	-
Processtap/actie 2020	In 2020 gaat een nieuwe initiatievenregeling voor besluitvorming naar de raad.
Prognose	-
Toelichting	Deze actie stond en staat gepland voor 2021
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen

Doel	Gemeente is zichtbaar en goed benaderbaar
Resultaten (PB 2020-2023)	De gemeente heeft meerdere gebiedsmanagers (met bevoegdheden) die een schakel vormen tussen de organisatie en de inwoners. Zoveel mogelijk gesprekken tussen ambtenaren en inwoners op locatie.
Beoogd resultaat 2020	Vacature openstellen voor 3 ^e gebiedscoördinator
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● 3 ^e gebiedsmakelaar aangetrokken
Toelichting	De werving is afgerond en een 3e gebiedscoördinator is aangetrokken
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen

Thema: Goede ideeën zijn goud waard

Doel	Goede initiatieven zijn goud waard
Resultaten (PB 2020-2023)	Flexibele en laagdrempelige ondersteuning voor (buurt)initiatieven. Zowel voor proces als realisatie.
Beoogd resultaat 2020	Een eenduidige regeling voor inwonersinitiatieven
Processtap/actie 2020	Evalueren van de tijdelijke regeling Inwonersinitiatieven zijn goud waard en harmoniseren van de bestaande regelingen tot 1 heldere en toegankelijke regeling
Prognose	● Regelgeving voor inwonersinitiatieven
Toelichting	De raad wordt in het najaar voorgesteld om een nieuwe regeling vast te stellen.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen Uitvoering: door andere prioriteiten als gevolg van de coronacrisis ligt dit voorstel wat later voor in de raad dan gepland.

Thema: Laten zien doet verkopen

Doel	Delen is inspireren
Resultaten (PB 2020-2023)	(Media)aandacht voor geslaagde inwonersinitiatieven. Meer zelforganisatie, eigen initiatief bij inwoners. Een interactief platform voor (buurt)initiatieven.
Beoogd resultaat 2020	(Media) aandacht voor de vernieuwde regeling en de bestaande succesverhalen
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● (Media) aandacht voor vernieuwde regelgeving en bestaande succesverhalen
Toelichting	Zodra de vernieuwde regeling "Inwonersinitiatieven zijn goud waard" door de gemeenteraad is vastgesteld, gaan we "naar buiten" met een campagne.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen Uitvoering: door andere prioriteiten als gevolg van de coronacrisis is dit onderwerp naar achter in de tijd verschoven.

Doel	Goed verwachtingsmanagement bij initiatieven
Resultaten (PB 2020-2023)	Geen teleurstellingen/verwijten wanneer een initiatief geen doorgang kan plaatsvinden. 'Kan niet' is een prima uitkomst bij een goed proces.
Beoogd resultaat 2020	Continu proces
Processtap/actie 2020	-
Prognose	X Verwachtingsmanagement
Toelichting	Dit is een continu proces. Deze is alleen niet meetbaar te maken.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: geen Uitvoering: veel contacten hebben digitaal plaatsgevonden, in plaats van face to face.

4. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2020-2023

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020-2023:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2020-2023				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan				
1. Invoering Omgevingswet (implementatiekosten)	Ja	Nee	Nee	Nee*
2. Actualisatie archeologische verwachtingskaart buitengebied	Ja	Ja	Ja	Nee**

*Zie mutatie bij saldoverbeterende maatregelen.

**Dit jaar wordt opdracht gegeven voor de actualisatie van de kaart en wordt met de werkzaamheden begonnen. Naar verwachting zijn de werkzaamheden in de loop van 2021 afgerond.

5. Financiële mutaties voorjaar 2020

Op 16 juni is een informatie nota naar de raad gezonden. De financiële vertaling van deze nota is als volgt:

Financiële mutaties 2020, incl. structurele doorwerking

1	De inwoner op 1	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023	2024
1.1	Veiligheidsregio IJsselland: positief resultaat 2019	I		63.000				
1.2	Pensioenoverdracht bestuurders	S		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
1.3	Onderhoud/actualiseren basisregistraties (BAG/BGT/WOZ)	S		-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
1.4	Nieuw contract opvang zwerfdieren	S		-17.396	-17.396	-17.396	-17.396	-17.396
1.5	Wegsleepregeling	S		-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
1.6	Financieel technische aanpassingen bidboek 'Land van Weerribben en	S		-64.280	-53.552	9.843	9.766	9.690
	Bidboek (tlv reserves)	I		374.900	-244.674	-365.650		
	Mutatie reserves (bidboek)	I		-374.900	244.674	365.650		
	Totaal De inwoner op 1		0	-112.176	-164.448	-101.053	-101.130	-101.206

6. Uitkomsten spoedactie om het begrotingssaldo 2020 te verbeteren

Financiële mutatie nr. 1 : Onderzoek dienstverlening op locatie	
Welk budget betreft het?	Onderzoek dienstverlening op locatie

Vrijval / besparing 2020	€ 25.000
Wat zijn de oorzaken?	Het onderzoek is niet door een extern onderzoeksbureau uitgevoerd maar door een trainee. De beschikbare gestelde middelen zijn daarom niet voor onderzoekskosten ingezet. Het onderzoek heeft geresulteerd in het advies om met pilots te werken om zo beter inzicht te krijgen in de toegevoegde waarde van gebundelde dienstverlening op locatie, naast de al bestaande dienstverlening op locatie. De pilots zijn in verband met corona doorgeschoven naar 2021.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 25.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Beleidsmatig heeft het vervallen van dit budget geen effect.

Financiële mutatie nr. 2: Verkiezingen	
Welk budget betreft het?	Verkiezingen
Vrijval / besparing 2020	€ 50.000
Wat zijn de oorzaken?	In 4 jaar tijd zijn er altijd (minimaal) 4 verkiezingen. Deze zijn echter zo verdeeld over de tijd dat er elke 4 jaar 1 jaar is dat er (in principe) geen verkiezingen zijn. Dat is 2020. Qua budgetten is er wel voor elk jaar een bedrag gereserveerd voor verkiezingen. Het grootste deel van dit budget gebruiken we dit jaar alleen niet. Ter voorbereiding op de verkiezingen van 2021 wordt er dit jaar nog geïnvesteerd in stembokjes die beter toegankelijk zijn voor mindervalide mensen. Hier is een bedrag van zo'n € 14.000 mee gemoeid. Daarnaast nog een bedrag voor de software van verkiezingen. Het restantbedrag kan vrijvallen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja
Financieel effect op begroting 2020?	€ 50.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 3: Klantsignaalmanagement	
Welk budget betreft het?	Klantsignaalmanagement
Vrijval / besparing 2020	€ 15.000
Wat zijn de oorzaken?	We hebben dit jaar incidentele kosten voor KCM en structurele kosten. Deze zullen naar verwachting wel iets lager uitvallen dan € 55.000 totaal. De verwachting is dat we voldoende hebben aan € 40.000.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 15.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 4 : Ontvangst: Doorontwikkeling digitale dienstverlening	
Welk budget betreft het?	Doorontwikkeling digitale dienstverlening
Vrijval / besparing 2020	€ 15.000
Wat zijn de oorzaken?	Budget wordt deels ingezet voor aanschaf social intranet, doorontwikkelen sjablonen en aanpassingen / doorontwikkelingen op website / audit. De voorlopig geschatte uitgaven zijn totaal zo'n 45.000 euro, Mocht de uitbreiding voor Whatsapp dit jaar nog wettelijk gezien mogelijk zijn dan stijgt dit bedrag.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Deels; regels voor de toegankelijkheid van je website zijn wettelijk vastgesteld; hier moet onze website aan voldoen.

Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 15.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 5 : Omgevingswet	
Welk budget betreft het?	Invoering Omgevingswet
Vrijval / besparing 2020	€ 200.000
Wat zijn de oorzaken?	Op basis van het hernieuwd perspectief is er nog eens goed naar de begroting van omgevingswet gekeken. De begroting van programma omgevingswet bestaat uit incidenteel geld. Op basis van de bezuinigingsvraag uit het HHP hebben we gekeken of er incidenteel een bezuiniging gedaan kan worden in deze begroting. Omdat door onderbezetting minder loonkosten zijn gemaakt en omdat een deel van het programma meer lean and mean kan worden uitgevoerd, is het mogelijk om deze teruggave te realiseren.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 200.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	De bezuinigingen hebben tot gevolg dat we op een deel van de sporen meer lean en mean gaan werken. Aan een aantal toekomstige plannen zal niet of in afgeslankte vorm worden gewerkt.

Financiële mutatie nr. 6 : Representatie	
Welk budget betreft het?	Representatie
Vrijval / besparing 2020	€ 25.000
Wat zijn de oorzaken?	Terughoudendheid bij verstrekken relatiegeschenken
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 25.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Intrekken investeringskredieten

Geen.

Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 7: Inwonerspanel	
Welk budget betreft het?	Onderzoeken Inwonerspanel
Vrijval / besparing 2020	€ 7.000
Wat zijn de oorzaken?	We hebben minder uitgebreide peilingen in 2020.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 7.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0

Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Beleidsmatig heeft het vervallen van dit budget geen effect.
--	--

CORONA

Financiële mutatie nr. 8: Leges huwelijken	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op basis van een voorlopige inschatting gaan we ervan uit dat het saldo van baten en lasten Burgerlijke stand € 20.000 lager is dan begroot.
Wat zijn de oorzaken?	Door de coronacrisis zijn veel huwelijken uitgesteld naar een later moment in de tijd, of zelfs geannuleerd. De al betaalde leges voor deze huwelijken zijn terugbetaald. Een groot deel van het werk voor deze huwelijken is wel verricht.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja; voltrekken huwelijken
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen; de huwelijken worden nog steeds voltrokken als het paar dit wil. Maar op een ander moment of andere vorm dan gepland.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Verwacht tekort van € 20.000 op de Burgerlijke stand.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het tekort van € 20.000 wordt ten laste gebracht van de reserve vaste buffer.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 0
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De kans is aanwezig dat er zich in de tweede helft van het jaar nog een coronagolf voordoet. In dat geval zal dat ook effect hebben op de huwelijken - en de leges- die dan gepland staan.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Geef hierbij o.a. aan welke trends van invloed zijn op het realiseren van dit programma en wat de mogelijke gevolgen zijn in termen van 'kansen' en 'uitdagingen'.

Corona

Als er een ontwikkeling is die een stempel heeft gedrukt en drukt op alle mogelijke terreinen, dan is het wel corona of COVID-19. Of deze blijvend of van tijdelijke aard zijn dat is op dit moment niet te zeggen. Hieronder wordt het effect van corona aangegeven bij andere trends en ontwikkelingen, naast de algemene gevolgen van corona-maatregelen voor het corona-proof inrichten van de dienstverlening (o.m. schermen bij de balie, deel KCC telefonie in andere kamer, wisselrooster bij burgerzaken, alleen op afspraak, achtervang organiseren met andere collega's).

Privacy

Privacy blijft een actueel onderwerp doordat het vaak, meestal niet positief in het nieuws is. Recent nog weer tijdens de coronacrisis, denk aan apps voor digitaal vergaderen, verzamelen van telefoongegevens voor inzicht in aantallen mobiele telefoons op bepaalde plekken. Of de zorgen die er zijn over de Coronamelder-app. Mensen zijn daardoor bezorgd over hun (online) privacy. Wij moeten daar rekening mee houden en zorgen voor een goede beveiliging van persoonlijke gegevens, conform de AVG.

Omgevingswet: participatie, integrale aanpak

De Omgevingswet sluit aan bij ontwikkelingen in de maatschappij, zoals inwoners meer en eerder betrekken bij plannen voor hun buurt/omgeving (participatie) en integrale afweging van aanvragen. Corona heeft er mede voor gezorgd dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1-1-2022, omdat er nog veel moet gebeuren voordat het digitale stelsel en de overheden klaar zijn voor de Omgevingswet. Daar zijn we dan ook mee bezig in het programma Invoering Omgevingswet.

Social media

Social media spelen een belangrijke rol in het dagelijkse leven van veel inwoners. Dat zien we ook tijdens de coronacrisis: ook dan of juist dan gebruiken inwoners en ondernemers digitale manieren om hun vragen te stellen of zorgen te uiten. De vragen die via Twitter en Facebook binnenkomen zijn op een soortgelijke, structurele manier belegd als vragen via de telefoon: via het KCC. Zodra het mogelijk is, voegen we WhatsApp als kanaal toe.

Digitalisering

Inwoners regelen steeds meer online en zijn gewend geraakt aan het hoge niveau van online dienstverlening door commerciële aanbieders. Dat vragen zij ook van de overheid. Daarin zijn we nog niet zo ver als commerciële organisaties. Hoewel het proces voor aangifte van overlijden en geboorte nog niet volledig gedigitaliseerd is, hebben we tijdens de coronacrisis ervoor gezorgd dat inwoners voor de aangifte van overlijden en geboorte niet naar het gemeentehuis hoefden te komen. Ook het aanvragen van de financiële regelingen (corona) gebeurt allemaal digitaal.

Niet alleen voor dienstverlening op het gemeentehuis ook voor inwonersparticipatie is en wordt door corona-maatregelen gezocht naar digitale vormen.

Persoonlijk

Naast een trend van steeds meer digitaal, blijven een aantal zaken meer geschikt voor de persoonlijke aanpak. Denk aan vragen in het sociaal domein en ook burgerzaken. Deskundigheid wordt dan van de medewerker verwacht. Ook voor inwoners die niet zo digitaal vaardig zijn, blijft het persoonlijke contact altijd mogelijk. Tijdens de coronacrisis was en is juist dat persoonlijke contact niet altijd mogelijk of althans niet in fysieke vorm. Er is en wordt gezocht naar oplossingen om daar mee om te gaan.

Complexere vragen

We krijgen naast de reguliere vragen, steeds complexere vragen. Of het nu op het gebied van burgerzaken is (adresonderzoeken bijvoorbeeld), inwonersinitiatieven of vergunningaanvragen. Het gaat daarbij vaak om vraagstukken die meerdere disciplines binnen de gemeente betreffen, maar ook andere netwerk- en ketenpartners.

Verkiezingen (centraal stemmen tellen)

Er wordt al langer over gesproken en nu ligt er een wetsvoorstel voor het centraal (per gemeente) tellen van de stemmen bij verkiezingen. Steenwijkerland wil, ter voorbereiding daarop, meedoen aan het experiment 'centrale stemopneming'. Een voorstel hiertoe wordt dit najaar voorgelegd aan uw raad. Het centraal tellen leidt naar verwachting tot extra kosten, die voor een deel gesubsidieerd worden in dit experiment. Naast de extra kosten voor het centraal tellen, zijn er, naar verwachting, ook extra kosten voor het corona-proof maken van stemmen (tellen). Inmiddels is duidelijk dat hier extra middelen voor beschikbaar gesteld worden door het Rijk.

Integrale toegang

Naast de inzet op een integrale toegang voor het sociaal domein wordt er ook gewerkt aan een letterlijke centrale toegang, of beter gezegd ontvangst. Vanaf 2021 kunnen inwoners voor alle dienstverlening in het gemeentehuis terecht.

Omgevingswet

De Omgevingswet is mede door corona een jaar uitgesteld. Er moesten nog te veel voorbereidingen getroffen worden, met name voor het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO), die ook nog eens lastiger te organiseren zijn en waren door corona-maatregelen. De rijksoverheid heeft daarom besloten de ingangsdatum een jaar op te schuiven. Dat betekent niet dat de voorbereidende werkzaamheden een jaar stil komen te liggen, er moet namelijk ook bij gemeenten, en Steenwijkerland is hierop geen uitzondering, nog veel gebeuren.

2.2 Duurzaam

Duurzaam

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

We willen samen met onze inwoners en ondernemers werken aan duurzame ontwikkeling van de woon-, leef-, en werkomgeving. We houden rekening met de behoeften van de huidige generaties zonder die van de toekomstige generaties in gevaar te brengen. We gebruiken natuurlijke hulpbronnen duurzaam en zetten in op een energie-neutrale gemeente; daarbij betrekken we nadrukkelijk de uitkomsten van de G1000 Steenwijkerland. We kiezen ervoor om lokaal onze verantwoordelijkheid te nemen in verbinding met de regio. We worden een voorbeeld op het gebied van duurzaamheid. We tonen daarbij ambitie en daadkracht.

Samen met onze inwoners en ondernemers geven we vorm aan de circulaire economie. We stimuleren onze inwoners, ondernemers en onze eigen organisatie om circulair te gaan leven. De circulaire gemeente creëert nieuwe bedrijvigheid, heeft een positieve economische impact en draagt actief bij aan een duurzame en leefbare samenleving.

Leefbare steden en dorpen waarin goed met water en klimaat wordt omgegaan; dat is waar we voortdurend aan werken. In het Deltaprogramma hebben we ons, net als de andere overheden, verbonden aan de ambitie om vanaf 2020 klimaat adaptief te handelen, zodat in 2050 het stedelijk gebied in Nederland klimaatbestendig, water- en hittebuust ingericht is en beheerd wordt.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2020

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Onze bewoners zijn de beste ambassadeurs
Resultaten	De G1000 heeft veel energie losgemaakt in de samenleving. We willen deze energie verder benutten door de betrokkenen uitvoering te laten geven aan alle ideeën die gericht zijn op bewustwording.
Prognose	● = op koers
Toelichting	De werkgroepen uit de G1000, alsmede ook de energievooperaties blijven actief in om hun doelstellingen te bereiken. Met regelmaat vult de werkgroep Ik begin een krantenpagina met voorbeelden hoe te werken aan duurzaamheid. Werkgroep Dichtbij huis richt zich meer specifiek op energiebesparing via wijk-/dorpsaanpakken. De energievooperaties blijven leden werven en zon op dakprojecten realiseren. Vanwege corona hebben veel werkzaamheden/overleggen in het voorjaar stil gelegen. Inmiddels hebben alle groepen andere manieren gevonden om hun acties verder uit te kunnen voeren.

Speerpunt 2	Energie die we niet gebruiken hoeft ook niet te worden opgewekt/uit de grond te worden gehaald
--------------------	---

Resultaten	Het beperken van de warmtevraag in gebouwen draagt eraan bij dat het energieverbruik vermindert. Het mes snijdt aan 2 kanten: de gebouweigenaar bespaart direct door verminderde energiekosten en de energie hoeft niet meer (fossiel of hernieuwbaar) opgewekt te worden.
Prognose	● = op koers
Toelichting	De Werkgroep Dichtbij huis richt zich op energiebesparing via wijk-/dorpsaanpakken. Dit gebeurt vanuit een steeds groter wordend team van energiecoaches. Dit jaar nog wordt de energiewinkel geopend waar ook adviezen kunnen worden ingewonnen. Door corona lijkt het erop dat veel huiseigenaren extra hebben geïnvesteerd in huis waarbij we constateren dat isoleren een belangrijke component is. Naar verwachting is dit terug te zien in verminderd aardgasgebruik de komende winters. De uitgifte van de energiebespaartassen (op basis van een ontvangen Rijkssubsidie RRE) verloopt ondanks corona goed. Samen met ondermeer de BCS wordt een isolatieproject opgesteld.

Speerpunt 3	Een grondstoffenplan voor iedereen
Resultaten	De circulaire economie daagt ons uit verder te kijken om een verandering in denken en doen in gang te zetten. Door te kiezen voor een bredere scope willen we niet alleen inwoners thuis uitdagen om grondstoffen te scheiden maar ook juist buitenshuis: bij ondernemers, bij een evenement, op de camping, op school en tijdens het sporten. Alle grondstoffen die niet verbrand worden en dus hun waarde behouden, dragen bij aan een circulaire economie. Communicatie en bewustwording zijn dé handvatten voor het grondstoffenplan. Daarom wordt dit plan vooral met experts buitenshuis gemaakt: met inwoners en ondernemers.
Prognose	● = op koers
Toelichting	Het grondstoffenplan is recent in uw raad vastgesteld. Naast de projecten die al opgestart zijn wordt ook gestart met de andere projecten. Besparen op afval vrijkomend bij evenementen is door corona in een ander daglicht gekomen.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Thema: Energietransitie

Doel	Meer duurzame elektriciteit
Resultaten (PB 2020-2023)	- Jaarlijkse stijging van het percentage duurzaam opgewekte elektriciteit tot 20% in 2022 (t.o.v. van 6,5% in 2016). - In 2020 zijn er ruimtelijke kaders voor grootschalige energieopwekking met een goede verdeelsleutel tussen lusten en lasten. - Een vastgesteld Regionaal Aanbod binnen de Regionale Energie Strategie in 2021, waaruit blijkt wat er binnen Steenwijkerland moet worden opgewekt.
Beoogd resultaat 2020	- Jaarlijkse stijging van het percentage duurzaam opgewekte elektriciteit tot 20% in 2022 (t.o.v. van 6,5% in 2016). - In 2020 zijn er ruimtelijke kaders voor grootschalige energieopwekking met een goede verdeelsleutel tussen lusten en lasten.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Jaarlijkse stijging percentage duurzaam opgewekte energie ■ Ruimtelijke kaders voor grootschalige energieopwekking
Toelichting	De stijging van duurzaam opgewekte elektriciteit zet door. Nu nog primair door realisatie van zon op dak, maar binnenkort vanwege het beleidskader 'Zon op (Steenwijker)land' ook op land waardoor de stijging forser zal zijn. Concept RES West-Overijssel is vastgesteld. Om te komen tot beleid Windenergie heeft uw raad in februari antwoord gegeven op de vragen van het college. Dit beleid is nog niet vastgesteld wel wordt op basis van een motie beleid voor kleine windmolens aan u voorgelegd.
Gevolgen Corona	<i>Beleidsmatig:</i>

Doel	Woningen met een betere energetische kwaliteit
Resultaten (PB 2020-2023)	45% van de bestaande particuliere woningvoorraad heeft in 2022 minimaal label B.
Beoogd resultaat 2020	-

Processtap/actie 2020	-
Prognose	-
Toelichting	Op diverse manieren geven we richting aan dit doel, zie ook onder speerpunt 2. De Werkgroepen Dichtbij huis (via wijk- en dorpsaanpakken) en Ik begin (met name bewustwording) geven hier invulling aan, samen met de BCS. De uitgifte van de energiebespaartassen (op basis van een ontvangen Rijkssubsidie RRE) verloopt ondanks corona goed.
Gevolgen Corona	Door corona lijkt het erop dat veel huiseigenaren extra hebben geïnvesteerd in huis waarbij we constateren dat isoleren een belangrijke component is.

Doel	Terugdringen van aardgasverbruik
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2020 hebben we een warmtetransitieplan op hoofdlijnen voor alle gebieden in Steenwijkerland. - Jaarlijks minder huizen met een aardgasaansluiting.
Beoogd resultaat 2020	- In 2020 hebben we een warmtetransitieplan op hoofdlijnen voor alle gebieden in Steenwijkerland - Jaarlijks minder huizen met een aardgasaansluiting.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	- Warmtetransitieplan op hoofdlijnen voor alle gebieden in Steenwijkerland - Jaarlijks minder huizen met een aardgasaansluiting
Toelichting	In 2020 warmtetransitieplan voor alle gebieden op hoofdlijnen. Dit plan wordt in 2021 ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad. Samen met Rendo wordt gewerkt aan toename groengasproductie. Met direct betrokkenen wordt gewerkt aan de totstandkoming van de warmtetransitievisie. Met de waterstofalliantie Eeserwold werken aan een waterstofproductielocatie die ondermeer aardgas kan vervangen in de verwarming van gebouwen. Sporadisch kiezen inwoners ervoor om de aardgasaansluiting af te sluiten en om te schakelen op warmtepompen of andere vormen van verwarming.
Gevolgen Corona	

Doel	Informereren en stimuleren van inwoners en ondernemers
Resultaten (PB 2020-2023)	- Ten minste 2 nieuwe (gerealiseerde) lokale duurzaamheidsinitiatieven per jaar. - Een zichtbaar energieloket in 2020.
Beoogd resultaat 2020	- Ten minste 2 nieuwe (gerealiseerde) lokale duurzaamheidsinitiatieven per jaar. - Een zichtbaar energieloket in 2020.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	- Ten minste 2 nieuwe (gerealiseerde) lokale duurzaamheidsinitiatieven - Een zichtbaar energieloket
Toelichting	Duurzaamheidsinitiatieven zijn gerealiseerd (bv energiekrant en duurzaamheidspagina's in de Steenwijker Courant) en eind 2020 wordt de energiewinkel geopend.
Gevolgen Corona	Duurzaamheidsinitiatieven richten we qua bijeenkomsten anders in waardoor er gemiddeld meer werk is om dezelfde doelstelling te halen.

Doel	Schone mobiliteit
Resultaten (PB 2020-2023)	In 2022 is er een dekkend netwerk van oplaadpunten voor fiets en auto in de gemeente.
Beoogd resultaat 2020	Op basis van het laadpalenplan worden in 2020 10 laadpunten voor auto's gerealiseerd.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	In 2020 10 laadpunten voor auto's
Toelichting	Laadpalenplan openbare laadpalen voor auto is gereed en de locaties worden ingericht.
Gevolgen Corona	

Doel	Gemeentelijke eigendommen zijn in 2050 energieneutraal
Resultaten (PB 2020-2023)	- De gemeentelijke personen-dienstvoertuigen zijn in 2020 'zero-emission'. - Alle gemeentelijke vastgoedobjecten zijn in 2050 energieneutraal. - Gefaseerde verduurzaming van de auto's van de buitendienst vanaf 2020.
Beoogd resultaat 2020	- De gemeentelijke personen-dienstvoertuigen zijn in 2020 'zero-emission'. - Gefaseerde verduurzaming van de auto's van de buitendienst vanaf 2020.
Processtap/actie 2020	-

Prognose	● Gemeentelijke personen-dienstauto's in 2020 'zero-emission' ● Vanaf 2020 gefaseerde verduurzaming van auto's van de buitendienst
Toelichting	Aanbestedingen voor de personen-dienstauto's hebben succesvol plaatsgevonden. Bij onderhoud aan onze gebouwen is verduurzaming integraal opgenomen. Onderzoek naar de verduurzaming van de auto's van de buitendienst is uitgevoerd en onder meer de toepassing van HVO (zgn blauwe diesel) als brandstof is inmiddels ook mogelijk en beschikbaar in onze gemeente.
Gevolgen Corona	

Thema: Circulaire economie

Doel	Gemeentelijke organisatie is in 2030 circulair
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ Elk jaar is minimaal 1 aanbesteding volledig circulair, de overige aanbestedingen zijn op onderdelen circulair. ▪ Gemeentehuis + Stadswerf zamelen vanaf 2020 bedrijfsafval gescheiden in.
Beoogd resultaat 2020	▪ Elk jaar is minimaal 1 aanbesteding volledig circulair, de overige aanbestedingen zijn op onderdelen circulair. ▪ Gemeentehuis + Stadswerf zamelen vanaf 2020 bedrijfsafval gescheiden in.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● 1 aanbesteding volledig circulair ● Bedrijfsafval gemeentehuis en op de stadswerf wordt gescheiden ingezameld
Toelichting	Bedrijfsafval zamelen we gescheiden in.
Gevolgen Corona	

Doel	Minder restafval per inwoner
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ Het percentage hergebruik per inwoner neemt jaarlijks toe (2017 = 83%). ▪ De hoeveelheid restafval per inwoner neemt jaarlijks af (2017 = 64 kg). ▪ Maximaal 30 kilogram restafval per inwoner in Steenwijkerland in 2030 conform de landelijke VANG¹-doelstelling. ▪ Elk jaar maken meer inwoners gebruik van de mogelijkheid om gratis asbest te storten (2018 = start). ▪ Het restafval bij grote evenementen neemt jaarlijks af (2017 = 162 ton restafval).
Beoogd resultaat 2020	▪ Het percentage hergebruik per inwoner neemt jaarlijks toe (2017 = 83%). ▪ De hoeveelheid restafval per inwoner neemt jaarlijks af (2017 = 64 kg). ▪ Elk jaar maken meer inwoners gebruik van de mogelijkheid om gratis asbest te storten (2018 = start). ▪ Het restafval bij grote evenementen neemt jaarlijks af (2017 = 162 ton restafval).
Processtap/actie 2020	Tussenstap gezet op gebied van max 30 kilo
Prognose	● Percentage hergebruik per inwoner neemt toe ● Restafval per inwoner neemt jaarlijks af ● Toename gebruik mogelijkheid van gratis storten asbest ● Restafval bij grote evenementen neemt jaarlijks af
Toelichting	We liggen op koers met bovengenoemde resultaten.
Gevolgen Corona	Vanwege het wegvallen van grote evenementen is er ook geen sprake van kosten voor het restafval. We halen hiermee ruimschoots de beoogde bezuinigingsdoelstelling.

Doel	Ondernemers zijn zich bewust van de circulaire mogelijkheden binnen hun bedrijf
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ Circulaire economie blijvend op de agenda van ondernemers. ▪ Jaarlijks een regiobijeenkomst circulair Steenwijkerland.
Beoogd resultaat 2020	▪ Circulaire economie blijvend op de agenda van ondernemers. ▪ Jaarlijks een regiobijeenkomst circulair Steenwijkerland.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Circulaire economie blijvend op de agenda van ondernemers ▲ Jaarlijks een regiobijeenkomst circulair Steenwijkerland
Toelichting	In overleg met de BCS geven we invulling aan een aantal speerpunten, waaronder energiebesparing bij bedrijven en Zon op dak.

¹ VANG staat voor het programma 'Van Afval naar Grondstoffen'.

Gevolgen Corona	De 'week van de ondernemer' zou in het teken staan van duurzaamheid, maar daar is gezien de uitdagingen waar ondernemers voor staan van af gezien.
------------------------	--

Thema: Klimaatadaptatie

Doel	Klimaatbestendig handelen in 2020
Resultaten (PB 2020-2023)	Vanaf 2020 handelen we conform het principe 'weten, willen, werken' uit het Deltaprogramma.
Beoogd resultaat 2020	Vanaf 2020 handelen we conform het principe 'weten, willen, werken' uit het Deltaprogramma.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Handelen conform principe uit het "Deltaprogramma"
Toelichting	De stresstesten in het kader van klimaatadaptief handelen zijn doorlopen en met betrokkenen besproken.
Gevolgen Corona	

Doel	Klimaatbestendig en waterrobuust in 2050
Resultaten (PB 2020-2023)	In 2021 ligt er een actieplan klimaatadaptatie, vanaf 2022 in uitvoering.
Beoogd resultaat 2020	-
Processtap/actie 2020	-
Prognose	-
Toelichting	Vanuit de resultaten van de stresstesten wordt gewerkt aan het actieplan klimaatadaptatie.
Gevolgen Corona	

4. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2020-2023

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020-2023:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2020-2023				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan				
1. Investeren in zonnepanelen in tijdelijke opstelling, locatie Oldemarkt	Ja	Ja	Ja	Ja
2. Isoleren is besparen	Ja	Ja	Ja	Ja
3. Warmtetransitie in de praktijk brengen	Ja	Ja	Ja	Ja

5. Financiële mutaties voorjaar 2020

Op 16 juni is een informatie nota naar de raad gezonden. De financiële vertaling van deze nota is als volgt:

Financiële mutaties 2020, incl. structurele doorwerking

2	Duurzaam	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023	2024
2.1	Integraal programma DBT: Exploitatielasten aankoop stationsgebouw	I		-25.000	-25.000			
2.2	Stimuleren kleine energiebespaarmaatregelen in huis	I		-180.000				
	Beschikking Regeling Reductie Energieverbruik (subsidie Rijk)	I		180.000				
	Totaal Duurzaam		0	-25.000	-25.000	0	0	0

6. Uitkomsten spoedactie om het begrotingssaldo 2020 te verbeteren

Financiële mutatie nr. 1: Living Lab	
Welk budget betreft het?	Living Lab
Vrijval / besparing 2020	€ 10.000
Wat zijn de oorzaken?	Corona heeft gezorgd voor vertraging van het onderzoek om te komen tot invulling van Living Lab
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 10.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Vertraging van eventuele realisatie.

Financiële mutatie nr. 2: Plan van aanpak Asbest van het dak	
Welk budget betreft het?	Plan van aanpak asbest van het dak
Vrijval / besparing 2020	€ 20.000
Wat zijn de oorzaken?	Door corona, in combinatie met gewijzigd Rijksbeleid (geen verplichting om 2024 al het asbest te saneren) is het moeilijk geweest om vastgoedeigenaren te verleiden om asbest te saneren.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 20.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Er worden minder asbestdaken gesaneerd.

Financiële mutatie nr. 3: Duurzame dorpen	
Welk budget betreft het?	Duurzame dorpen
Vrijval / besparing 2020	€ 13.597
Wat zijn de oorzaken?	Nagenoeg geheel Steenwijkerland is op tal van manieren aangesloten bij een Energiecoöperatie/ ontwikkeld initiatieven op het gebied van duurzaamheid. Om die reden is dit stimuleringsbudget niet meer nodig.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 13.597
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen.

Intrekken investeringskredieten

Financiële mutatie nr. 4: Investering Routekaart 2019	
Welk budget betreft het?	Investering Routekaart 2019 (bouwkundig en technisch)

Vrijval / besparing 2020	€ 300.389
Wat zijn de oorzaken?	Vanwege corona zijn prioriteiten ergens anders gelegd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 13.750
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Doelstellingen verduurzaming van ons vastgoed vertragen.

Financiële mutatie nr. 5: Investering Routekaart 2020	
Welk budget betreft het?	Investering Routekaart 2020 (bouwkundig en technisch)
Vrijval / besparing 2020	€ 223.708
Wat zijn de oorzaken?	Vanwege corona zijn prioriteiten ergens anders gelegd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 11.336
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Doelstellingen verduurzaming van ons vastgoed vertragen.

7. Nadere wijzigingen

Geen

8. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Kansen:

Vanwege corona hebben veel woningeigenaren de klushandschoen opgepakt, waarbij ook veel energie is gestopt in isoleren. Hopelijk zien we dit terug in een dalend gasverbruik.

Uitdagingen:

Extra uitgaven door het rijk vanwege corona hebben mogelijk gevolgen voor de beleidsthema's binnen het programma. Daarnaast is onze eigen investeringscapaciteit ook beperkt en dit kan met name voor het beleidsthema klimaatadaptatie (lees: aanpassingen in de openbare ruimte) gevolgen hebben.

2.3 Werk aan de winkel

Werk aan de winkel

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

We willen een gemeente zijn die een stevige regionale positie heeft en een goed vestigingsklimaat voor haar ondernemers. Samen met onze ondernemers werken we aan duurzame bedrijvigheid en terreinen.

Werk biedt mensen inkomen en bestaanszekerheid, de kans op ontwikkeling, sociale contacten en structuur en draagt bij aan de integratie in de samenleving. Werk is een belangrijke activiteit voor mensen. Allemaal redenen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo goed mogelijk te helpen passend werk te vinden of andere zinvolle activiteiten aan te bieden als dat niet lukt. Inkomen en zelfontplooiing dragen bij aan het gevoel van eigenwaarde en welbevinden en daarmee indirect ook aan gezondheid en welzijn.

Toerisme & Recreatie is een belangrijke economische sector in Steenwijkerland. Bijna 15% van de totale werkgelegenheid is gelieerd aan de toeristisch-recreatieve sector. In de vorige collegeperiode is al ingezet op het versterken van de sector samen met onze partners. Hiertoe is de Stichting Weerribben-Wieden opgericht. Samen met deze stichting en onderliggende partijen willen we komen tot het versterken van de sector binnen de grenzen van leefbaarheid en natuur & landschap.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2020

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Focus op toerisme
Resultaten	Spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar, uitbreiding werkgelegenheid, Weerribben-Wieden als (inter)nationaal sterk merk.
Prognose	● = op koers
Toelichting	We ontvangen ieder jaar weer heel veel toeristen in Steenwijkerland en de mogelijkheden bestaan om het aantal verder uit te breiden. Spreiding over het jaar en over het gebied is nodig om overlast bij onze inwoners te beperken. Dit is goed voor de werkgelegenheid in de toeristische sector en draagt daarmee ook bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. We willen de toerist verleiden ons ook op andere momenten te bezoeken en ook eens verder te kijken dan een bezoek aan Giethoorn. Wanneer we onze gasten langer vast kunnen houden zal dat al bijdragen aan spreiding. Er is door de Stichting Weerribben-Wieden, waarin we samenwerken met verschillende partijen in onze gemeente die betrokken zijn bij de toeristische ontwikkeling, een toeristische visie vastgesteld. In samenwerking met bewoners en ondernemers in Giethoorn is een visie Giethoorn

	opgesteld. Beide visies worden in het najaar 2020 aan de raad voorgelegd. De komende periode gaan we o.a. aan de slag met nieuwe slimme gastvrijheids- en mobiliteitsconcepten. Door corona is in 2020 het aantal buitenlandse toeristen drastisch afgenomen. Dit betreft voornamelijk toeristen die komen met het vliegtuig of touringcar. Binnenlandse toeristen en toeristen uit de omliggende landen, lijken deze afname enigszins te compenseren. Ook en misschien wel juist in de tijd van corona is het van belang te blijven focussen op toerisme als economische topsector van onze gemeente.
--	--

Speerpunt 2	Steenwijkerland 'JA-gemeente' en ruimte voor ondernemers
Resultaten	Implementatie Omgevingswet, vergunningsmanagement, ambitedocument Eeserwold, mkb-beleid en acquisitie.
Prognose	● = op koers
Toelichting	Met een 'ja-gemeente' bedoelen we een optimale dienstverlening aan ondernemers. Elk initiatief wordt vooraf op kansen en haalbaarheid verkend voordat het de procedure ingaat. Belangrijk hierbij is het aanstellen van een vergunningenmanager, die met name in het 'voortraject' van een aanvraag ondernemers adviseert. In de visie op de dienstverlening is een zgn. ontwerpformule geïntroduceerd als werkwijze hoe om te gaan met nieuwe initiatieven. Als gevolg van de coronacrisis, het inrichten van het noodloket voor ondernemers en de begeleiding van de vele ondernemersvragen m.b.t. de diverse rijksregelingen (bijvoorbeeld TOZO) en de invulling van de 1,5 meter samenleving, heeft de aanpak wel wat vertraging opgelopen. MKB beleid/dienstverlening is nu eerste prioriteit van de onlangs aangestelde bedrijfscontactfunctionaris. De BCS vervult hierin een belangrijke rol. Ervaringen van ondernemers over onze dienstverlening is waardevol. In juni 2020 is door het college het ambitedocument voor Eeserwold vastgesteld. Een belangrijk document waarin betrokken partijen de (her)nieuwe ambities en activiteiten onderschrijven. Het ambitedocument is mede basis voor een nieuwe propositie voor het bedrijvenpak Eeserwold.

Speerpunt 3	Levendige en economische vitale binnenstad
Resultaten	Projecten binnenstad en Steenwijkerdiep.
Prognose	● = op koers
Toelichting	De huidige coronacrisis heeft een forse impact op de binnenstad. Verwacht wordt dat door deze crisis maatschappelijke en economische ontwikkelingen in een stroomversnelling raken, hetgeen effect heeft op de vitaliteit en leefbaarheid van de binnenstad. Als reactie hierop hebben we samen met Steenwijk Vestingstad de opdracht van de centrummanager op onderdelen herzien. Na de eerste fase van het opbouwen van relevante netwerken binnen en buiten Steenwijkerland, inventariseren en analyseren komt het nu in deze fase aan op het daadwerkelijk doen! Daarbij maken we inhoudelijk ook een draai door meer in te zetten op ondernemerschap in plaats van vastgoed. Er liggen kansen, niet voor niets staat Steenwijk in de top 5 van Overijssel als het gaat om de vitaliteit. Ook op het gebied van marketing en promotie zijn vorderingen gemaakt. Zo is een huisstijl gecreëerd voor Steenwijk Vestingstad voor een sterke en eenduidige basis voor de communicatie uitingen, afgestemd met de Weerribben-Wieden. Er is bereidheid vanuit de provincie Overijssel/Stadsbeweging om te investeren in de vitaliteit van de binnenstad. Momenteel wordt er gezamenlijk gewerkt aan een stadsarrangement, waarin deze ambitie concreet wordt vertaald in projecten. Zo wordt actief ingezet in het realiseren van een aantrekkelijke verbinding van het station naar de binnenstad, een langgekoesterde wens komt hiermee in vervulling. Een aantal acties o.a. het invullen van lege etalages met het thema 75 jaar vrijheid heeft als gevolg van de corona crisis helaas niet door kunnen gaan. De herinrichting van het Gedempte Steenwijkerdiep is en blijft een belangrijke prioriteit. De ondertekening van de contracten van de daar gevestigde supermarkten over uitbreiding en verplaatsing lijkt nog slechts een formaliteit. We naderen dan ook een nieuwe fase; het opstellen van het bestemmingsplan voor dat gebied, waarin ook de openbare ruimte (ruimtelijke kwaliteit, parkeren), de kop van het Steenwijkerdiep (entree vanaf het water) en het verbeteren van de verbinding met park Rams Woerthe.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Doel	Excellent vestigingsklimaat
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2020 staat Steenwijkerland in de top 50 van mkb-vriendelijke gemeenten (stand 2018: buiten top 100) = Ondernemers meer tevreden over de dienstverlening. - We willen een actief 'rode loper beleid', voor nieuwe en bestaande bedrijven. - Toename acquisitie met name op Eeserwold. - We maken een 'JA-gemeente' en geven ruimte voor ondernemers onder andere door uitvoering Omgevingswet. - Aansluiten bij diverse netwerken/platforms met als doel groei van de topsectoren (innovatieve maakindustrie, agro, toerisme). - We bouwen aan een levendige en economisch vitale binnenstad Steenwijk. - Ontwikkeling en invulling Steenwijkerdiep. - Deregulering.
Beoogd resultaat 2020	- In tegenstelling tot eerdere berichten wordt er in 2020 toch door MKB Nederland een verkiezing MKB vriendelijkste gemeente georganiseerd. Het doel is nog steeds een positie in de top 50 te verwerven - Contracten supermarkten ondertekend - Vaststellen ambitiedocument gedempte Steenwijkerdiep - Vaststellen ambitiedocument Eeserwold - Hernieuwde marketing- en promotiecampagne voor het bedrijvenpark Eeserwold operationeel
Processtap/actie 2020	- De MKB verkiezing gebruiken we als belangrijke stap in ons MKB beleid/dienstverlening. T.a.v. de MKB verkiezing bereiden we een communicatiestrategie voor in samenwerking met de BCS. - Op basis van de visie op de dienstverlening inventariseren we en analyseren we onze dienstverlening aan ondernemers. De door de BCS uit te voeren klantreis vergunningen levert belangrijke gegevens op. In combinatie met het evalueren van onze werkwijze in met name het voortraject zal dit leiden tot een aantal verbeterstappen in het voortraject en communicatie naar ondernemers. - Voorbereidingen getroffen voor het opstellen van het bestemmingsplan voor het gedempte Steenwijkerland.
Prognose	● MKB top 50 ● Contracten supermarkten ondertekend ● Ambitiedocument Steenwijkerdiep ● Ambitiedocument Eeserwold ● Marketing en promotiecampagne Eeserwold
Toelichting	Beoogd doel top 50 blijft in stand Het beoogd doel om in de top 50 te eindigen in de verkiezing MKB vriendelijkste gemeente blijft in stand. Dit omdat we dienstverlening aan ondernemers als prioriteit hebben benoemd. Deze verkiezing en de aanbevelingen uit het onderzoek geven ons belangrijke informatie om de dienstverlening te verbeteren. Acquisitie Voor Eeserwold is het ambitiedocument vastgesteld. Belangrijk onderdeel daarvan is het stimuleren van de acquisitie van bedrijven voor dit terrein. Gezamenlijk met grondeigenaar Roelofs wordt met een herziene campagne hierop ingezet. Aangezien meer wordt ingezet op een online campagne en minder op fysieke aanwezigheid op (ondernemers en vastgoed) beurzen kan dit met minder budget worden gerealiseerd dan waar aanvankelijk rekening mee was gehouden. Contracten met supermarkten zijn op 28 september getekend Er zijn geen resultaten benoemd voor deregulering, als gevolg van de prioritering van de ondernemersdienstverlening. Mocht daar naar voren komen dat bepaalde regelgeving als knellend en/of overbodig wordt ervaren dan zal nagegaan worden of en zo ja hoe dit kan worden vereenvoudigd.
Gevolgen Corona	Een aantal te behalen resultaten is als gevolg van de coronacrisis achterhaald (aansluiting bij platforms, deregulering), andere hebben juist prioriteit gekregen, zoals de ondernemersdienstverlening. Op dat onderdeel kunnen we als overheid het verschil maken. Tevens is een aantal te behalen resultaten vertraagd als gevolg van de inzet van ambtelijke capaciteit in noodloketten en de crisisorganisatie.

Doel	Versterken regionale samenwerking
Resultaten	Steenwijkerland is koploper in de regio Zwolle.

(PB 2020-2023)	- Beter benutten van het arbeidspotentieel in de regio Zwolle. - Meer rendement door bundeling van krachten publiek/privaat. - Maximaal economisch rendement A32-zone.
Beoogd resultaat 2020	- Steenwijkerland is koploper in de regio Zwolle. - Beter benutten van het arbeidspotentieel in de regio Zwolle. - Meer rendement door bundeling van krachten publiek/privaat. - Maximaal economisch rendement A32-zone.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Steenwijkerland is koploper ■ Arbeidspotentieel in de regio Zwolle ● Meer rendement bundeling van krachten publiek / privaat ▲ Maximaal economisch rendement A32-zone
Toelichting	De status koploper is niet bedoeld om eerste te zijn, maar om herkenbaar te zijn in de regio, dienstbaar naar anderen en we nemen waar nodig als middelgrote gemeente in de regio het voortouw. Wij zijn en blijven actief en zichtbaar in de regio zowel ambtelijk als bestuurlijk. We sluiten aan bij initiatieven. Arbeidspotentieel Het benutten van het arbeidspotentieel is gezien de coronacrisis in een ander daglicht komen te staan. Was er in het begin van het jaar sprake van krapte op de arbeidsmarkt, nu is de situatie als gevolg van corona geheel anders. Inzet is nu ook op het behoud van de bestaande werkgelegenheid i.p.v. op creatieve manieren de krapte te bestrijden. Meer rendement door bundeling van krachten publiek/privaat richt zich op de samenwerking met de BCS. De prestatieboom met de BCS wordt als gevolg van de coronacrisis herzien. We focussen onze publiek-private samenwerking op herstel van de economie en werkgelegenheid, door het uitvoeren van een aantal concrete projecten. Juist is periode van crisis moeten we hier alle zeilen op bijzetten. In de prestatieboom worden expliciet de te halen resultaten benoemd. Als gevolg van de focus op het herstel van de economie en werkgelegenheid wordt het inzetten op maximaal economisch rendement A32-zone vooralsnog uitgesteld.
Gevolgen Corona	Zie de toelichting hierboven.

Doel	Versterken arbeidsmarkt
Resultaten (PB 2020-2023)	- We geven invulling aan de Regiodeal Human Capital Agenda (HCA) regio Zwolle door in te zetten op drie sporen: beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit. - We zetten in op het ontwikkelen van een regionaal ontwikkelfonds om de Human Capital Agenda uit te kunnen voeren. Met onze investeringen willen we binnen 5 jaar 10% van onze beroepsbevolking hebben bereikt. - Aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners blijft lager dan het provinciaal gemiddelde (2017: Overijssel 40, Steenwijkerland 30). - We willen de mismatch verkleinen en realiseren per 1-1-2021 meer vormen van hybride onderwijs (zie ook programma 'Mijn Steenwijkerland'). - Realisatie van aandeel binnen regio Zwolle van plaatsing van mensen met afstand tot arbeidsmarkt (banenplan). - Samen met bedrijfsleven realisatie van jaarlijks 150 leerwerktrajecten, waarvan 50% uitstroomt naar regulier werk. - Output afspraken over Steenwijkerlands model (participatie-bedrijfsleven). Nemen we mee met de uitwerking van het visiedocument Participatiewet.
Beoogd resultaat 2020	- We geven invulling aan de Regiodeal Human Capital Agenda regio Zwolle door in te zetten op drie sporen: beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit. - We doen een beroep op het regionaal ontwikkelfonds om de Human Capital Agenda uit te kunnen voeren. Met onze investeringen willen we binnen 5 jaar 10% van onze beroepsbevolking hebben bereikt. - Aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners blijft lager dan het provinciaal gemiddelde (2017: Overijssel 40, Steenwijkerland 30). - We willen de mismatch verkleinen en realiseren per 1-1-2021 meer vormen van hybride onderwijs (zie ook programma 'Mijn Steenwijkerland'). - Realisatie van aandeel binnen regio Zwolle van plaatsing van mensen met afstand tot arbeidsmarkt (banenplan). - Samen met bedrijfsleven realisatie van jaarlijks 150 leerwerktrajecten, waarvan 50% uitstroomt naar regulier werk.

	Output afspraken over Steenwijkerlands model (participatie-bedrijfsleven). Nemen we mee met de uitwerking van het visiedocument Participatiewet.
Processtap/actie 2020	De arbeidsmarkt is er als gevolg van corona geheel anders uit komen te zien. Enkele sectoren zien de omzet fors dalen, er zijn echter ook bedrijven die nog steeds groei laten zien. De effecten van de corona crisis zijn, mede als gevolg van de diverse steunpakketten, nog niet geheel duidelijk. Wel is duidelijk dat we onze resultaten moeten gaan bijstellen. In het Hernieuwd Perspectief zijn daar aanzetten voor gegeven. Belangrijke basis voor de hernieuwde aanpak is het monitoren van de arbeidsmarkt, ofwel zicht krijgen en houden op de ontwikkelingen. Met behulp van o.a. de lokale vertaling van de regionale monitor van de Regio Zwolle ontwikkelen wij dit zicht.
Prognose	■ Invulling aan de regiodeal HCA ● Beroep op regionaal ontwikkelfonds ● Aantal bijstandsuitkeringen per 1000 < provinciaal gemiddelde ■ Mismatch verkleinen en het realiseren van meer vormen van hybride onderwijs ● Regionaal aandeel in regio van plaatsing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ▲ 150 leerwerktrajecten waarvan 50% naar regulier werk ● Uitputafspraken over Steenwijkerlands model
Toelichting	Invulling regiodeal HCA Het aanvankelijke doel om in 2020 drie projecten uit het actieplan werk (internationaal toptalen, horeca opleiding, bouw en techniekklas) in te dienen voor het ontwikkelfonds wordt als gevolg van de coronacrisis niet gehaald. Momenteel wordt verkend welke projecten in welke vorm nog doorgang zullen vinden en wordt nagegaan of de bakens verzet dienen te worden. Immers als gevolg van de corona is er geen of nauwelijks sprake van krapte. Een toenemende werkloosheid vraagt wellicht een andere aanpak. Over 2019 lag de werkloosheid voor onze gemeente op 26,1 per 1000 en voor Overijssel op 36,7. Verkleinen mismatch en realiseren hybride onderwijs Ondernemers en gemeente stonden aan de vooravond om de horeca opleiding uit te rollen (werving studenten, het maken van definitieve afspraken over huisvesting en mobiliteit). Als gevolg van corona is het initiatief om te komen tot een horeca opleiding uitgesteld. Met ondernemers uit de horeca, onderwijsinstellingen (Deltion en Drenthe College) wordt verkend of en zo ja in welke vorm deze opleiding alsnog doorgang kan vinden. Besluitvorming wordt in het najaar 2020 hierover verwacht. Bij een positief besluit kan de opleiding in 2021 starten. De invulling van het banenplan Als werkgever voldoen wij aan de regionale taakstelling in kader van de banenafpraak om mensen met een beperking of grote afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Realisatie 150 leerwerktrajecten 50% uitstroom. Als gevolg van corona is het niet gelukt om 150 leerwerktrajecten bij werkgevers of andere organisaties te plaatsen en hiervan ook 50% uit te laten stromen naar regulier werk. De outputafspraken Steenwijkerlands model. Dit zal na vaststelling van het visiedocument Participatie in oktober 2020 opgepakt worden.
Gevolgen Corona	Als gevolg van de coronacrisis zijn de te behalen resultaten ernstig onder druk komen te staan. Zo is het realiseren van de Horeca Academy on hold gezet, en daarmee ook de aanvraag uit het ontwikkelfonds. De doelstelling en aanleiding om het actieplan werk op te stellen en uit te voeren zijn volkomen anders geworden. Richtte het actieplan zich aanvankelijk met name op het innovatief en systeem doorbrekend oplossen van krapte op de arbeidsmarkt, nu is het alle hens aan dek om de werkgelegenheid te behouden. De werkloosheidscijfers lopen namelijk aanzienlijk op.

Doel	Focus op toerisme & recreatie
Resultaten (PB 2020-2023)	- Meer personen werkzaam in toerisme en recreatie. - Meer omzet in de toeristische sector. - Inzicht in vitaliteit van de toeristische verblijfssector en toename van de kwaliteit. - Langer verblijf en hoger bestedingspatroon van de verblijfstoerist in het gebied. - Betere spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar. - Toename kwaliteit toeristische infrastructuur door uitvoering bidbook 'Land van Weerribben-Wieden'. - Duurzaam toerisme met behoud van dagelijkse leefkwaliteit.

Beoogd resultaat 2020	▪ Weerribben-Wieden als sterk merk in Nederland en internationaal. ▪ Meer personen werkzaam in toerisme en recreatie. ▪ Meer omzet in de toeristische sector. ▪ Inzicht in vitaliteit van de toeristische verblijfssector en toename van de kwaliteit. ▪ Langer verblijf en hoger bestedingspatroon van de verblijfstoerist in het gebied. ▪ Betere spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar. ▪ Toename kwaliteit toeristische infrastructuur door uitvoering bidboek 'Land van Weerribben-Wieden'. ▪ Duurzaam toerisme met behoud van dagelijkse leefkwaliteit. ▪ Weerribben-Wieden als sterk merk in Nederland en internationaal.
Processtap/actie 2020	- In de Visie Toerisme & Recreatie (2020) wordt het toekomstperspectief beschreven van toerisme en recreatie in Weerribben-Wieden. Samen met onze partners in de Stichting Weerribben-Wieden gaan we hier in 2020 en 2021 en de jaren daarna uitvoering aan geven. - Er is reeds een vitaliteitsonderzoek uitgevoerd naar de verblijfsrecreatie in Overijssel. Een onderzoek naar de vitaliteit van de dagrecreatie is in voorbereiding. Dit zal in 2020 worden gerealiseerd. - Het verbeteren van de kwaliteit van de toeristische infrastructuur zal de komende jaren worden gerealiseerd. De gemeente en de provincie Overijssel gaan hiertoe de komende jaren bijna 32.500 meter fietspad in Steenwijkerland opknappen. Het betreft in totaal twaalf fietspaden. De aanpassing van de Steenwijkerweg in Willemsoord is reeds gerealiseerd.
Prognose	▲ Meer personen werkzaam in de toerisme en recreatie ▲ Meer omzet in de toeristische sector ● Inzicht in vitaliteit van de toeristische verblijfssector en de toename van de kwaliteit ▲ Langer verblijf en hoger bestedingspatroon van de verblijfstoerist in het gebied - X Betere spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar ● Toename kwaliteit toeristische infrastructuur ● Duurzaam toerisme met behoud van dagelijkse leefkwaliteit. ● Weerribben-Wieden als sterk merk in Nederland en internationaal.
Toelichting	De inspanningen vanuit Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme worden na een voorbereidingsfase nu steeds concreter. Denk hierbij aan: - Stimuleren van initiatieven die bijdragen aan realisering van de toeristische visie door de Stichting Weerribben-Wieden - Start met realisering smart mobility en smart hospitality (Regio Deal 2020). De voorbereiding voor een digitaal platform daarvoor is na de zomer 2020 gestart. - Realisering projecten in het kader van Leefbaar Giethoorn - Beschikbaar krijgen van nieuwe betrouwbare lokale data. In dit kader werken we bijvoorbeeld vanaf dit jaar samen met de Zaanse Schans en Kinderdijk en professor Jan van den Borg (universiteit Leuven en Venetië) aan een draagkrachtonderzoek en zijn we nauw betrokken bij de provinciale data-alliantie. - Het (nog) beter organiseren van de samenwerking in de Stichting Weerribben-Wieden. In het najaar 2020 zullen we de raad hierover informeren. - Het transformeren van het Nationaal Park naar een Nationaal Park van Wereldklasse. In het najaar 2020 verwachten we duidelijkheid of ook het rijk hieraan gaat bijdragen zodat we dit in de periode 2020-2023 ook versneld kunnen realiseren.
Gevolgen Corona	De coronacrisis heeft beperkt geleid tot vertraging van het proces. De crisis heeft grote impact gehad voor nagenoeg alle ondernemers in de toeristische sector. De sector heeft het zwaar en ondernemers proberen te overleven. We verwachten dat dit van invloed is op de werkgelegenheid en de omzet in de sector en een negatieve invloed heeft op de verblijfsduur van de toeristen. Toch is de oproep van vele ondernemers om nu niet de focus op de langere termijn los te laten. We moeten proberen deze tijd positief te benutten zodat we sterker uit de crisis komen dan we er in zijn gegaan.

4. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2020-2023

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020-2023:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2020-2023

Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan:				
Inzet slimme technologie t.b.v. monitoring in Giethoorn	●	●	●	Nee

5. Financiële mutaties voorjaar 2020

Op 16 juni is een informatie nota naar de raad gezonden. De financiële vertaling van deze nota is als volgt:

Financiële mutaties 2020, incl. structurele doorwerking

3	Werk aan de winkel	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023	2024
3.1	Uitvoeringsagenda Weerribben-Wieden	I		-337.223				
	Toevoegen subsidie provincie aan bestaande budgetten	I		337.223				
	Totaal Werk aan de winkel		0	0	0	0	0	0

6. Uitkomsten spoedactie om het begrotingssaldo 2020 te verbeteren

Financiële mutatie nr. 1: Economisch beleid	
Welk budget betreft het?	Economisch beleid
Vrijval / besparing 2020	€ 25.000
Wat zijn de oorzaken?	Er is budget beschikbaar voor inhuur externe capaciteit voor uitvoering projecten m.n. in de binnenstad. Niet het gehele budget hoeft te worden ingezet, aangezien een groot aantal van deze geprognostiseerde werkzaamheden uitgevoerd worden door de bestaande formatie.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 25.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen, inmiddels worden de werkzaamheden uitgevoerd vanuit de bestaande vaste formatie.

Financiële mutatie nr. 2: Economisch promotie	
Welk budget betreft het?	Economische promotie
Vrijval / besparing 2020	€ 20.000
Wat zijn de oorzaken?	In de begroting zijn middelen opgenomen voor acquisitie van bedrijven voor Eeserwold. De middelen voor acquisitie Eeserwold zullen naar verwachting niet volledig ingezet hoeven te worden. Na de recente vaststelling van het ambitiedocument is met externe partijen gesproken over een campagne.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 20.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen, de acquisitie inspanningen kunnen met minder budget worden gerealiseerd.

Intrekken investeringskredieten

Het intrekken van investeringsbudgetten heeft gevolgen aangezien deze budgetten zijn gekoppeld aan financiering van andere partijen zoals de provincie en het rijk. Bij de behandeling van HHP in de gemeenteraad is een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht:

- “Voor de begrotingsbespreking een overzicht te maken van de te ontvangen Regiodeals, met uitleg waarvoor de bedragen ingezet gaan worden en wat de bijdrage van de gemeente hierbij is
- In dit overzicht ook op te nemen wat de effecten op de programmabegroting zouden zijn als de deals niet of deels niet door zouden gaan en wat de meerjarige onderhoudslasten zijn”

Vooralsnog stellen we niet voor investeringskredieten in te trekken.

7. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 3: Aansluiting riolering en parkeerplaatsen Zuidveen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Een afwijking van € 22.000
Wat zijn de oorzaken?	In 2017 is de voormalige basisschool in Zuidveen verkocht in combinatie met het naastgelegen bouwterrein. De opbrengst van de verkoop is in 2017 ten gunste van Grondzaken algemeen geboekt en verantwoord in de jaarrekening. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente de kosten voor het bouwen woonrijp maken zal dragen. De locatie van de voormalige school is bestemd als ‘Maatschappelijk’ en de naastgelegen bouwkvael heeft de bestemming ‘Wonen’. De invulling van de school is conform het bestemmingsplan en heeft een maatschappelijke meerwaarde voor Zuidveen. Voor de gewenste invulling van de bouwkvael moest eerst een planologische procedure worden gevolgd. Inmiddels is deze afgerond en is ook de bouw van 4 woningen gereed. Zoals afgesproken in de overeenkomst kan het gebied nu woonrijp opgeleverd worden. Concreet moet de gemeente nog kosten maken voor de aansluiting op de riolering en de aanleg van parkeerplaatsen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	n.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een tekort op het budget van Grondzaken algemeen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting bijstellen met € 22.000
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 22.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	n.v.t.

Financiële mutatie nr. 4: Stadsarrangementen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De provincie wil een bijdrage doen in het project stadsarrangementen van € 300.000.
Wat zijn de oorzaken?	Samen met de provincie/Stadsbeweging is een stadsarrangement voor de binnenstad van Steenwijk opgesteld. Het arrangement richt zich op het ondersteunen van lokale initiatieven, het terugdringen van de leegstand, het geeft invulling aan toeristische kansen en er wordt geïnvesteerd in de ruimtelijke kwaliteit. De provincie wil hiervoor een bijdrage van € 300.000 beschikbaar stellen.

Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Er is geen sprake van een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De voor dit arrangement gevraagde gemeentelijke cofinanciering wordt grotendeels gedekt uit het budget dat door de gemeenteraad is vrijgegeven tijdens de vaststelling van de visie op de binnenstad. Tevens wordt een beroep gedaan op budget voor de ontwikkeling van het intercity station voor het realiseren van een aantrekkelijke verbinding naar de binnenstad. De gemeentelijke middelen voor het aanstellen van een kwartiermaker zullen integraal worden afgewogen bij de behandeling van de Programmabegroting 2021-2024. De provinciale gelden zullen aan de gemeentelijke gelden worden toegevoegd. In 2020 zal in ieder geval al € 45.000 worden uitgegeven voor een kwartiermaker. Dit deel zal in 2020 ook al door de provincie worden vergoed.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

Onderstaande mutatie is niet enkel het gevolg van de regulier maar ook deels corona.

Financiële mutatie nr. 5: Grondexploitatie	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De beoogde verkopen van gronden voor het investeringsprogramma sociale huurwoningen van € 875.000 kan in 2020 niet gerealiseerd worden. Voor de begroting 2020 is het financiële effect € 0. Wel ontstaat er ultimo 2020 vanwege de lagere opbrengst van € 875.000 in 2020: 1 Een lagere winstprognose op dit onderdeel van € 450.000 2 Een hogere boekwaarde van € 425.000.
Wat zijn de oorzaken?	Hiervoor zijn 4 tal redenen aan te wijzen: 1 De opdracht van de woningbouwvereniging om de inventarisatie van de lokale behoefte in beeld te brengen kan in 2020 vanwege de corona niet (tijdig) afgerond worden. 2 De bestemmingsplanprocedures zijn ultimo 2020 niet afgerond. 3 Één beoogde locatie is binnen het bestemmingplan niet geschikt voor realisatie van sociale huurwoningen. 4 Sloop van bestaande woningen wordt vertraagd vanwege een onderzoek naar vleermuizen en gierzwaluwen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De beleidsmatige gevolgen zijn er niet. Door de raad is ingezet op realisatie van sociale huurwoningen (in en buiten de grondexploitatie) De realisatie van de verkoop van de gronden waren tot voor kort nog in 2020 te verwachten. Dit zal nu in 2021 en 2022 plaats gaan vinden.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	€ 0
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting 2020 aanpassen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 0
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Het participatietraject met inwoners wordt nu weer opgestart. Of dit ook in de komende periode door kan blijven gaan is onzeker. De ontwikkeling van de coronacrisis kan een verdere vertraging tot gevolg hebben.

CORONA

Financiële mutatie nr. 6: Beperken verspreiding corona	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Ten gevolge van de coronacrisis zijn extra kosten gemaakt ad. € 58.900
Wat zijn de oorzaken?	Om het bezoek van de toeristische bedrijven en de openbare ruimte in te kunnen richten om verspreiding van het Coronavirus te beperken zijn maatregelen genomen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is een tekort van € 59.000
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting bijstellen en het tekort ten laste brengen van de reserve vaste buffer.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 0
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Er wordt een beroep gedaan om de provincie om bij te dragen in de kosten.

Financiële mutatie nr. 7: Verplaatsen Warenmarkt	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In verband met Corona is de warenmarkt in Steenwijk verplaatst van de Markt naar de Goeman Borgesiusstraat. Horecaondernemers willen graag hun terrassen vergroten en de marktkoopliden willen op een 'normale' manier handel kunnen drijven. De incidentele kosten 2020 worden geraamd op € 28.000
Wat zijn de oorzaken?	In het kader van de 1,5 meter samenleving is er onvoldoende ruimte op de Markt voor zowel terrassen als een warenmarkt.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Overschrijding van het budget met € 28.000
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting bijstellen het tekort ten laste brengen van de reserve vaste buffer
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 0
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Er wordt van uitgegaan dat met ingang van 2021 de warenmarkt weer op de Markt kan plaatsvinden.

Financiële mutatie nr. 8: Afval evenementen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Afvalverwijdering bij evenementen.
Wat zijn de oorzaken?	Door het niet doorgaan van meerdere evenementen is het budget van afvalverwijdering niet benodigd in 2020. Hiermee is een budget gemoeid van € 42.000

Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voo de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Overschot op het budget met € 42.000
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting bijstellen het overschot ten gunste brengen van de reserve vaste buffer
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 0
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

8. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

De trend waarbij zowel het binnenlands als het inkomend toerisme jaarlijks toeneemt heeft zich dit jaar, ten gevolge van de coronacrisis, niet doorgezet. De toeristische sector heeft het zwaar. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn voor zowel het aanbod (de toeristische bedrijven) als voor de vraag (het aantal toeristen uit binnen- of buitenland).

De coronacrisis heeft grote effecten op de arbeidsmarkt. Daar waar we een half jaar geleden nog spraken over een bijna overspannen arbeidsmarkt, waar het aanbod aan personeel schaars was, wordt de situatie nu geheel anders.

Kansen:

De samenwerking tussen ondernemers onderling en met de overheden heeft geleid tot een geslaagde aanpak ten tijde van de Corona crisis. Dit willen we vasthouden. Deze samenwerking is ook nodig om zo snel mogelijk de crisis weer achter ons te kunnen laten.

Uitdagingen:

De toeristische sector is belangrijk voor (de inwoners van) onze gemeente. Wanneer teveel bedrijven de coronacrisis niet overleven heeft dit grote gevolgen voor de lokale economie en de leefbaarheid van onze gemeente. Door de (investerings)projecten waar we voor de Corona crisis al aan werkten te realiseren versterken we de economie en ondersteunen we het herstel.

2.4 Samenredzaam

Samenredzaam

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

We willen een gemeente zijn waarin iedereen meedoet; een inclusieve samenleving die niemand uitsluit, waarin mensen zich kunnen ontplooien, hun behoeften kunnen vervullen en waarin iedereen in gelijkwaardigheid samenleeft. Belangrijk is ook dat mensen zich (samen) verantwoordelijk voelen voor deze samenleving.

Wij willen participatie, zingeving, ontplooiing en samenredzaamheid bevorderen. Wij baseren ons hierbij op het concept van 'positieve gezondheid'. Gezondheid wordt gedefinieerd als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Het is een integrale benadering, die kijkt naar alle levensdomeinen en oog heeft voor het potentieel van mensen.

Voor het bereiken van onze ambities is een brede, geïntegreerde blik nodig waarbij diverse deeltherreinen met elkaar in samenhang worden bekeken. Daarvoor is draagvlak bij partners in het veld en bij onze inwoners noodzakelijk. Samen dezelfde taal spreken en ons samen eigenaar (gaan) voelen van de maatschappelijke opgaven. Het werken aan gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschap met inwoners en ketenpartners biedt ook een mooie kans om het beste van de werelden te combineren. Maar het gaat niet vanzelf. Nieuwe verhoudingen met inwoners en maatschappelijke partners - gebaseerd op vertrouwen, flexibiliteit en gedeeld eigenaarschap - vergen tijd en overleg. Elke routekaart naar resultaat (beleidsplan) zal dan een zekere mate van coproductie zijn.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2020

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Uitvoeren akkoord 'Samen voor Ryan'
Resultaten	Behorend bij de doelstellingen 'Onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten wordt teruggedrongen', 'Het aantal inwoners dat moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden neemt af' en 'In 2022 is er een goede afstemming tussen de zorg die vanuit onderwijs wordt ingezet en de jeugdhulp'.
Prognose	● = op koers
Toelichting	Op 18 juni 2019 heeft de raad het akkoord Samen voor Ryan vastgesteld. Sinds die datum zijn er, naast het staand beleid, stappen gezet door de zes projectgroepen. Binnen de projectgroepen zitten vertegenwoordigers van organisaties op het gebied van onderwijs, kinderopvang, sociaal werk, GGD en de gemeentelijke Toegang. De coronacrisis was van invloed op een groot aantal van de deelnemende

	organisaties, zoals de verschillende organisaties van kinderopvang en onderwijs. Dit betekent dat de projectgroepen wat vertraagd zijn, maar wel door zijn gegaan. De samenwerking in Samen voor Ryan is gericht op langetermijneffecten. In 2023 moet dat leiden tot: ▪ Partijen werken intensief samen in het ontwikkelen, verzamelen, delen en verspreiden van kennis die ondersteunend is aan de gezamenlijke missie, via de Steenwijkerlandse Academie; ▪ De medewerkers van de verschillende partijen werken met een integraal screeningsinstrument dat alle levensdomeinen omvat; ▪ De wetenschappelijke kennis over de eerste 2000 levensdagen van een kind is vertaald naar praktische handelingstips voor ouders en professionals; ▪ Professionals en ouders een gemeenschappelijk hebben perspectief op de levensvaardigheden die nodig zijn om het leven zo zelfstandig mogelijk te kunnen leiden en alle jongeren trainingen hebben gevolgd op het gebied van brede levensvaardigheden; ▪ Er is een lokale stichting Petje Af die in samenwerking met het lokale bedrijfsleven horizonverbreedende activiteiten aanbiedt aan kinderen van 10 tot 12 jaar. ▪ Er is een doorlopende lijn in ondersteuning en onderwijs voor anderstalige kinderen van 0-18 jaar. In 2020 zitten de projectgroepen met name in (of net na) de onderzoeksfase van de projecten. Tegelijkertijd wordt ook de focus gelegd op praktische resultaten, die nu al effect kunnen hebben. Denk hierbij aan het inzetten van een taalcoach voor anderstalige kinderen in het onderwijs voor extra ondersteuning van anderstalige leerlingen en leerkrachten.
--	--

Speerpunt 2	Grip krijgen op de kosten voor maatwerkvoorzieningen met behoud van kwaliteit van zorg
Resultaten	Behorend bij de doelstellingen 'Inwoners die een maatwerkvoorziening nodig hebben worden goed geholpen vanuit één geïntegreerde (Wmo, jeugdhulp, Participatiewet) gemeentelijke toegang' en 'Inwoners krijgen zo thuisnabij mogelijk ondersteuning en hebben zo min mogelijk last van grenzen tussen zorgwetten en zorgverleners'.
Prognose	▲ = Er zijn problemen
Toelichting	De integratie van de toegang sociaal domein is vanaf 1 januari 2020 een feit. De uitvoering van de regelingen binnen het sociaal domein vindt vanaf die datum vanuit één locatie plaats. Daarmee is het echter niet vanzelfsprekend dat medewerkers elkaar ook weten te vinden. De plannen om de samenwerking verder te stimuleren hebben door corona vertraging opgelopen. Tegelijkertijd kunnen we, op basis van o.a. de rapportage van de visitatiecommissie en aanvullend onderzoek, concluderen dat de grip op de kosten binnen het sociaal domein beter kan en ook móét. Goede sturing op onder andere de uitvoering van de regelingen binnen het sociaal domein maakt daar onderdeel van uit. Door het college zijn inmiddels stappen gezet om de grip op de kosten concreet in maatregelen te vertalen. U bent hierover in de werkvergadering van 8 september jongstleden geïnformeerd.

Speerpunt 3	Versterken van preventie in het sociaal domein ('het 'omkeren van de piramide')
Resultaten	Behorend bij de doelstellingen 'Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht', 'Het aantal inwoners dat niet kan deelnemen aan de samenleving vanwege armoede neemt af' en 'Versterken van inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven in het sociaal domein'. Bij preventie is uitdrukkelijk oog voor de onderlinge afhankelijkheden van levensgebieden als financiën, stress, fysieke gesteldheid, sociale contacten etc. Ten aanzien van preventie zetten wij niet alleen in op een sterk voorveld, maar ook op veerkracht van onze inwoners zelf. Dat doen we bijvoorbeeld door programma's als Samen in Beweging dat in Clingenborgh loopt en met de inzet van buurtsportcoaches. Dat doen we ook door het verbinden van sociaal werk aan huisartsenzorg (integrale ouderenzorg: kernteam met professionals uit verschillende domeinen) en door nog meer te investeren in het voorkomen en oplossen van financiële problematiek van inwoners door de keten van preventie, voorlichting en vroegsignalering en de inzet van vrijwilligers en het maatschappelijk middenveld met betrekking tot schuldhulpverlening te versterken.
Prognose	● = op koers
Toelichting	Naast concrete acties werken we aan de 'omkering van de piramide' door het gedachtegoed 'Positieve gezondheid' te bevorderen. Zowel in het medisch domein, in het sociaal domein als in het fysiek domein wordt positieve gezondheid omarmd en meer en meer toegepast. Met verschillende ketenpartners werken we aan positieve gezondheid en daarmee in samenhang aan het versterken van veerkracht, zelfregie, meedoen en betekenisvol leven (sociaal werk, huisartsen, wijkverpleging en aanbieders van de tweede lijn). Overigens is het gaan werken vanuit positieve gezondheid een brede en fundamentele verandering die ook tijd vraagt.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Thema: Inclusieve samenleving

Doel	De Steenwijkerlandse samenleving sluit niemand uit
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2019 heeft het college een plan van aanpak Inclusieve Gemeente vastgesteld, dat is opgesteld in samenspraak met doelgroepen. In dit plan van aanpak is dit doel nader uitgewerkt in concrete resultaten en staan de acties geformuleerd om deze resultaten te bereiken. - In 2020 is de gemeente een 'regenbooggemeente'.
Beoogd resultaat 2020	- Aanpak Inclusieve Gemeente is vastgesteld en gestart. - De gemeente is een 'regenbooggemeente'.
Processtap/actie 2020	- Door de corona is er na vaststelling van de Inclusie Agenda nog niet gestart met het uitvoering ervan. In het kader van HHP wordt het vervolg bepaald voor de uitvoering van de Inclusie Agenda - De acties omtrent de 'regenbooggemeente' zijn in het licht van HHP on hold gezet.
Prognose	- Aanpak inclusieve Gemeente vastgesteld en gestart - De gemeente is een "Regenbooggemeente"
Toelichting	- Na vaststelling van de Lokale Inclusie Agenda, 'Onbeperkt Samenleven', in januari 2020 is de uitvoering hiervan, vanwege Corona, getemporeerd. - Het beleidsproces om te komen tot een Regenbooggemeente was opgestart, maar eveneens tot stilstand gekomen door Corona.
Gevolgen Corona	Zie hierboven

Doel	Mensen met een arbeidsbeperking wordt een beschutte werkplek geboden
Resultaten PB 2020-2023)	Het aantal nieuwe mensen met recht op beschut werk en daadwerkelijk een beschutte werkplek heeft, bedraagt minimaal het jaarlijks vastgestelde wettelijk verplichte aantal.
Beoogd resultaat 2020	Voor 2020 gaat het om 17 beschutte werkplekken met een omvang van 31 uur per week.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● 17 beschutte werkplekken
Toelichting	Door een actieve inzet op het plaatsen van mensen met een arbeidsbeperking op een beschutte werkplek is het NoordWestGroep medio 2020 met de realisatie van 18 al gelukt om het beoogde resultaat voor dit jaar te halen.
Gevolgen Corona	Op dit moment nog geen gevolgen.

Thema: Preventie

Doel	Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht
Resultaten (PB 2020-2023)	- In het kader van het actieprogramma 'Gezonde leefstijl' worden diverse acties uitgevoerd. - In 2022 is benadering vanuit het (integrale) concept 'positieve gezondheid' in eerste- en tweedelijns ondersteuning leidend.
Beoogd resultaat 2020	- De implementatie van het concept positieve gezondheid omvat verschillende stappen en projecten. Sommige stappen zijn heel concreet andere minder omdat de aanpak samen met de partners wordt vormgegeven. Eén van de concrete resultaten in 2020 is het opstarten van trainingen van onder meer 'Grip en Glans'-trainingen in het kader van Samen in Beweging. - Resultaten uit Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord, o.a.: - Het mogelijk maken van sportdeelname door kinderen, wanneer hier onvoldoende financiële ruimte voor, door de inzet van het Jeugdfonds sport en het zwembonds, - Het begeleiden van mensen, voor wie bewegen niet vanzelfsprekend is, naar een gezondere leefstijl door middel van het project 'Voel je goed' - Steenwijkerland is aangesloten bij het regionaal verband voor aangepast sporten 'Iedereen actief'
Processtap/actie 2020	Een processtap in de implementatie van positieve gezondheid is het organiseren van bijeenkomsten huisartsen, wijkverpleegkundigen, sociaal werk en Wmo consultants in het kader van integrale ouderenzorg en positieve gezondheid

	Uitvoering van het Steenwijkerlands Sport- & Beweegakkoord. Hierin is op verschillende onderdelen samenhang tussen de programma's Samen Redzaam en Mijn Steenwijkerland. Eén van de doelen van Mijn Steenwijkerland is om zoveel mogelijk vitale, fitte en participerende inwoners in Steenwijkerland te hebben, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Een aantal van de beoogde resultaten en stappen staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Mijn Steenwijkerland.
Prognose	● Gezonde leefstijl ● Positieve gezondheid
Toelichting	Wij werken aan de implementatie van het concept positieve gezondheid. In dit proces werken we samen o.a. huisartsen, aanbieders WMO, GGD en sociaal werk. In verschillende bijeenkomsten en projecten zetten we samen met deze partijen stappen naar een gezamenlijke aanpak. We lopen in dit proces op koers. Het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord is in het voorjaar van 2020 opgesteld. De invulling van de extra 2,2 fte aan buurtsportcoaches voor de thema's jong leren bewegen en clubkadercoaching is gerealiseerd. De aanvoerders zijn, samen met spelers en supporters van hun thema's, bezig met de voorbereiding en de uitvoering van de acties genoemd in het Sportakkoord.
Gevolgen Corona	Werken vanuit positieve gezondheid is een belangrijk schakel in de transformatie sociaal domein. We werken hieraan onverminderd door. Wel zijn een aantal bijeenkomsten uitgesteld t.g.v. corona. Ook in het kader van de uitvoering van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord zien we dan een aantal activiteiten opgeschoven zijn naar het najaar of begin volgend jaar.

Doel	Het aantal inwoners dat niet kan deelnemen aan de samenleving vanwege armoede, neemt af
Resultaten (PB 2020-2023)	- Eind 2018 is het beleidsplan Herijking Armoedebeleid vastgesteld door uw raad. Hierin zijn concrete resultaten en acties benoemd. - Het aantal jeugdigen in gezinnen met armoederisico (zie Gemeentefonds) in Steenwijkerland neemt af (ten opzichte van het peiljaar 2018).
Beoogd resultaat 2020	- Uitvoering van het beleidsplan Herijking Armoedebeleid - Afname aantal jeugdigen in gezinnen met armoederisico
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Uitvoering beleidsplan Herijking Armoedebeleid - X Aantal jeugdigen in gezinnen met armoede
Toelichting	- De raad heeft in 2018 n.a.v. de nota herijking armoede en minimabeleid ingestemd om te onderzoeken of we ons aan willen sluiten bij de fondsen die aangesloten zijn bij Sam& Overijssel, waarbij we tevens nagaan of we alle kindregelingen gebundeld uit kunnen laten voeren bij Sam& Overijssel. - Het is niet gelukt om het aantal jeugdigen in gezinnen met armoederisico uit de gegevens van het gemeentefonds te filteren. Daarnaast is het ook de vraag of een afname van het aantal kinderen in armoede komt door het ingezette beleid. Of een stijging in dit aantal voorkomen had kunnen worden door uitvoering van het beleid.
Gevolgen Corona	Door de coronacrisis verliezen meer inwoners hun baan. Dit heeft gevolgen voor hun inkomenspositie en zal er toe leiden dat meer burgers in een armoedesituatie komen. Het beroep op de minimaregelingen zal daarom toenemen.

Doel	Onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten wordt teruggedrongen
Resultaten (PB 2020-2023)	Op 18 juni 2019 heeft uw raad het akkoord 'Samen voor Ryan' vastgesteld als beleidskader op het gebied van onderwijsachterstanden, voortijdig schoolverlaten en als plan van aanpak laaggeletterdheid. - In 2023 moet dat leiden tot: - Partijen werken intensief samen in het ontwikkelen, verzamelen, delen en verspreiden van kennis die ondersteunend is aan de gezamenlijke missie, via de Steenwijkerlandse Academie; - De medewerkers van de verschillende partijen werken met een integraal screeningsinstrument dat alle levensdomeinen omvat; - De wetenschappelijke kennis over de eerste 2000 levensdagen van een kind is vertaald naar praktische handelingstips voor ouders en professionals; - Professionals en ouders een gemeenschappelijk hebben perspectief op de levensvaardigheden die nodig zijn om het leven zo zelfstandig mogelijk te

	kunnen leiden en alle jongeren trainingen hebben gevolgd op het gebied van brede levensvaardigheden; - o Er is een lokale stichting Petje Af die in samenwerking met het lokale bedrijfsleven horizon-verbredende activiteiten aanbiedt aan kinderen van 10 tot 12 jaar. - o Er is een doorlopende lijn in ondersteuning en onderwijs voor anderstalige kinderen van 0-18 jaar.
Beoogd resultaat 2020	▪ De onderzoeksfases van de zes geformuleerde projecten zijn afgerond en vervolgstappen zijn uitgewerkt. Alle projecten zijn gestart en de subsidies over het schooljaar 2019-2020 zijn aangevraagd en verleend.
Processtap/actie 2020	Alle projecten hebben een projectleider en bestuurlijk trekker.
Prognose	● 6 projecten zijn gestart
Toelichting	Er worden, naast het staand beleid, stappen gezet door de zes projectgroepen. De coronacrisis was van invloed op de werkzaamheden van een groot aantal van de deelnemende organisaties (o.a. kinderopvang en onderwijs). Hierdoor zijn de werkzaamheden van de projectgroepen enigszins vertraagd, maar er is wel, in aangepaste vorm en tempo, doorgewerkt.
Gevolgen Corona	Zie hierboven.

Doel	Het aantal inwoners dat moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden neemt af
Resultaten (PB 2020-2023)	Het in 2018 door de raad vastgestelde beleidsplan laaggeletterdheid, laaggecijferdheid en digitale vaardigheden wordt uitgevoerd. Hierin zijn concrete resultaten en acties benoemd. ▪ In de periode 2019-2022 nemen minimaal 600 inwoners deel aan een aanbod om taalvaardigheden te vergroten. ▪ In de periode 2019-2022 nemen minimaal 150 inwoners deel aan een aanbod om rekenvaardigheden te vergroten en minimaal 150 inwoners nemen deel aan een aanbod om digitale vaardigheden te vergroten.
Beoogd resultaat 2020	▪ Er nemen 150 inwoners deel aan een aanbod om hun taalvaardigheden te vergroten. ▪ Nog eens 25 inwoners nemen deel aan een aanbod om hun rekenvaardigheden te vergroten. ▪ En er nemen 25 inwoners deel aan een aanbod om hun digitale vaardigheden te vergroten.
Processtap/actie 2020	Het inrichten van drie spreekuurmomenten (maandagmiddag 2 uur, donderdagavond 1,5 uur in Steenwijk en donderdagmorgen 2 uur in Vollenhove). Het spreekuur wordt gebruikt voor intakegesprekken, vragen van vrijwilligers en voor het matchen van de deelnemer aan de vrijwilliger dan wel plaatsing in één van de cursussen van de regionale opleidingscentra. Naast de nauwe samenwerking met het bedrijfsleven worden er in 2020 afspraken met de woningstichtingen gemaakt worden over ondersteuning van inwoners op gebied van basisvaardigheden. In samenwerking met organisaties binnen het sociaal domein vervult het Taalpunt een wezenlijke rol door voorlichting te geven over signaleren en doorverwijzen. Daarnaast krijgt het Taalpunt, door samenwerking met het bedrijfsleven, NWDG en de IGSD, een belangrijkere rol in het toe leiden naar werk. Omdat uit de afgelopen beleidsperiode is gebleken dat er té veel werk ligt bij het huidige Taalpunt, zullen er keuzes gemaakt moeten worden wat er wél en wat er niet mogelijk is. Dit gebeurt op basis van doelstellingen/ resultaten en werkzaamheden/ inzet uren. Er is een monitor ontwikkeld om na te kunnen gaan of de beoogde aanpak tot de gewenste resultaten leidt. Binnenkort is het definitieve monitorverslag laaggeletterdheid 2019 beschikbaar.
Prognose	● 150 inwoners nemen deel cursus taalvaardigheden ● 25 inwoners nemen deel aan cursus rekenvaardigheden ● 25 inwoners nemen deel aan cursus digitale vaardigheden
Toelichting	Ondanks corona zijn de beoogde aantallen, zoals hierboven genoemd, nog steeds haalbaar.
Gevolgen Corona	Door de corona hebben de deelnemers online les kregen. Een aantal inwoners lukte dat maar ook een groot deel niet. Er is veel telefonisch contact geweest met de deelnemers en er zijn lesbrieven en nieuwsbrieven per post naar de deelnemers gezonden. De Taalpuntcoördinatoren, maar ook de vrijwilligers verdienen een grote pluim voor al hun werk en initiatieven, zeker tijdens deze periode.

Doel	Alle kinderen krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen
Resultaten	De ambitie is dat alle peuters deelnemen aan een voorschoolse voorziening.

(PB 2020-2023)	
Beoogd resultaat 2020	Alle peuters = 100%. Door de keuzevrijheid van ouders zal dit percentage overigens niet gehaald kunnen worden.
Processtap/actie 2020	Naast het verbeteren van de monitoring en het uitbreiden van de toeleiding (naast verlagen financiële, administratieve toeleiding) ook inzetten op 'normaliseren' van gebruik peuteropvang, waarbij het belang voor de ontwikkeling van peuters wordt benadrukt.
Prognose	▲ 87%
Toelichting	De toegankelijkheid qua betaalbaarheid van peuteropvang is sterk verbeterd. Zo is het percentage peuters dat deelneemt aan een voorschoolse voorziening 87% (realisatiecijfers 2018: 68% en 2019: 83%). Ook is gewerkt aan de bereikbaarheid (betrekken sociaal werk, consultatiebureaus, kinderopvangsector zelf), verstrekken van een gratis peuterboekje voor 2-jarigen en het definiëren van de doelgroep (wie komt in aanmerking). Op dit moment ligt de focus op de perceptie van het waarom van peuteropvang en het belang voor de ontwikkeling van kinderen.
Gevolgen Corona	Er is drie maanden geen reguliere kinderopvang en dus peuteropvang geweest, maar wel nood kinderopvang. Hierdoor heeft mogelijk een nieuwe doelgroep kennis gemaakt met formele kinderopvang. Tevens zijn de reguliere peuters die tijdelijk thuis zaten en met name de kwetsbare peuters gedurende deze periode extra in de gaten gehouden. Dat kan tot meer gebruik leiden, bijvoorbeeld doordat nu het belang van peuteropvang voor de ontwikkeling van peuters / kinderen zichtbaar is geworden. Gedurende de coronaperiode zijn de reguliere bijdragen aan de kinderdagopvang-instellingen uitbetaald, ongeacht of er wel of geen opvang werd geleverd. Daarnaast zijn de ouderbijdragen van ouders (die géén recht hadden op een Kinderopvangtoeslag van de belastingdienst) door de gemeente vergoed. Dit was naar analogie van de mensen met recht op kinderopvangtoeslag waarbij de ouderbijdragen door het rijk werden vergoed. Voor zowel de Noodopvang als de reguliere opvang is in verband met corona circa € 45.000 uitgegeven.

Doel	Versterken van inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven in het sociaal domein
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2020 is vrijwilligersbeleid beschreven en vastgesteld waarin doelen en resultaten voor de komende vier jaar staan beschreven. - In 2020 heeft het college zijn visie op de gemeentelijke rol ten aanzien van maatschappelijke initiatieven in het sociaal domein vastgesteld.
Beoogd resultaat 2020	Zie hierboven
Processtap/actie 2020	De acties omtrent de beoogde resultaat zijn on hold gezet.
Prognose	▲ Vrijwilligersbeleid beschreven en vastgesteld ▲ Visie gemeentelijke rol maatschappelijke initiatieven
Toelichting	De speerpunten voor het nieuwe vrijwilligersbeleid zijn in 2019 opgehaald en getoetst bij inwoners en vrijwilligersorganisaties, onder meer via het inwonerpanel. Bij het doorontwikkelen van het vrijwilligersbeleid maken we op dit moment een pas op de plaats vanwege de coronacrisis. Dit zelfde geldt voor de gemeentelijke rol ten aanzien van maatschappelijke initiatieven in het sociaal domein.
Gevolgen Corona	Vanwege de ontwikkelingen in de maatschappij door corona is besloten een pas op de plaats te maken met het vrijwilligersbeleid.

Thema: Ondersteuning

Doel	Inwoners krijgen zo thuis nabij mogelijk ondersteuning en hebben zo min mogelijk last van grenzen tussen zorgwetten en zorgverleners
Resultaten (PB 2020-2023)	- Het aantal verwijzingen van de huisarts naar individuele voorzieningen jeugdhulp GGZ neemt af (t.o.v. peiljaar 2017). - In 2022 is er op regelmatige basis afstemmingsoverleg tussen huisartsen, sociaal werk, wijkverpleging en de gemeentelijke toegang.
Beoogd resultaat 2020	- Aantal verwijzingen jeugdhulp GGZ 2020 t.o.v. 2019 neemt af - In 2020 verbreding afstemmingsoverleg met huisartsen
Processtap/actie 2020	- Uitbreiding van het aantal POH-ers (praktijkondersteuners Huisartsen) bij huisartsenpraktijken - Er is een gemeentelijk contactpersoon voor de huisartsen om gericht te investeren in relatie en vertrouwen. Daarnaast is er een afstemmingsoverleg tussen huisartsen, POH-ers, sociaal werk, wijkverpleging en gemeentelijke toegang gestart.
Prognose	●-Verwijzingen Jeugdhulp GGZ 2020 t.o.v. 2019 neemt af

	● Verbreding afstemmingsoverleg met huisartsen
Toelichting	In ruim de helft van de huisartsenpraktijken is een POH-er werkzaam, waardoor de lokale expertise rondom Jeugd-GGZ is vergroot. Er zijn samenwerkings-afspraken tussen POH-ers en de lokale toegang gericht op het verminderen van het aantal verwijzingen naar jeugdhulp GGZ. Door wijzigingen in de registratie is het lastig om het aantal verwijzingen van 2020 te vergelijken met het aantal verwijzingen van 2017. Hierdoor zijn het aantal verwijzingen in 2017 en 2020 niet te vergelijken. De samenwerking met de POH-ers en toegang krijgt meer structuur, er ontstaan korte lijnen. Door verbreding van het afstemmingsoverleg leren meer professionals elkaar kennen en wordt meer samenhang in werkwijze gerealiseerd.
Gevolgen Corona	We zien halverwege 2020 een daling in het aantal verwijzingen naar de jeugd-GGZ. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid te maken met een 'uitgestelde' zorgvraag door de coronacrisis.

Doel	Mensen met verward gedrag krijgen passende ondersteuning
Resultaten (PB 2020-2023)	Het in 2018 vastgestelde actieplan 'Sluitende aanpak mensen met verward gedrag' wordt uitgevoerd. Hierin zijn concrete resultaten en acties benoemd.
Beoogd resultaat 2020	Het actieplan kent veel concrete punten op 10 verschillende bouwstenen. Het actieplan beslaat overigens meerdere jaren. In 2020 wordt vooral ingezet op vroegtijdige signalering o.a. door scholing van ketenpartners en realisatie van een 24/7 meldpunt voor inwoners en professionals (mede in het kader van de Wet verplichte Ggz). Voor de nazorg ex-gedetineerden wordt aangesloten bij het project Samen Starten waarbij gedetineerden bij hun terugkeer in de samenleving snelle en passende ondersteuning krijgen vanuit de gemeente.
Processtap/actie 2020	Het opstarten van de gesprekken over de samenwerking (zowel intern als met ketenpartners) rondom het (voorkomen van) escalatie en de aanpak van multiprobleem huishoudens/ woonoverlast. We gaan in gesprek met lokale ketenpartners als politie, sociaal werk en woningcorporaties over werkafspraken, informatiedeling en gewenste overlegstructuur. Daarnaast wordt een onderzoek uitgevoerd onder cliënten met psychische problematiek wat er nodig is om langer/ eerder zelfstandig te wonen.
Prognose	■ Actieplan "sluitende aanpak"
Toelichting	Actiepunten uit het plan zijn opgepakt. Dit zijn deels lokale opgaven (zoals scholing en opschalingsstructuur). Andere opgaven worden in regionaal verband opgepakt (zoals de regionale samenwerking). Nog niet alle punten uit het plan zijn gerealiseerd: het actieplan heeft een meerjarig karakter en zal de komende periode aandacht blijven vragen en indien nodig herijkt worden op basis van actuele ontwikkelingen.
Gevolgen Corona	De aanpak verwarde personen vraagt een integrale benadering tussen het veiligheids- en sociaal domein. Vanwege de coronacrisis heeft de uitvoering van een aantal actiepunten vertraging opgelopen.

Doel	Inwoners die een maatwerkvoorziening nodig hebben worden goed geholpen vanuit één geïntegreerde (Wmo, jeugdhulp, Participatiewet) gemeentelijke toegang
Resultaten (PB 2020-2023)	- Vanaf 2020 is er sprake van één geïntegreerde toegang naar maatwerk-voorzieningen op het gebied van de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet. - De gemeentelijke toegang is zowel fysiek als digitaal eenvoudig bereikbaar. - In de geïntegreerde toegang wordt gewerkt met de omgekeerde toets (2020).
Beoogd resultaat 2020	- Het realiseren van de fysieke samenvoeging van de toegang voor de Wmo, Jeugdzorg en Participatie. - Inzicht hebben in de mogelijkheden om de gebruikte systemen te integreren. - In de 2e helft van 2020 is de omgekeerde toets ingevoerd.
Processtap/actie 2020	- Het realiseren van een werkomgeving waar medewerkers uit alle drie de gebieden (Wmo, Jeugdzorg en Participatie) kunnen werken en elkaar ontmoeten. Het inrichten van één telefoondienst waar medewerkers van alle drie gebieden samenwerken. - Samen met de aanbieders van de gebruikte systemen, de medewerkers en de functioneel beheerders de gebruikte systemen in kaart brengen en waar mogelijk integraties/migraties van systemen in beeld te brengen. - Trainen van de medewerkers, intervisie bijeenkomsten inregelen en de processen waar nodig aanpassen.
Prognose	● Fysieke samenvoeging toegang WMO, Jeugdzorg en participatie ■ In kaart brengen en waar mogelijk Integratie/ migratie van gebruikte systemen ■ Omgekeerde toets in de 2^e helft van 2020 ingevoerd
Toelichting	Er zijn in augustus afspraken gemaakt met een extern bureau voor trainingen en opleidingen in het kader van de omgekeerde toets. Het gaat hierbij om zogenaamde train-de-trainer

	trajecten. De verwachting is dat op deze manier het effect groter is en de kennis in de organisatie beter wordt geborgd. Het integreren van systemen moet afgezet worden tegen de regels in het kader van de AVG.
Gevolgen Corona	Er kan vertraging ontstaan in de trainingen wanneer de coronamaatregelen opnieuw worden aangescherpt.

Doel	In 2022 is er een goede afstemming tussen de zorg die vanuit onderwijs wordt ingezet en de jeugdhulp
Resultaten (PB 2020-2023)	In 2022 zijn er een of meerdere aanpakken ontwikkeld waarbij onderwijs en jeugdhulp gezamenlijk werken aan de ontwikkeling van kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. In de aanpak(ken) zijn concrete resultaten benoemd.
Beoogd resultaat 2020	Binnen de projecten van Samen voor Ryan realiseren we een gezamenlijk referentiekader, als basis voor een integrale werkwijze. Met deze integrale intensieve werkwijze van de SO+ klas op 't Ravelijn bereiken we de gezinnen en kinderen beter met een gerichte ondersteuning en neemt het schoolverzuim van kinderen af. Dit resulteert in een sluitende aanpak per jongere en gerichtere toeleiding naar onderwijs en/of werk
Processtap/actie 2020	Door samenwerking van verschillende professionals (onderwijs en jeugdzorg) die om het kind heen staan, leren deze elkaars expertise en werkwijze beter kennen en sluiten deze beter op elkaar. Daarnaast wordt met de intensieve aanpak van onderwijs en jeugdhulp binnen het Tij, de trajectvoorziening in het Voortgezet onderwijs, de jongere maatwerk in ondersteuning geboden.
Prognose	● Gezamenlijk referentiekader Samen voor Ryan.
Toelichting	De werkwijze van de SO+ klas is als pilot gestart. Evaluatie laat zien dat deze succesvol is. Het is de verwachting dat deze aanpak structureel ingevoerd zal gaan worden.
Gevolgen Corona	Corona vroeg om de hoogste prioriteit. Hierdoor zijn een aantal processen, waaronder het proces van samenwerken binnen het Tij vertraagd.

4. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2020-2023

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020-2023:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2020-2023				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan:				
1. De Herberg (nachtopvang)	●	●	●	ja

5. Financiële mutaties voorjaar 2020

Op 16 juni is een informatie nota naar de raad gezonden. De financiële vertaling van deze nota is als volgt:

Financiële mutaties 2020, incl. structurele doorwerking

4	Samenredzaam	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023	2024
4.1	Vrijval stelpost apparaatskosten Plan van Aanpak IGSD	S		321.500	321.500	321.500	321.500	321.500
4.2	Afwikkeling IGSD Steenwijkerland en Westerveld - in liquidatie	I		592.000				
4.3	Jeugdhulp	S		-1.713.748	-2.140.138	-2.140.138	-2.140.138	-2.140.138
	Indexering tarieven Jeugdhulp 2020	I		-345.000				
	Inzet Reserve opvangen tekorten Sociaal Domein	I		345.000				
4.4	WMO: schoonmaakondersteuning	S		-310.468	-96.596	-157.881	-226.540	-226.540
	WMO: wegvallen eigen bijdrage	S		-300.000	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
	WMO: overige regelingen	S		-51.929	92.998	-12.885	-42.456	-42.456
4.5	Loonkostensubsidie Participatiewet	S		-1.100.000	-1.100.000	-1.100.000	-1.100.000	-1.100.000
4.6	Leerlingenvervoer (Europese aanbesteding)	S		-175.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
4.7	Veilig Thuis	I		-47.500	-47.500			
	Totaal Samenredzaam		0	-2.785.145	-3.519.736	-3.639.404	-3.737.634	-3.737.634

Bijstellingen budgetprognose informatie-nota:

Toelichting op de afwijking van de prognose: loonkostensubsidie participatiewet	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De verwachte loonkostensubsidies zullen in 2020 naar alle verwachting € 950.000 bedragen en niet de eerder genoemde € 1,1 miljoen.
Wat zijn de oorzaken?	Door de corona zijn er minder mensen (met een loonkostensubsidie) aan het werk gekomen, daarnaast zijn er contracten afgelopen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Minder mensen met een arbeidsbeperking stromen door naar regulier werk.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er kan, voor 2020, een bedrag van € 150.000 vrij komen te vallen. Het is echter wel de verwachting dat dit bedrag volgend jaar wel nodig is.
Welke maatregelen stellen we voor?	Een projectgroep is aan de slag om maatregelen die door een externe adviseur zijn voorgesteld te vertalen naar keuzes voor de komende jaren. Deze voorstellen worden in het najaar aan uw raad voorgelegd.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Gevolgen coronacrisis.

Toelichting op de afwijking van de prognose: Jeugdhulp	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De uitgaven in 2020 bedragen naar verwachting € 12,7 miljoen euro. Dit is € 100.000 lager dan de eerder geprognostiseerde uitgaven waarop het budget is aangepast. Het is overigens wel zo dat er een bedrag van € 200.000 aan omzetgarantie is betaald aan de zorgaanbieders naar aanleiding van de verminderde omzet door corona. Het hierboven aangegeven overschot van € 100.000 kan alleen gerealiseerd worden wanneer de € 200.000 betaalde omzetgarantie ten laste van algemene reverse vaste buffer wordt gebracht. Dit omdat dit bedrag corona gerelateerd is
Wat zijn de oorzaken?	De oorzaak kan liggen aan een hele kleine daling in het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt. Daarnaast kan er ook sprake zijn van de inzet van minder zware (en dus ook minder dure) jeugdhulp. Het is niet mogelijk om het precieze effect per oorzaak aan te geven.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De gemeente is het vangnet voor dié inwoners die niet zelf-/samenredzaam zijn. Als niet de juiste zorg of juiste hoeveelheid zorg ingekocht kan worden, bestaat de kans dat inwoners buiten of aan de rand van de samenleving komen te staan.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een aanvullend incidenteel overschot van € 100.000. (Hierbij is al rekening gehouden met een extra bijdrage van het Rijk van € 87.000)
Welke maatregelen stellen we voor?	Het dekken van de kosten van € 200.000 uit de algemene reserve vaste buffer.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De door het hele land voorspelde tekorten op de jeugdhulp blijven onderwerp van gesprek tussen gemeenten en het rijk dan wel de VNG.

Toelichting op de afwijking van de prognose: Maatwerkvoorzieningen WMO
--

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een tekort van € 580.000.
Wat zijn de oorzaken?	Er is sprake van stijgende kosten op: Wmo nieuw (Dagbesteding en begeleiding) € 112.000 Individuele hulpmiddelen (wonen, rollen, vervoer) € 28.000 en Schoonmaakondersteuning € 440.000. Redenen hiervoor zijn: Nieuwe overeenkomst met leverancier van individuele hulpmiddelen (hogere kostprijs); Vergrijzende bevolking: 1,6% groei 65+ers; Invoering abonnementstarief; Hantering CIZ-normering die hoger is dan de indicatiestelling die tot en met 2019 is gebruikt (conform nieuwe verordening Wmo).
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De gemeente moet handelen conform de verordening die door de raad is vastgesteld. Indien een inwoner een indicatie heeft ontvangen, ontstaat er een recht op zorg.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het bedrag in de begroting is niet toereikend.
Welke maatregelen stellen we voor ?	Dekking van het benodigde extra budget. Voor het terugdringen van het ontstane tekort wordt aansluiting gezocht bij de uitkomsten en uitwerking van het rapport van de visitatiecommissie. Daarnaast is een projectgroep aan de slag om maatregelen die door een externe adviseur zijn voorgesteld te vertalen naar keuzes voor de komende jaren. Deze voorstellen worden in het najaar aan uw raad voorgelegd.

Toelichting op de afwijking van de prognose: Leerlingenvervoer

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er eerder gemelde tekort van € 175.000 kan worden verlaagd naar € 45.000.
Wat zijn de oorzaken?	Door de sluiting van de scholen van maart tot juni zijn er veel minder vervoersbewegingen geweest dan in een normale situatie. Wel zijn de vervoerders tot 80% compenseerd voor de niet verreden ritten. Het gaat hierbij echter om € 129.000 aan kosten in het kader van corona en deze zullen elders in de gemeentelijke begroting worden gedekt.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	n.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is sprake van een eenmalige verlaging van de kosten omdat een bedrag van € 130.000 corona gerelateerd ten laste van de reserve vaste buffer wordt gebracht.
Welke maatregelen stellen we voor ?	De gemaakte kosten in het kader van corona, € 130.000, dekken uit algemene reserve vaste buffer.

6. Spoedactie om het begrotingssaldo 2020 te verbeteren

Financiële mutatie nr. 1: Vormings- en ontwikkelingswerk	
Welk budget betreft het?	Vormings- en ontwikkelingswerk.
Vrijval / besparing 2020	€ 25.000
Wat zijn de oorzaken?	Door de corona-epidemie zijn evenementen en bijeenkomsten in het kader van netwerkvorming cultuur niet doorgegaan.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 25.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Voor 2020 zijn er geen beleidsmatige gevolgen

Financiële mutatie nr. 2: Strategische agenda ouderen

Welk budget betreft het?	Strategische agenda ouderen.
Vrijval / besparing 2020	€ 59.699
Wat zijn de oorzaken?	Dit was het speerpunt 'Vergrijzing als kans'. Uitvoering heeft plaatsgevonden via een onderzoeksteam met studenten.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 59.699
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Uitvoering van de plannen worden opgenomen op diverse terreinen, onder meer via het vrijwilligerswerk. Het beschikbare budget had hierin iets extra's kunnen betekenen.

Financiële mutatie nr. 3: Kortdurende peuteropvang	
Welk budget betreft het?	Kortdurende Peuteropvang
Vrijval / besparing 2020	€ 50.000
Wat zijn de oorzaken?	Met ingang van 2018 is de wet Harmonisatie Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk van kracht gegaan. De wijze van financiering door de gemeente wijzigde per die datum. Nog steeds is er sprake van een doorontwikkeling op het aanbod en financiering.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja. De gemeente is verantwoordelijk voor de voor- en vroegschoolse educatie voor doelgroepkinderen en voor het aanbod voor peuters waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.
Financieel effect op begroting 2020?	€ 50.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Het eenmalig laten vervallen van het budget heeft geen beleidsmatige gevolgen

Financiële mutatie nr. 4: Aansluiting ondersteuning en zorg	
Welk budget betreft het?	Aansluiting ondersteuning en zorg.
Vrijval / besparing 2020	€ 64.000.
Wat zijn de oorzaken?	Doordat andere werkzaamheden meer tijd vroegen, onder andere door corona, is er besloten hier op dit moment niet verder op in te zetten.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 64.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	De gevolgen zijn dat de aansluiting van de ondersteuning en zorg niet optimaal geregeld is.

Intrekken investeringskredieten

Geen.

7. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 5: Sociaal medische indicatie (SMI)	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De verwachte uitgaven komen voor 2020 uit op € 260.000. Het budget bedraagt € 80.000. Dit komt neer op een tekort van € 180.000. Het gaat hierbij om een structureel tekort.

Wat zijn de oorzaken?	Naast een gestage stijging van het gebruik in de afgelopen jaren, zijn er dit jaar zeker ook door de coronacrisis mogelijk meer toewijzingen geweest.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	SMI is niet vastgelegd in een wet, maar is wel een taak van de gemeenten. Gemeenten hebben dit vastgelegd in een verordening.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	n.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is sprake van een tekort van € 180.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Deze overschrijding wordt meegenomen bij de uitwerking van het BDO onderzoek. Mogelijke oplossingen zijn het maximeren van het aantal op te vangen dagdelen. Daarnaast zullen er meer evaluatie momenten ingelast moeten worden.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Dit jaar nog niet, aangezien de meeste beschikkingen voor een heel jaar worden afgegeven.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 180.000 structureel.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Effecten van de coronacrisis op dit vlak, op korte maar ook op lange termijn, zijn lastig in te schatten.

Financiële mutatie nr. 6: Re-integratiebudget Participatie	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De verwachte uitgaven komen voor 2020 € 321.500 hoger uit dan het beschikbare budget.
Wat zijn de oorzaken?	De kosten van het toe leiden van mensen naar werk of andere vormen van participatie vallen hoger uit dan begroot. Dit geldt met name voor de grote doelgroep van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelgroep heeft extra begeleiding nodig. We hebben inmiddels een relatief grote groep mensen uit de doelgroep die met een loonkostensubsidie aan het werk zijn gegaan (ruim 100) en ruim 20 personen die via beschut werk bij NoordWestGroep een betaalde baan hebben gekregen. De begeleidingskosten van deze doelgroep met de inzet van jobcoaching vergen eveneens de nodige extra financiële middelen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, uitvoering van de Participatiewet.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	€ 0
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Vrijval van de stelpost van € 321.500 apparaatskosten Plan van Aanpak IGSD uit onze begroting.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Met de vrijval van deze stelpost komen we geen middelen meer tekort.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Door de gevolgen van de coronacrisis zien wij dat het bijstandsbestand oploopt. Dit zal ook consequenties hebben voor het weer toe leiden van mensen naar de arbeidsmarkt op het moment dat deze weer aantrekt.

Financiële mutatie nr. 7: Afrekening NWG 2019	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De jaarrekening 2019 van NoordWestGroep laat een positiever resultaat zien dan wij in onze jaarrekening 2019 hebben opgenomen. Het verschil bedraagt € 114.000.
Wat zijn de oorzaken?	Een positiever exploitatieresultaat 2019 bij NWG dat tot een lagere gemeentelijke bijdrage leidt.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, uitvoering van de WSW.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen invloed
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een eenmalig voordeel op de financiën van € 114.000.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 114.000.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	n.v.t.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

CORONA

Financiële mutatie nr. 8: Uitkeringen Participatiewet	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De verwachte uitgaven komen voor 2020 € 810.000 hoger uit dan begroot.
Wat zijn de oorzaken?	Door corona meer instroom als gevolg van verlies van werk en verbreken relatie/scheiding en minder uitstroom richting werk als gevolg van minder (financiële) mogelijkheden binnen bedrijven om personeel in dienst te nemen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, uitvoering van de Participatiewet.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Het doel van gemiddeld 675 Pw-uitkeringen in 2020 zal niet worden gehaald. Het is de verwachting dat eind 2020 het aantal uitkeringen uit gaat komen op 770 uitkeringen. Waardoor het gemiddelde over het jaar 2020 uitkomt op 722.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Dit levert een nadeel op in de begroting van € 810.000 in 2020. In het jaar 2021 loopt dit tekort op naar € 2.147.000. En in 2022 naar € 3.670.000. Dit geprognoseerde tekort is gebaseerd op een rapport van Berenschot. Berenschot heeft op basis van de cijfers van het Centraal Plan Bureau per gemeente enkele scenario's doorgerekend en komt voor de gemeente Steenwijkerland uit op gemiddeld 815 uitkeringen in 2021 en 921 uitkeringen in 2022. (scenario 'zwak economisch herstel').
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Aanpassen van de begroting 2020 en begroting 2021-2024. In het najaar van 2020 wordt in een aparte beschikking het BUIG-budget bekend gemaakt. Het is de verwachting dat deze hoger zullen liggen dan zoals deze op dit moment in de begroting zijn meegenomen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	n.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 810.000 (zonder effect bijstelling BUIG-budget die in oktober bekend wordt gemaakt) voor het jaar 2020 en € 2.147.000 voor 2021 en vanaf 2022 € 3.670.000. (CPB / Berenschot zwak herstel).
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Gevolgen coronacrisis.

Financiële mutatie nr. 9: Uitvoeringskosten TOZO	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Een incidenteel overschot van € 270.000.
Wat zijn de oorzaken?	Voor de uitvoering van de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO) ontvangt de gemeente een bijdrage in de uitvoeringskosten. Deze ligt met € 435.000 (nu ingeschat) boven de werkelijke uitvoeringskosten van € 165.000. Dat de uitvoeringskosten zo laag zijn heeft te maken met de inzet van personeelsleden van de verschillende afdelingen van de gemeente.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het gaat hierbij om het verstrekken van een krediet dan wel uitkering in het kader van deze regeling.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Zie hierboven.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Er zijn geen maatregelen noodzakelijk.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 270.000.

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Het nu meegenomen bedrag is gebaseerd op de uitvoering van TOZO1 en TOZO2. Onduidelijk is of er nog een TOZO3 gaat komen, om hoeveel uitkeringen het dan zal gaan en wat de bijdrage dan is voor de uitvoeringskosten.

8. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Geef hierbij o.a. aan welke trends van invloed zijn op het realiseren van dit programma en wat de mogelijke gevolgen zijn in termen van 'kansen' en 'uitdagingen'.

Leerlingenvervoer

Door corona is er een langere periode niet of nauwelijks leerlingenvervoer geweest. Echter conform landelijke afspraken hebben wij maximaal 80% van de niet-gereden ritten wel uitbetaald. Landelijk (Ministerie en VNG) wordt gewerkt aan het juridisch afdichten van deze compensatie aan de vervoerders, aangezien het hier feitelijk gaat om 'staatssteun'.

Samenwerking Historisch Centrum Overijssel

In 2018 heeft de raad opdracht gegeven om de consequenties van een eventuele toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Overijssel te onderzoeken. Dat project moest in 2019 gestaakt worden, omdat het Rijk het voornemen had geuit uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden en het niet duidelijk was welke consequenties dit voor de organisatie en collectie van het Historisch Centrum Overijssel zou hebben. Het is ondertussen duidelijk dat het voornemen van het Rijk niet dusdanige consequenties zal hebben, dat dit een eventuele toetreding in de weg zou staan. Het project is daarom, met enige vertraging door de coronacrisis, in zomer 2020 weer opgestart. Een advies voor het bestuur over een eventuele toetreding wordt rond de komende jaarwisseling verwacht. Ten behoeve van de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling is € 45.000 gereserveerd. Deze budgetten zijn nodig om na een positief besluit de procedures en de ICT-voorzieningen te integreren. Gezien de planning zal besteding van deze bedragen, niet dit jaar kunnen plaatsvinden.

Visie Participatie

In oktober 2020 zal het visiedocument Participatie 2020-2023 aan de raad worden voorgelegd. Hierin zijn de ambities en uitgangspunten op het gebied van Participatie voor de komende jaren opgenomen. Deze visie vormt de basis voor de vraag hoe we de komende jaren hier uitvoering aan willen en hoe onze partners, met name ook NoordWestGroep, hier een rol in kunnen vervullen.

WSW

De verwachte uitgaven voor de WSW lijken voor 2020 hoger uit dan het beschikbare budget. Oorzaak hiervoor ligt vooral bij de coronacrisis. Hierdoor zijn de inkomsten lager dan gepland. Het Rijk heeft echter aangegeven extra geld beschikbaar te stellen voor dit onderdeel. Hiermee kan het verwachte tekort worden afgedekt.

2.5 Mijn Steenwijkerland

Mijn Steenwijkerland	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
-----------------------------	---

1. Inleiding

We willen dat mensen graag in Steenwijkerland wonen. Daar is het aangenaam leven in een gezonde, groene en verzorgde omgeving met goede voorzieningen, verspreid over de gemeente en een goede bereikbaarheid voor iedereen. Een gemeente met een rijk verenigingsleven, waar zelfontplooiing wordt gewaardeerd en gestimuleerd, net als eigen initiatief.

We zien dat de leefbaarheid verandert en soms onder druk komt te staan, onder andere als gevolg van demografische en economische trends en ontwikkelingen. Creatieve oplossingen zijn blijvend nodig om vitale kernen en wijken te behouden met oog voor de eigen identiteit en cultuur.

Vitale kernen en wijken voor iedereen, met speciale aandacht voor de woonmogelijkheden van onze jongeren en ouderen. Er is ruimte voor eigen initiatief, zelfregie en samenwerkingsvormen die de lokale samenhang ondersteunen. De gemeente heeft, als participerende overheid, een actief faciliterende en ondersteunende rol.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2020

Prognoses:
● = op koers
■ = specifieke aandacht vereist
▲ = er zijn problemen
X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Mobiliteit (inclusief verbeteren fietspaden)
Resultaten	Van 'a' naar 'b' en dat zo gemakkelijk en duurzaam mogelijk.
Prognose	● = op koers
Toelichting	Dit voorjaar is de Herinrichting van de Steenwijkerweg met naastliggende fietspaden opgeleverd. In november wordt gestart met de uitvoering van de fietspaden langs de gracht in Kalenberg. Er is gestart met de voorbereiding van de verbetering van de fietspaden Markeweg-Driewegsluis, Jonenweg, Otterskooi-Oude Kerkweg, Kalenbergerpad en Steenwijk-Ossenzijl.

Speerpunt 2	Passend wonen voor jong en oud (inclusief sociale huur)
Resultaten	We willen dat iedereen goed kan wonen in onze gemeente. Of je nu jong, oud of van middelbare leeftijd bent. Samen met de kernen en wijken zoomen we in op de woonbehoefte van jongeren en ouderen. Voor

	mensen met een lager inkomen, zetten we in op voldoende sociale huurwoningen. Dat betekent dat woningcorporaties aan de slag gaan met nieuwbouw. Voor starters op de woningmarkt en de middeninkomens is het van belang dat de starterslening blijft. En voor degene die zijn of haar plek in onze gemeente heeft gevonden, moet het mogelijk zijn daar te blijven wonen.
Prognose	■ = Specifiek aandacht vereist
Toelichting	In een aantal kernen zijn in de periode 2019-2020 trajecten gestart om de woonbehoefte samen met inwoners nader te definiëren. O.a. in Wanneperveen en Eesveen is de woonbehoefte van jong en oud onderzocht en in andere kernen zijn voorbereidingen gestart, zoals in Vollenhove en Kuinre. Doordat vanwege de coronacrisis samenkomsten in de eerste helft van 2020 niet mogelijk waren, liepen deze trajecten vertraging op. Ook de planning van de toevoeging van sociale huurwoningen in de noordelijke kernen en Steenwijk liep vertraging op. In de tweede helft van 2020 is inzet op versnelling de insteek voor deze ontwikkelingen.

Speerpunt 3	Versterken biodiversiteit (bijdrage aan positieve gezondheid)
Resultaten	Vrijwel alles wat mensen gebruiken of eten is direct of indirect te herleiden tot natuurlijke grondstoffen en biodiversiteit. Het grootste deel van onze bouwmaterialen, medicijnen en industriële grondstoffen betrekken we van biologische hulpbronnen en veel vormen van toerisme draaien om natuur- en landschapsbeleving. Biodiversiteit draagt bij aan de positieve gezondheid van onze inwoners. Een aantrekkelijke gevarieerde levende omgeving is een omgeving die bijdraagt aan het gevoel van welbevinden. Biodiversiteit vertegenwoordigt daarmee een enorme waarde, zowel sociologisch, ecologisch als economisch. We zetten daarom in op een evenwichtig biologisch systeem, waardoor de biodiversiteit wordt versterkt.
Prognose	● = op koers
Toelichting	In het vroege voorjaar van 2020 is er tijdens de Dag van de Biodiversiteit Steenwijkerland met ruim 90 inwoners gesproken over de mogelijkheden die er zijn om de biodiversiteit in Steenwijkerland te versterken. Een deel van de opgehaalde ideeën en plannen is in uitvoering. Er is op scholen aandacht voor natuureducatie en biodiversiteit. Via praktijkonderwijs wordt er contact gemaakt met wilde planten en dieren in de directe omgeving. Ook wordt er gewerkt aan het geven van workshops voor het maken van een levende tuin, waarmee we onze inwoners willen aanmoedigen ook in de eigen tuin aandacht te hebben voor leven en kwaliteit van leven. De overlast van de eikenprocessierups komt mede voort uit een gebrek aan natuurlijke vijanden van deze rups. Het creëren van leefgebied voor de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups draagt bij aan het terugdringen van de plaagdruk en heeft daarmee ook gelijk effect op de volksgezondheid (positieve gezondheid). Er zijn op verschillende plekken groepen inwoners die door het maken en plaatsen van nestkasten, het aanplanten van inheemse struiken, bloembollen en het inzaaien van de bermen met inheemse kruidenmengsel, meehelpen om het biologisch evenwicht te herstellen. Met deze activiteiten helpen inwoners met het terugdringen van de plaagdruk van de eikenprocessierups. Bij de aanleg en realisatie van wegen, gebouwen, kunstwerken en groen zoeken we naar mogelijkheden om de biodiversiteit te bevorderen. Natuurinclusief bouwen is bijvoorbeeld bij de bouwplannen voor het Tukhuis meegenomen. De bermen van de Steenwijkerweg en Gierwal zijn na het uitvoeren van het groot onderhoud, ingezaaid met inheemse bloemen- en kruiden. Ook is er gestart met het verbeteren en uitbreiden van het ecologisch (maai)beheer van de openbare ruimte en de bermen in het buitengebied. Steenwijkerlandse boeren kregen tot 1 mei 50% korting op zonnebloemen of bloemenmengsels waarmee akkerranden ingezaaid konden worden. Zo'n 35 boeren verspreid over de hele gemeente hebben aan de actie meegedaan. Van Wanneperveen tot Kuinre en van Eesveen tot Sint Jansklooster. Daarmee is een deel van de akkerranden omgevormd naar bloeiende akkerranden. Naast het zichtbare effect is er onderling contact en wordt er gesproken over het belang van biodiversiteit en de mogelijkheden deze te verbeteren.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Thema: Aantrekkelijke en veilige leefomgeving

Doel	Mensen voelen zich mede-eigenaar van de leefomgeving
Resultaten (PB 2020-2023)	In samenspraak met de kernen en wijken krijgt het gebiedsgericht werken handen en voeten.

	Beheer en/of onderhoud van de openbare ruimte door (groepen van) inwoners wordt toegejuicht. We ondersteunen jaarlijks tenminste één gezamenlijk aangedragen en substantieel bewonersinitiatief.
Beoogd resultaat 2020	- In samenspraak met de kernen en wijken krijgt het gebiedsgericht werken handen en voeten. - Beheer en/of onderhoud van de openbare ruimte door (groepen van) inwoners wordt toegejuicht. We ondersteunen jaarlijks tenminste één gezamenlijk aangedragen en substantieel bewonersinitiatief.
Processtap/actie 2020	Bewonersinitiatieven worden ondersteund, inwoners met ideeën en plannen voor verbetering van de openbare ruimte worden gefaciliteerd. Bij grotere beheer- en onderhoudsopgaven worden inwoners nadrukkelijk vanaf het begin betrokken bij de planvorming en realisatie.
Prognose	- Gebiedsgericht werken - Ondersteuning minimaal één bewonersinitiatief
Toelichting	Bij de herinrichting van de openbare ruimte in Giethoorn en de herinrichting van de Steenwijkerweg in Willemsoord zijn de inwoners vanaf het begin betrokken. Er zijn in 2020 verschillende bewonersinitiatieven samen met groepen inwoners gerealiseerd. Enkele voorbeelden hiervan zijn het realiseren van een bloemenweide in Steenwijkerwold, de herinrichting van de Brink in Giethoorn-noord, de aanleg van een speel- en ontmoetingsplek t' Westert in Oldemarkt en de inrichting van het groen en de openbare ruimte bij de Piet Hein, Admiraal de Ruiter en van Speykstraat in Steenwijk-west.
Gevolgen Corona	Conditie, veiligheid en restlevensduur bepalen de planning van het onderhoud. Het onderhoudsprogramma op basis van technische eisen en inspecties is tot op heden leidend. Samen met inwoners prioriteren is lastiger dan gedacht, het vraagt om goede communicatie, overleg en een andere werkwijze met heldere spelregels. Het implementeren van deze nieuwe werkwijze kost tijd en vraagt om overleg met groepen inwoners. Dat was dit jaar niet mogelijk. Het is daarnaast de vraag in hoeverre mensen invloed willen hebben op de prioritering. Vooralsnog lijkt het erop dat inwoners vooral bij onderhoudsprojecten in eigen straat of buurt betrokken willen worden en de algemene afweging/prioritering bij voorkeur bij de gemeente laten.

Doel	Inwoners en bezoekers waarderen de openbare ruimte
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2019 wordt de integrale visie openbare ruimte (IVOR) geactualiseerd. Actuele thema's als gedifferentieerd beheer, klimaatverandering, behoud van biodiversiteit, vergrijzing, participatie en het stimuleren van beweging worden hierin opgenomen. We geven aan welke doelstelling we hebben op deze thema's en hoe we deze gaan bereiken; - De entrees van onze kernen zijn bloemrijk, inwoners helpen bij het onderhoud. We maken daarvoor een plan van aanpak en voeren het plan uit conform bijbehorende planning; - Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd conform het Uitvoeringsplan openbare ruimte 2020.
Beoogd resultaat 2020	In 2019 wordt de integrale visie openbare ruimte (IVOR) geactualiseerd De entrees van onze kernen zijn bloemrijk, inwoners helpen bij het onderhoud - Twee bloemrijke entrees in 2021, voorbereidingen treffen in 2020 Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd conform het Uitvoeringsplan openbare ruimte 2020 - De uitvoering van de verschillende onderhoudsplannen loopt en worden dit jaar afgerond
Processtap/actie 2020	Kernen benaderen en onderzoeken of er animo is voor het realiseren van bloemrijke entrees en de bereidheid om mee te werken aan het onderhoud daarvan.
Prognose	- Twee bloemrijke entrees - Uitvoering uitvoeringsplan 2020
Toelichting	In 2019 wordt de integrale visie openbare ruimte (IVOR) geactualiseerd - In de voorbereidende overleggen om de IVOR te actualiseren, is uiteindelijk geconcludeerd dat de reikwijdte van de IVOR binnen de nog nader op te stellen Omgevingsvisie valt. Vandaar dat er een interventie op de processtap is gemaakt met de nieuwe afspraak de energie te bundelen en de uitgangspunten IVOR onder te brengen in de omgevingsvisie. De entrees van onze kernen zijn bloemrijk, inwoners helpen bij het onderhoud - Gelet op corona kwam er vanuit de kernen zelf geen initiatief. Daarnaast is om dezelfde reden ook vanuit de gemeente besloten de kernen niet actief te gaan benaderen. In het najaar van 2020 willen we kernen actief gaan benaderen. Bij

	belangstelling stellen we samen een plan op en maken we afspraken over de ondersteuning van inwoners bij het onderhoud. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd conform het Uitvoeringsplan openbare ruimte 2020 De uitvoering van de verschillende onderhoudsplannen loopt en worden dit jaar afgerond.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: Door corona is er geen actie ondernomen door zowel inwoners als gemeente om invulling te geven aan het zelfonderhoud van de openbare ruimte

Doel	Behoud cultuur en eigen identiteit
Resultaten (PB 2020-2023)	- Behoud van ontmoetingsplekken (dorpshuizen en multifunctionele centra). - Duurzaam landschapsbeheer: Samen met de provincie is een pilot gehouden om een vervolg te geven aan de regeling Groene en Blauwe Diensten (landschapsbeheer). Tijdens deze pilot is een bidbook ontwikkeld voor het duurzaam (langjarig) beheer van het landschap in en rondom Willemsoord inclusief financiering. Insteek is het verbeteren van de landschappelijke en sociale kwaliteit van de omgeving. Er wordt ingezet op samenwerking en ontwikkeling. Onder andere door samen met inwoners te gaan werken aan behoud en ontwikkeling van streekeigen erven, wandelroutes en landschapselementen. Daarmee wordt ingezet op een vitale samenleving die zorgt heeft voor haar eigen omgeving en de kwaliteit van deze omgeving. Juist het betrekken van de inwoners en de samenwerking onderling is de toegevoegde waarde van deze pilot geweest. - In Giethoorn wordt in het kader van het project Gebiedsgerichte Aanpak Giethoorn, in de periode 2019-2022 de openbare ruimte langs het Binnenpad e.o. gerevitaliseerd, waaronder het vervangen van verharding, verlichting, bruggen/vlonders, straatmeubilair en onderhoud groenvoorzieningen.
Beoogd resultaat 2020	Behoud van ontmoetingsplekken Duurzaam landschapsbeheer - Starten met de realisatie van het Bidbook Langjarige beheer Landschap Willemsoord. - Verkennen van de mogelijkheden voor een vervolg in andere delen van de gemeente Project Gebiedsgerichte Aanpak Giethoorn - Realisatie pilot vonder Binnenpad - Aanbrengen aanvaarbeveiliging particuliere bruggen Dorpsgracht - Vervangen vonders en bruggen Binnenpad
Processtap/actie 2020	-
Prognose	● Behoud van ontmoetingsplekken ● Duurzaam landschapsbeheer ● Project Gebiedsgerichte Aanpak Giethoorn
Toelichting	<u>Behoud van ontmoetingsplekken</u> <u>Duurzaam landschapsbeheer</u> In het voorjaar van 2020 heeft de Stichting Duurzaam Willemsoord een landschapsfonds opgericht en subsidie ontvangen van de provincie Overijssel en de gemeente Steenwijkerland. De uitvoering van het bidbook Langjarig Beheer Landschap Willemsoord is vervolgens gestart. Jaarlijks doet de stichting verslag over de voortgang aan gemeente en provincie. Inwoners nemen nu zelf de regie over het landschapbeheer en werken aan verbetering en behoud van hun eigen omgeving en dragen daarmee bij aan de landschappelijke kwaliteit en kwaliteit van leven. Project Gebiedsgerichte Aanpak Giethoorn In het najaar van 2020 (na het toeristenseizoen) starten de onderhoudswerkzaamheden langs de dorpsgracht waaronder het vervangen van vonders, bruggen, straatmeubilair en het pad. Deze werkzaamheden lopen door tot in het voorjaar van 2021.
Gevolgen Corona	<u>Behoud van ontmoetingsplekken</u> Waar mogelijk kunnen maatschappelijke organisaties (die vanwege corona acuut in hun voortbestaan worden bedreigd) een beroep op ondersteuning doen op het vitaliteitsfonds. <u>Duurzaam landschapsbeheer</u> We willen een vervolg op de pilot Langjarig Beheer Landschap Willemsoord. De verkenning naar de mogelijke gebieden heeft vertraging opgelopen. We gaan in het najaar van 2020 verder met deze verkenning. <u>Project Gebiedsgerichte Aanpak Giethoorn</u>

	Door beperkte werkruimte i.c.m. toegankelijkheid en bereikbaarheid zullen ten tijde van de werkzaamheden de nodige maatregelen getroffen moeten worden. Ook is het organiseren van bewonersbijeenkomsten en afstemmingsmomenten met de werkgroepen lastig tot niet te organiseren. Vooral nog verwachten we geen vertraging in het proces.
--	--

Doel (nieuw)	Versterken biodiversiteit (met bijdrage aan positieve gezondheid)
Resultaten (PB 2020-2023)	In oktober 2019 is het Plan van Aanpak Biodiversiteit Steenwijkerland vastgesteld. In dit plan staat een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma geeft aan welke activiteiten we gaan ontplooiën om ons doel te bereiken. We kiezen daarbij voor een aanpak langs drie sporen: 1. Samen met inwoners: ▪ Het ontwikkelen en uitvoeren van plannen ter versterking van de biodiversiteit samen met inwoners en gebiedspartners; ▪ Bekendheid geven aan het begrip biodiversiteit; ▪ Nut en noodzaak van biodiversiteit duidelijk maken. 2. Eigen organisatie: ▪ Het in kaart brengen (inventariseren) van in de openbare ruimte levende wilde dieren en planten; ▪ Het afstemmen van het beheer en onderhoud op de in de openbare ruimte levende wilde planten en dieren; ▪ Bij aanleg, renovatie en nieuwbouw rekening houden met biodiversiteit en waar mogelijk maatregelen nemen ter bevordering van de biodiversiteit; ▪ Bermen zijn belangrijk leefgebied voor wilde planten en dieren, het zijn verbindende schakels. We gaan daarom onze bermen ecologisch beheren, waarbij we in eerste instantie streven naar een percentage van 60% van de bermen. 3. Samen met gebiedspartners: ▪ Het houden van verkennende gesprekken met gebiedspartners waarbij gezocht wordt naar verbinding en kansen voor versterking van de biodiversiteit; ▪ Kansen omzetten in concrete acties en activiteiten.
Beoogd resultaat 2020	Starten met de realisatie van het Plan van Aanpak Versterken Biodiversiteit
Processtap/actie 2020	• Starten met de uitvoering van het Plan van Aanpak Biodiversiteit • Aanmoedigen, enthousiasmeren en faciliteren van bewonersinitiatieven die bijdragen aan het herstel van biologisch evenwicht en behoud van biodiversiteit
Prognose	● Start realisatie van het plan van aanpak versterken biodiversiteit.
Toelichting	In februari 2020 is met ruim 90 inwoners nagedacht over de wijze waarop de biodiversiteit in Steenwijkerland versterkt kan worden. Tijdens deze dag is er ingegaan op een aantal thema's o.a.: insecten en wilde bijen, vlinders, vogels in de stad, de egelsnelweg en Steenbreek. Tijdens sessies is besproken wat er nodig is om deze soorten te helpen. Veel deelnemers gaven aan dat bewustwording en het delen van kennis belangrijk is. Mensen begrijpen dan beter wat er nodig is om wilde planten en dieren te behouden en verder verlies aan biodiversiteit tegen te gaan. Ook het vergroten van kennis binnen de uitvoeringsorganisatie in het beheer en onderhoud werd benoemd als belangrijke schakel voor behoud van biodiversiteit. Door kennis kan er in de uitvoering beter rekening worden gehouden met wilde planten en dieren en beter worden ingespeeld op specifieke eisen van een soort. Via educatie op scholen (vlinderonderwijs, aanleg van bijen- en vlinderidyllen) en het verzorgen van workshops de Levende Tuin wordt in 2020 uitvoering geven aan bewustwording en kennisdeling. Samen met LTO Steenwijkerland hebben we een actie georganiseerd waarbij boeren tegen een gereduceerd tarief akkerbloemen en zonnebloemen zaden konden inkopen voor het creëren van bloemrijke akkerranden. Op verschillende plekken in de gemeente wordt samen met inwoners gewerkt aan het vergroten van de biodiversiteit in de eigen straat of buurt.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: Door de coronacrisis konden groepen mensen elkaar geruime tijd niet ontmoeten. Dat heeft ervoor gezorgd dat het uitvoeren van initiatieven, acties en maatregelen zijn uitgesteld. Wel is er het nodige in voorbereid en zijn er verschillende zaken 'in gang gezet'. • Er zijn verschillende initiatieven door groepen inwoners opgestart en in voorbereiding. • Er is een bloeiende akkerranden actie gehouden.

	• Er zijn voorbereidingen getroffen voor de aanleg van drie bijen- en vlinderidyllen i.s.m. drie basisscholen en de vlinderstichting. • Er zijn drie workshops De Levende Tuin voorbereid. • Er wordt gewerkt aan het ontwikkelen en organiseren van ecologisch bermbeheer • Binnen de gemeentelijke organisatie, is er aandacht voor Natuurinclusief bouwen en het natuurvriendelijk inrichten van het terrein rondom (nieuwe) gebouwen (bv. het Tukhuis). Om het ecologisch bermbeheer naar alle bermen uit te bereiden was een claim voorbereid. Ecologisch bermbeheer is een methode waarmee een gemeente substantieel kan bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit. Ecologisch maaibeheer is door de verwerkingskosten van het vrijgekomen gras en de minder efficiënte werkwijze (gefaseerd maaien en minder snelle werkgang) duurder dan conventioneel beheer, deze kosten werden opgevoerd in deze claim. Gezien de financiële positie van de gemeente Steenwijkerland is besloten om geen claims in te dienen. Daarmee is de ambitie om alle bermen ecologisch te beheren, voorlopig niet te realiseren. Binnen de huidige budgetten is het mogelijk 60% van bermenareaal ecologisch te beheren. De overige 40% wordt geklept, een methode die schadelijk is voor wilde plant- en diersoorten.
--	---

Doel	Veilige kernen en wijken
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ De verkeersveiligheid in Steenwijkerland neemt toe ten opzichte van 2017 en naar aanleiding van een dodelijk ongeval bij De Klosse zijn twee als gevaarlijk bekend staande kruispunten Gasthuisdijk/de Klosse en de rotonde Eesveenseweg/Middenweg nader onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat de rotonde richting Eesveen veilig is ingericht, maar dat bij kruising De Klosse de kans op een nieuw ernstig ongeval aanwezig is. Gewenst is de kruising aan te passen. ▪ Op basis van het meerjarenplan wegenonderhoud wordt gekeken naar waar werk met werk gemaakt kan worden en de maatregelen van volgende jaren naar voeren gehaald kunnen worden. ▪ In Blokzijl zijn aanvullende maatregelen getroffen om de overlast van zwaar verkeer te verminderen. ▪ De plannen voor de herinrichting van Kallenkote fase II worden voorbereid.
Beoogd resultaat 2020	<u>Kruispunt Gasthuisdijk/de Klosse, rotonde Eesveenseweg/Middenweg</u> • Onderzoek naar noodzaak en mogelijkheden aanpassen kruising Gasthuisdijk/de Klosse. Onderzoek naar noodzaak en mogelijkheden verbeteren verkeersveiligheid op rotonde Eesveenseweg/Middenweg. <u>Aanvullende maatregelen Blokzijl om de overlast van zwaar verkeer te verminderen</u> • Instellen verbod vrachtwagen/bussen Blokzijl. <u>Herinrichting van Kallenkote fase II</u> • Opstellen inrichtingsplan Kallenkote fase II
Processtap/actie 2020	<u>Kruispunt Gasthuisdijk/de Klosse, rotonde Eesveenseweg/Middenweg</u> • Claim voor benodigde middelen voor kruising Gasthuisdijk/De Klosse ingediend.
Prognose	● Onderzoek kruising Gasthuisdijk / de Klosse en Eesveenseweg / Middenweg ● Instellen verbod vrachtwagens / bussen Blokzijl ● opstellen inrichtingsplan Kallenkote fase II
Toelichting	<u>Kruispunt Gasthuisdijk/de Klosse, rotonde Eesveenseweg/Middenweg</u> • Er is een plan uitgewerkt voor aanpassen van de kruising Gasthuisdijk/De Klosse. • Uit onderzoek blijkt dat voor de rotonde Eesveenseweg/Middenweg geen aanpassingen nodig zijn; • Het onderhoudsplan wegen 2020 is uitgebreid door werk met werk. Dit biedt kansen met betrekking tot verkeersveiligheid; <u>Aanvullende maatregelen Blokzijl om de overlast van zwaar verkeer te verminderen</u> • In Blokzijl is een verbod voor vrachtwagens en bussen ingesteld; <u>Herinrichting van Kallenkote fase II</u> • Samen met PB Kallenkote is gestart met de uitwerking van plannen voor herinrichting Kallenkote fase II.
Gevolgen Corona	<i>Beleidsmatig: Geplande informatiebijeenkomsten zijn niet doorgegaan.</i>

Thema: Wonen

Doel	Vergrijzing als kans
Resultaten (PB 2020-2023)	- Eind 2019 is het rapport van de Hanzehogeschool met best practices vanuit binnen- en buitenland en een verkenning ten aanzien van vergrijzing en ondernemerschap afgerond. Met de hierin opgenomen aanbevelingen zal samen met inwoners in 2020 het actieplan worden opgesteld; - Vertaling kansen in uitvoeringsplan 2020-2022.
Beoogd resultaat 2020	Vertaling kansen in uitvoeringsplan 2020-2022.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	▲ Vertaling kansen in uitvoeringsplan
Toelichting	Vanwege HHP, geen specifieke aandacht voor geweest. Zie voorstel MJB 2021-2024 (integreren bij doel: "Een leven lang leren/ontwikkelen")
Gevolgen Corona	Vanwege HHP, geen specifieke aandacht voor geweest.

Doel	Realistische groei woningbouw Steenwijkerland
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2020 ligt er een helder planologisch kader voor het toevoegen en splitsen van woningen in kernen en buitengebied ter verwerking in het Omgevingsplan; - In 2020 wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak 'Woningbouw Dorpen en Kernen Steenwijkerland' (2019) en wordt de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte in kaart gebracht o.a. in de kernen Steenwijkerwold, Vollenhove en Willemsoord in samenwerking met de inwoners; - In 2020 wordt nader uitvoering gegeven aan het investeringsplan sociale huur voor de noordelijke kernen en Steenwijk (2018), met een toevoeging van nieuwbouw in de kernen Kuinre, Scheerwolde, Oldemarkt, Willemsoord en Steenwijk.
Beoogd resultaat 2020	<u>Planologisch kader voor het toevoegen en splitsen van woningen in kernen en buitengebied</u> - In 2020 is er een afwegingskader ontwikkeld voor het toevoegen van woningen in Steenwijk. Voor het splitsen van woningen in het buitengebied is een conceptkader gereed. <u>Plan van aanpak 'Woningbouw Dorpen en Kernen Steenwijkerland'</u> - De woonbehoefte in Steenwijkerwold wordt meegenomen in het visietraject voor Steenwijkerwold. De trajecten in Vollenhove en Willemsoord worden vervolgd; <u>Investeringsplan sociale huur voor de noordelijke kernen en Steenwijk</u> - Het investeringsplan sociale huur wordt conform uitgevoerd. Met Woonconcept is een cruciale uitvoeringsagenda opgesteld voor de periode tot 2023 en daarna en met Wetland Wonen is deze in de maak. Wetland heeft uitvoeringsprojecten in voorbereiding in Scheerwolde en Steenwijk.
Processtap/actie 2020	<u>Planologisch kader voor het toevoegen en splitsen van woningen in kernen en buitengebied</u> - Voor het ontwikkelen van een planologisch kader voor het toevoegen en splitsen van woningen in kernen en het buitengebied wordt aangesloten bij het proces om te komen tot een omgevingsvisie en een omgevingsplan; <u>Plan van aanpak 'Woningbouw Dorpen en Kernen Steenwijkerland'</u> - De lopende gesprekken met de kernen over de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte in de kernen worden met prioriteit opgepakt en een woningmarktonderzoek wordt uitgevoerd om voor alle kernen de woonbehoefte in kaart te brengen; <u>Investeringsplan sociale huur voor de noordelijke kernen en Steenwijk</u> - Met de woningcorporaties wordt de opgestelde uitvoeringsagenda uitgevoerd en structureel gemonitord.
Prognose	- Planologisch kader voor toevoegen en splitsen van woningen - Plan van aanpak "woningbouw dorpen en kernen" - Investeringsplan sociale huur voor noordelijke kernen en Steenwijk
Toelichting	<u>Planologisch kader voor het toevoegen en splitsen van woningen in kernen en buitengebied</u> Een planologisch kader voor het toevoegen en splitsen van woningen in kernen en buitengebied loopt vertraging op omdat het proces om te komen tot omgevingsvisie/plan/wet aan uitstel onderhevig is. Woningen in de kernen wordt opgesteld naar aanleiding van het woningmarktonderzoek dat in de 2^e helft van 2020 wordt uitgevoerd;

	<u>Plan van aanpak 'Woningbouw Dorpen en Kernen Steenwijkerland'</u> - De trajecten voor het in kaart brengen van de woonbehoefte in de kernen zijn in de eerste helft van 2020 vertraagd vanwege corona; <u>Investeringsplan sociale huur voor de noordelijke kernen en Steenwijk</u> - Voor de uitvoering van het investeringsplan sociale huur zijn nog onvoldoende locaties aangewezen. Daarnaast zijn er verschillen van inzicht op te lossen over het type woningen dat op een aantal locaties zou moeten worden toegevoegd (eengezinswoningen versus meer levensloopbestendige woningen).
Gevolgen Corona	<i>Beleidsmatig: Door corona zijn veel participatietrajecten stil komen te liggen in het eerste half jaar van 2020. Hoe participatie goed vorm te geven is een belangrijk aandachtspunt bij het betrekken van inwoners bij woningprogrammering in hun kern.</i>

Doel	Een passende woning voor iedereen
Resultaten (PB 2020-2023)	- Het aantal sociale huurwoningen in Steenwijkerland blijft tenminste gelijk aan het niveau van 2017; - Prestatieafspraken Steenwijkerland 2018-2022 met de woningcorporaties worden conform uitgevoerd; - In 2020 wordt een plan van aanpak ontwikkeld voor het uitvoeren van de opgaven uit het rapport 'Huisvestingsopgave Wonen en Zorg Steenwijkerland' (2019), in samenwerking met zorginstellingen en woningcorporaties; - In 2020 wordt uitvoering gegeven aan de visie en het projectplan 'Inclusief Wonen in Steenwijkerland' (2018) van zorginstellingen, Wetland Wonen en de gemeente. Met drie pilots inclusief wonen: Nieuw Clarenberg en omgeving in Vollenhove, Zonnekamp en omgeving in Steenwijk en de Perelaar en omgeving in Wanneperveen; - De regeling startersleningen blijft behouden en een regeling blijversleningen wordt uitgevoerd, afhankelijk van het nog te nemen raadsbesluit; - De huisvesting van statushouders wordt uitgevoerd conform taakstelling en de huisvesting van woonwageneigenaren wordt uitgevoerd naar gelang de woonbehoefte.
Beoogd resultaat 2020	<u>Aantal sociale huurwoningen in Steenwijkerland blijft tenminste gelijk aan het niveau van 2017</u> - De Prestatieafspraken met de woningcorporaties worden conform uitgevoerd, waarbij ook het aantal sociale huurwoningen wordt gemonitord; <u>Prestatieafspraken Steenwijkerland 2018-2022 met de woningcorporaties</u> - De huisvestingsopgave Wonen en Zorg is onderdeel van de uitkomsten van het woningmarktonderzoek Steenwijkerland 2020; <u>Uitvoering gegeven aan de visie en het projectplan 'Inclusief Wonen in Steenwijkerland' (2018) van zorginstellingen, Wetland Wonen en de gemeente</u> - Eind 2020 is duidelijk of en hoe een vervolg wordt gegeven aan 'Inclusief Wonen in Steenwijkerland'; <u>Regeling startersleningen</u> - De regeling startersleningen blijft behouden en besluitvorming over een regeling blijversleningen wordt doorgeschoven naar 2021; <u>Huisvesting van statushouders</u> - De huisvesting van statushouders wordt uitgevoerd conform taakstelling en de woonbehoefte van woonwageneigenaren is vastgesteld.
Processtap/actie 2020	<u>Aantal sociale huurwoningen in Steenwijkerland blijft tenminste gelijk aan het niveau van 2017</u> - Er is structureel overleg met de corporaties over de prestatieafspraken en in de 2^e helft van 2020 wordt de jaarschijf 2021 opgesteld; <u>Prestatieafspraken Steenwijkerland 2018-2022 met de woningcorporaties</u> - De uitvraag van het woningmarktonderzoek wordt vooraf afgestemd met woningcorporaties en zorginstellingen om de huisvestingsopgave 'Wonen en Zorg' voldoende te verankeren in het woningmarktonderzoek; <u>Uitvoering gegeven aan de visie en het projectplan 'Inclusief Wonen in Steenwijkerland' (2018) van zorginstellingen, Wetland Wonen en de gemeente</u> - In de stuurgroep 'Inclusief Wonen' wordt het vervolg van dit traject besproken en bepaald; - <u>Regeling startersleningen</u>

	- Er wordt een informatienota opgesteld om de raad te informeren over het doorschuiven van de besluitvorming over het instellen van een regeling Blijversleningen; <u>Huisvesting van statushouders</u> - De huisvesting van statushouders wordt elk kwartaal gemonitord en de woonbehoefte van woonwagengebwoners vastgesteld.
Prognose	- Aantal sociale huurwoningen blijft gelijk aan niveau 2017 - Prestatieafspraken 2018 -2022 met woningbouwcorporaties - Uitvoering visie en projectplan "inclusief wonen" - Startersleningen / Blijversleningen - Huisvesting statushouders cf taakstelling/woonbehoefte woonwagengebwoners vastgesteld
Toelichting	<u>Sociale huurwoningen in Steenwijkerland blijft tenminste gelijk aan het niveau van 2017</u> - Door het gebrek aan investeringen van woningcorporaties, grotendeels als gevolg van de indeling in woningmarktregio's, is het aantal sociale huurwoningen onder het niveau van 2017 gezakt. Met het investeringsplan sociale huur kan dit niveau in 2023 mogelijk weer worden bereikt. Dit wordt gemonitord als onderdeel van de prestatieafspraken; <u>Prestatieafspraken Steenwijkerland 2018-2022 met de woningcorporaties</u> - Op gemeentelijk niveau is een werkverdeling gemaakt om de beleidsopgaven uit het rapport 'Huisvestingsopgave Wonen en Zorg Steenwijkerland' uit te voeren. De woonopgave (met name ouderen) wordt meegenomen in de woningprogrammering. Er wordt dus geen apart programma wonen en zorg opgezet, maar de verschillende onderdelen worden integraal opgenomen in het sociale en het woondomein; <u>Uitvoering gegeven aan de visie en het projectplan 'Inclusief Wonen in Steenwijkerland' (2018) van zorginstellingen, Wetland Wonen en de gemeente</u> - De pilots inclusief wonen worden in de 2e helft van 2020 geëvalueerd en er wordt door de stuurgroep van zorginstellingen, Wetland Wonen en gemeente nader bepaald of en in hoeverre het projectplan een vervolg krijgt; <u>Regeling startersleningen</u> - De regeling starterslening blijft behouden, voor het invoeren van een regeling blijversleningen wordt een informatienota voorbereid, waarin wordt voorgesteld besluitvorming uit te stellen. Dit om de uitgaven voor dit jaar te beperken; <u>Huisvesting van statushouders</u> - In 2020 wordt naar verwachting de taakstelling voor de huisvesting van statushouders behaald. Voor de huisvesting van woonwagengebwoners wordt de <i>behoefte vastgesteld</i> en nadere beleidsontwikkeling voorbereid.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: als gevolg van corona en ook in het kader van het hernieuwd perspectief worden voor de aanpak van verschillende onderdelen nadere afwegingen gemaakt. De prioriteit wordt gelegd bij urgente ontwikkelingen. Bijeenkomsten voor kennisuitwisseling, bijvoorbeeld in het kader van wonen en zorg, worden daarom voornamelijk op een lager pitje gezet. Activiteiten en regelingen waar nieuwe kosten aan verbonden zijn, zoals de blijverslening, worden uitgesteld.

Doel	Impuls aan wijken of kernen
Resultaten (PB 2020-2023)	- Wijkvernieuwing Steenwijk-West is afgerond in 2025; - In 2020 is medewerking verleend aan het opstellen van een gezamenlijke visie en uitvoeringsplan voor wijkvernieuwing in twee kernen of wijken in Steenwijkerland (Steenwijkerwold en de Gagels) door Woonconcept, maatschappelijke organisaties en gemeente.
Beoogd resultaat 2020	- Wijkvernieuwing Steenwijk-West is afgerond in 2025, in 2020 : 29 huurwoningen in van Speyk- en Vondelstraat en 8 koopwoningen in de Piet Heinstraat opgeleverd. Openbaar gebied opnieuw ingericht. - Sloop van 96 beneden/bovenwoningen Bloemenbuurt. 1^e fase gereed, 2^e fase wordt in 2020 grotendeels afgerond. Start nieuwbouw 77 woningen in 2021. 14 verouderde woningen aan de Park- en Kanaalstraat worden in 2020 gesloopt en vervangen via het systeem "Blokje Om" - Evaluatie van de 2^e uitvoeringstermijn en opstellen van de 3^e uitvoeringstermijn. - Bestemmingsplan Bloemenbuurt onherroepelijk

	• <u>Het opstellen van een gezamenlijke visie en uitvoeringsplan voor wijkvernieuwing in twee kernen of wijken</u> - Voor de wijkvernieuwing Steenwijk-West wordt de planning aangehouden; sloop van de Bloemenbuurt wordt in 2020 grotendeels afgerond. Start nieuwbouw 77 woningen in 2021. - 14 verouderde woningen aan de Park- en Kanaalstraat worden in 2020 gesloopt en vervangen via het systeem "Blokje Om" - Een visie op wijkvernieuwing in Steenwijkerwold is opgesteld.
Processtap/actie 2020	• <u>Wijkvernieuwing Steenwijk-West is afgerond in 2025</u> - start voorbereidingen stedenbouwkundig plan voor Jan Steenstraat e.o. - evaluatie van de 2^e uitvoeringstermijn en opstellen van de 3^e uitvoeringstermijn is nog niet gereed. Bewonersparticipatie en afstemming met Woonconcept is bemoeilijkt als gevolg van corona. • <u>Het opstellen van een gezamenlijke visie en uitvoeringsplan voor wijkvernieuwing in twee kernen of wijken</u> - Vervolg geven aan uitvoering wijkvernieuwing in Steenwijk-West; - Samen met Woonconcept, Plaatselijk Belang Steenwijkerwold, Sociaal Werk de Kop en inwoners vorm en inhoud geven aan de visie voor wijkvernieuwing in Steenwijkerwold.
Prognose	■ Wijkvernieuwing Steenwijk West vertraagd op onderdelen ■ Visie en uitvoeringsplan in twee wijken of kernen
Toelichting	- <u>Wijkvernieuwing Steenwijk-West is afgerond in 2025</u> - De uitvoering van de wijkvisie heeft als gevolg van gewijzigde regelgeving alsmede personele problemen bij Woonconcept vertraging opgelopen. Inmiddels is Woonconcept volop bezig met planvorming en uitvoering. De einddatum van 2025 zal niet worden gehaald. De aanpak van het openbaar gebied, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, zal door een vertraging in de woningbouw, eveneens worden vertraagd. E.e.a. zal inzichtelijk worden gemaakt in de 3^e uitvoeringstermijn • <u>Het opstellen van een gezamenlijke visie en uitvoeringsplan voor wijkvernieuwing in twee kernen of wijken</u> - Wijkvernieuwing Steenwijk-West heeft na vertraging in de afgelopen jaren weer hernieuwde aandacht van Woonconcept. De Bloemenbuurt wordt vernieuwd en voor de woningen in de Jan Steenstraat, die in eerste instantie niet zouden worden aangepakt, wordt een plan opgesteld op basis van sloop / nieuwbouw. Daarnaast zijn er plannen om woningen aan de Aastraat te verduurzamen. De tweede periode van de wijkvisie wordt geëvalueerd en de uitvoeringsagenda voor de 3^e periode geactualiseerd. - Een visie op wijkvernieuwing in Steenwijkerwold zou in de 1^e helft van 2020 samen met inwoners en Woonconcept worden ontwikkeld en een visie op wijkvernieuwing in de Gagels in de 2^e helft van 2020. Deze trajecten zijn beide een half jaar opgeschoven omdat in een groot deel van het eerste half jaar van 2020 bijeenkomsten met inwoners niet mogelijk waren.
Gevolgen Corona	<u>Wijkvernieuwing Steenwijk-West is afgerond in 2025</u> <i>Bewonersparticipatie is niet eenvoudig te organiseren. Mede als gevolg daarvan is de evaluatie van de 2^e uitvoeringstermijnen het opstellen van de 3^e uitvoeringstermijn vertraagd</i> <u>Het opstellen van een gezamenlijke visie en uitvoeringsplan voor wijkvernieuwing in twee kernen of wijken</u> <i>Vertraging van een half jaar in de visietrajecten voor Steenwijkerwold en de Gagels. Door corona en mede in het kader van het hernieuwd perspectief zullen de uitvoeringsplannen een bescheiden financiële insteek moeten hebben.</i>

Thema: Kunst en cultuur

Doel	We stimuleren een brede cultuurparticipatie
Resultaten (PB 2020-2023)	■ De gemaakte prestatieafspraken met De Meenthe worden in 2020 uitgevoerd, deze zijn: - Professionele programmering; - Culturele programmering; - Overige activiteiten (De Meenthe externe projecten- Productie Huis).

	- De gemaakte prestatieafspraken met de bibliotheek worden in 2020 uitgevoerd, deze zijn: - Wettelijk kader bibliotheek werk (Bijvoorbeeld educatie, aanbod literatuur, ter beschikking stellen van kennis en informatie); - Overige activiteiten (samenwerken met andere instellingen en beleid laaggeletterdheid). - In 2020 wordt voor Scala een plan van aanpak opgesteld; - Het beschikbare subsidiegeld aan Scala wordt vanaf 2021 ingezet voor activiteiten; - In 2020 wordt het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst herzien.
Beoogd resultaat 2020	Zie voorgaande kolom (allemaal in 2020)
Processtap/actie 2020	- De specifieke gemaakte prestatieafspraken met de Meenthe zijn per 1-1-2020 a.d.h.v. een zogenaamde culturele uitvoeringsovereenkomst geëffectueerd. - De specifieke gemaakte prestatieafspraken met de Bibliotheek zijn per 1-1-2020 a.d.h.v. een zogenaamde culturele uitvoeringsovereenkomst geëffectueerd - Scala heeft een plan opgesteld, dat plan en wordt dit najaar geëvalueerd met stakeholders en bijgesteld. Van de bezuinigingsopdracht van in totaal € 100.000 is ca. € 70.000 gevonden. De laatste € 30.000 wordt nader onderzocht i.s.m. Scala - In 2020 wordt het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst herzien.
Prognose	● Prestatieafspraken de Meenthe ● Prestatieafspraken bibliotheek ■ Scala en evaluatie met stakeholders ▲ Subsidiebeleid amateurkunst
Toelichting	Zie boven, alles op koers of loopt. Subsidiebeleid ter versterking amateurkunst is wel opgestart, maar vanwege Covid-19 verwachten we dit jaar geen herziend beleid
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: zie vorige kolom.

Doel	Vergroten zichtbaarheid cultuursector en herkenbaarheid gemeente
Resultaten (PB 2020-2023)	- Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar in 2020; - In het kader van Binnenstad Steenwijk wordt in 2020 op basis van het haalbaarheidsonderzoek bepaald op welke wijze invulling wordt gegeven aan het museumproject; - Het beleidsplan culturele evenementen en festivals is in het kader van het cultuurprofiel evenementen Overijssel op 1 januari 2021 opgesteld; - Marketing- en pr-plan opstellen ter profilering van de cultuursector in 2020; - Vaststellen beleid voor kunst in de openbare ruimte in 2021.
Beoogd resultaat 2020	- Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar in 2020; - In het kader van Binnenstad Steenwijk wordt in 2020 op basis van het haalbaarheidsonderzoek bepaald op welke wijze invulling wordt gegeven aan het museumproject; - Marketing- en pr-plan opstellen ter profilering van de cultuursector in 2020
Processtap/actie 2020	- Instellen cultuurmakelaar per 1-9-2020 - Instellen culturele netwerkvorming wordt opgezet door de cultuurmakelaar, pas na 1-9-2020 en vermoedelijk niet eerder dan voorjaar 2021 vanwege Covid-19 crisis - Invulling museumproject wordt najaar 2020 nader uitgewerkt. De scenario's en beoogde locaties zijn helder en weergegeven in een informatienota. Eind 2020 volgt een definitief rapport waarin staat weergegeven op welke wijze het project wordt voortgezet. - Marketing- en PR-plan voor de culturele sector a.d.h.v. realisatie UIT agenda (deze is najaar 2020 gereed) en samenwerking met andere beleidsterreinen (in visie toerisme ook paragraaf cultuur opgenomen en vice versa)
Prognose	● Cultuurmakelaar ▲ Culturele netwerkvorming ● Invulling museumproject ● Marketing en PR-plan voor de culturele sector
Toelichting	Zie boven.
Gevolgen Corona	Beleidsmatig: Realisatie vervolg museumproject heeft vertraging opgelopen door Covid -19 crisis. We verwachten pas in januari 2021 te kunnen starten met daadwerkelijke realisatie zoals is geadviseerd.

Doel	Zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag
Resultaten (PB 2020-2023)	In september 2019 is het sport- en beweegbeleid vastgesteld. Dit is ons Wedstrijdplan. Samen met partners hebben we afspraken gemaakt over de uitvoering in het Steenwijkerlands Sportakkoord inclusief inzet van budgetten. Op deze thema's zetten we de komende jaren in vanuit het programma Mijn Steenwijkerland: ▪ Duurzame sportinfrastructuur, o.a.: - We maken een visie over hoe we het beheer en onderhoud van gemeentelijke sportaccommodaties en sportvelden organiseren; - Bij (her)inrichting van de openbare ruimte kijken we - samen met bewoners – hoe we die meer beweegvriendelijk kunnen maken. Hiervoor stellen we aanjaagbudget beschikbaar; - Versterking sportieve/recreatieve infrastructuur. ▪ Vitale sportaanbieders, o.a.: - We stimuleren de opstart van vernieuwend sport- en beweegaanbod door goede voorbeelden te delen en opstartsubsidie beschikbaar te stellen; - We kijken samen met verenigingen hoe ze door samenwerking een professionaliseringsslag kunnen maken. ▪ Sportevenementen, o.a.: - We stellen in 2020 nadere regels op voor subsidie voor sportevenementen.
Beoogd resultaat 2020	Sport- en beweegbeleid • Ondertekening van het Steenwijkerlands Sportakkoord • Vaststelling van de visie beheer en onderhoud sportvelden • Stimuleren van evenementen met behulp van evenementensubsidie.
Processtap/actie 2020	Sport- en beweegbeleid • Uitvoering van het Steenwijkerlands Sport- & Beweegakkoord. In dit akkoord zit op verschillende onderdelen samenhang met het programma Samen Redzaam. Specifieke aandachtspunten voor het Sport- & Beweegakkoord zijn monitoring en communicatie voor het akkoord als geheel. Vanuit dit akkoord starten in augustus ook extra buurtsportcoaches die bezig gaan met de onderdelen jong leren bewegen en clubkadercoaching. Een deel van deze inzet wordt gefinancierd vanuit het actieprogramma Gezonde leefstijl (programma Samen Redzaam). Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Samen Redzaam.
Prognose	● Ondertekening Steenwijkerlands sportakkoord ● Vaststelling van de visie beheer en onderhoud sportvelden ■ Stimuleren van evenementen met behulp van evenementensubsidie
Toelichting	Sport- en beweegbeleid • Door corona is de uitvoering van het Steenwijkerlands Sportakkoord vertraagd. Dit geldt zowel voor de ondertekening als de uitvoering. De planning voor meerdere onderdelen schuift hierdoor op, waaronder ook een aantal van de genoemde resultaten in de meerjarenbegroting 2020-2023. De nadere regels voor subsidies zijn opgesteld. Verschillende organisatoren hebben inmiddels subsidie aangevraagd. De visie beheer en onderhoud sportvelden is nagenoeg gereed. Deze wordt na de zomer aangeboden aan de raad.
Gevolgen Corona	Corona heeft de uitvoering van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord vertraagd. In de afgelopen maanden is veel tijd en energie gaan zitten in het informeren en ondersteunen van verenigingen bij het opstarten van hun reguliere activiteiten die door de corona helemaal stil waren komen te liggen. Afhankelijk van hoe de situatie zich ontwikkelt na de zomer zal de planning indien nodig worden aangepast of zullen wijzigingen worden aangebracht in het uitvoeringsprogramma. Wanneer dit het geval is, stemmen we dit af met de stuurgroep van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord. Verschillende evenementen die subsidie hebben ontvangen gaan dit jaar vanwege corona niet door. Organisaties hebben de keuze deze subsidie eventueel mee te nemen naar een volgende editie of eventueel gemaakte voorbereidingskosten te vergoeden vanuit de subsidie.

Thema: Mobiliteit

Doel	Iedereen mobiel
Resultaten (PB 2020-2023)	- In 2020 wordt een strategische mobiliteitsvisie vastgesteld. Er wordt een begin gemaakt met de uitvoering van maatregelen uit deze visie; - De tevredenheid over de voet- en fietsinfrastructuur (fietspaden t.b.v. elektrische fietsen en voetpaden t.b.v. rollator) neemt toe ten opzichte van 2017; In een gebiedsgerichte aanpak wordt het gebruik van de (e-)fiets gepromoot; - In 2020 worden de knelpunten uit het onderzoek naar de toegankelijkheid van de openbare ruimte aangepakt. Hierbij wordt aangesloten op de Lokale Inclusie Agenda.
Beoogd resultaat 2020	<u>Strategische mobiliteitsvisie vaststellen</u> - Vaststellen strategische mobiliteitsvisie en start maatregelen uit mobiliteitsagenda; <u>De tevredenheid over de voet- en fietsinfrastructuur neemt toe ten opzichte van 2017 en promoten fiets</u> - Promotie fiets <u>Aanpak knelpunten onderzoek naar de toegankelijkheid van de openbare ruimte</u> - Schouwen openbare ruimte met ervaringsdeskundigen
Processtap/actie 2020	Organiseren schouw Clingenborg
Prognose	- Strategische mobiliteitsvisie vaststellen - Tevredenheid over voet en fietsroutes en promotie fiets - Schouw openbare ruimte met ervaringsdeskundigen
Toelichting	<u>Strategische mobiliteitsvisie vaststellen</u> - Naar aanleiding van HHP zijn de ambities en de uitvoeringsagenda van de strategische mobiliteitsvisie heroverwogen. Daardoor is de strategische mobiliteitsvisie later dan verwacht; - Ondanks dat nog geen mobiliteitsagenda is vastgesteld, wordt al wel geïnvesteerd in strategische maar niet rendabele laadpalen; <u>De tevredenheid over de voet- en fietsinfrastructuur neemt toe ten opzichte van 2017 en promoten fiets</u> - Voor de promotie van de fiets wordt dit najaar een plan uitgewerkt; <u>Aanpak knelpunten onderzoek naar de toegankelijkheid van de openbare ruimte</u> - De schouw van de wijk Clingenborgh is door Corona uitgesteld. Met de versoepeling van de maatregelen zal deze schouw waarschijnlijk dit najaar plaatsvinden.
Gevolgen Corona	De schouw van de wijk Clingenborgh is door Corona uitgesteld.

Thema: Onderwijs en onderwijshuisvesting

Doel	Kwalitatief goede en duurzame schoolgebouwen
Resultaten (PB 2020-2023)	Het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs is vertaald in een uitvoeringsplan en 4 fasen. Fase 1 (2018-2020) hiervan (plannen Tuk, Wanneperveen, De Gagels en Eekeringe) is in uitvoering.
Beoogd resultaat 2020	Het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs is vertaald in een uitvoeringsplan en 4 fasen. Fase 1 (2018-2020) hiervan (plannen Tuk, Wanneperveen, De Gagels en Eekeringe) is in uitvoering.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	- School 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk - Scouting Tuk (relatie met school en dorps huis Tuk) - Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen - Emma- en Frisoschool, De Gagels Steenwijk - RSG/CSG Eekeringe Steenwijk - Nieuwbouw school Giethoorn (geen onderdeel van het IHP)
Toelichting	<u>Integraal huisvestingsplan onderwijs</u> De ambitie 'goede en duurzame schoolgebouwen' is verwerkt in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Het IHP is in samenwerking met de schoolbesturen tot stand gekomen. Per fase (totaal 4 fasen) in het IHP staan enkele schoolgebouwen voor vernieuwing of renovatie op de planning. Fase 1 (2018-2020) van het IHP is in voorbereiding

	en uitvoering. Elk jaar komt er een jaarschijf bij, gerelateerd aan de programmabegroting, en wordt de afweging gemaakt of en welke school aan de voorbereiding en uitvoering start. <u>School 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk</u> Het jaar 2020 wordt gebruikt voor de voorbereiding en aanbesteding van de school en het dorps huis. Tevens staat de verplaatsing van de scouting in 2020 op de planning om deze locatie geschikte te maken voor de school en het dorps huis. Gepland is in het najaar van 2020 te starten met de bouw. Dit geeft zicht op een nieuwe school en dorps huis in de zomer van 2021. <u>Scouting Tuk</u> Om de nieuwe school en het dorps huis op de huidige locatie van de scouting mogelijk te maken, moet de scouting verplaatsen. Inmiddels is gestart met de voorbereidingen om dit in 2020 te realiseren. Er is aandacht vereist m.b.t. de omgeving en de bestemmingsplanprocedure. Het is niet ondenkbaar dat dit vertraging op loopt. Voor de nieuwbouw van de school en het dorps huis hoeft dit geen consequenties te hebben. Gezocht wordt naar een oplossing de scouting dan tijdelijk elders onder te brengen. <u>Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen</u> Het jaar 2020 wordt gebruikt voor de voorbereiding van de nieuw te bouwen school. Door Corona is bij het schoolbestuur enige vertraging opgelopen ten aanzien van het programma van eisen. In de tussentijd wordt gewerkt aan het geschikt krijgen van de nieuwe locatie. Hier moet een uitgebreide bestemmingsplanprocedure voor doorlopen worden. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2022. <u>Emma- en Frisoschool, De Gagels Steenwijk</u> Het leerlingen aantal van de Emmaschool is dermate klein dat een nieuwe school onrealistisch is. Na diverse ambtelijke en bestuurlijke overleggen is de conclusie dat de in het IHP omschreven synergie (het delen van entree, toiletvoorzieningen en algemene ruimtes) door samen onder één dak met de Frisoschool hier niet van toepassing is. Gezamenlijk met de schoolbesturen wordt een afwegingskader opgesteld om hier onderbouwd antwoord op te geven. Het afwegingskader wordt in het najaar van 2020 vastgesteld. <u>RSG/CSG Eekeringe Steenwijk</u> Er is een start gemaakt verschillende varianten uit te werken hoe e.e.a. stedenbouwkundig ingepast kan worden. In de eerste helft van 2020 is hier meer duidelijkheid over ontstaan. Een voorzichtige planning betekent, dat een uitbreiding in 2022 mogelijk zou kunnen zijn. Dit is mede afhankelijk van een bestemmingsplanprocedure en de noodzakelijke verplaatsing van de Slos. <u>IHP fase 2</u> In 2020 wordt een 'start' met de voorbereiding van fase 2 van het IHP gemaakt. Fase 2 loopt van 2021 - 2024. De volgende scholen komen in fase 2 aan de orde: - KDC Willem Alexander, Steenwijk (renovatie) - KDC De Wiedewereld en GBS Eben Haezer, Sint Jansklooster, samen onder één dak (nieuwbouw) - KDC De Schutsluis, Blokzijl (renovatie) - VO Lijsterbesstraat, Steenwijk (renovatie) <u>Nieuwbouw school Giethoorn (geen onderdeel van het IHP)</u> Wat betreft de school in Giethoorn is het bestemmingsplan inmiddels vastgesteld. Het schoolbestuur (de bouwheer) is in voorbereiding met de vergunningaanvraag en aanbesteding. De kostenraming van het voorlopig ontwerp valt hoger uit dan het in 2016 beschikbaar gestelde krediet. In basis de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur, echter gezamenlijk hebben we getoetst of de vooraf gestelde uitgangspunten in de praktijk juist bleken te zijn, hierop zijn aanpassingen gedaan.
Gevolgen Corona	<i>n.v.t.</i>

4. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2020-2023

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020-2023:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2020-2023

Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/investering uitgevoerd volgens het laatste vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan?	Is de investering/het project gereed?
Bestedingsplan:				
1. Verkeersmaatregelen zwaar verkeer Blokzijl	Ja	Ja	Ja	Ja
2. Bespeelbaarheid sportvelden				
Niveau basis (variant 1)	Ja	Ja	Ja	Ja
Niveau basis + (variant 2)	Ja	Ja	Ja	Nee
3. Start uitvoering strategische mobiliteitsvisie	Ja	Nee	nee	Nee
4. Verkeersveiligheid Tukseweg fase 3	Ja	Ja	Ja	Nee

Toelichting op de afwijking van de prognose: strategische mobiliteitsvisie	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Vanwege het Hernieuwd Perspectief is sprake van een nieuwe werkelijkheid. Ambities en maatregelen worden herijkt en langs de meetlat van het HHP gelegd.
Wat zijn de oorzaken?	Corona en Financieel Perspectief
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Ambities worden zoveel mogelijk vastgehouden. Het tempo en aantal maatregelen gaat omlaag, zodat sprake is van temporiseren van het te halen doel.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Wordt in het kader van de MJB 2021-2024 heroverwogen
Welke maatregelen stellen we voor ?	Wordt in het kader van de MJB 2021-2024 heroverwogen

5. Financiële mutaties voorjaar 2020

Op 16 juni is een informatie nota naar de raad gezonden. De financiële vertaling van deze nota is als volgt:

5	Mijn Steenwijkerland	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023	2024
5.1	Financiële vertaling IHP Onderwijs (gewijzigde fasering en rentepercentage)	S		10.564	350.870	70.147	110.041	-376.931
	Eenmalige kosten (IHP tlv reserves)	I		20.069	117.100	-115.940	130.142	-260.800
	Inzet reserves IHP	I		-20.069	-117.100	115.940	-130.142	260.800
5.2	Onderbrengen straatreinen in contract Noordwestgroep	S		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
5.3	Veiligheidsregio IJsselland (carport brandweerkazerne Vollenhove)	S	-40.000	-2.100	-2.080	-2.060	-2.040	-2.020
	Extra huurinkomsten	S		2.100	2.080	2.060	2.040	2.020
	Totaal Mijn Steenwijkerland		-40.000	-4.436	335.870	55.147	95.041	-391.931

In de begroting 2019-2022 is door de raad een totaalkrediet vastgesteld van ruim 19 miljoen voor de investeringen in het kader van het integraal huisvestingsplan onderwijs. In 2020 is aangevangen met de investering van de huisvesting van 't Puzzels in Tuk. Hiermee is een totaal investering van € 2.846.476 gemoeid. (grond, bouw en infra)

6. Uitkomsten spoedactie om het begrotingssaldo 2020 te verbeteren

Financiële mutatie nr. 1: Oeverconstructies	
Welk budget betreft het?	Oeverconstructies (in 2018 ipv 2020) (tlv reserve in 2018 en tgv reserve in 2020).
Vrijval / besparing 2020	€ 50.000.

Wat zijn de oorzaken?	Het betreft hier een administratieve aanpassing.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 50.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 50.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen gevolgen

Financiële mutatie nr. 2: Projectondersteuning binnenstad	
Welk budget betreft het?	Projectondersteuning binnenstad.
Vrijval / besparing 2020	€ 25.000
Wat zijn de oorzaken?	Vanuit de uitvoeringsagenda binnenstad zijn er dit jaar door corona minder projecten opgepakt. Er is daarom een kleiner beroep dan gepland gedaan op ondersteuning vanuit de uitvoeringsagenda.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 25.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen beleidsmatige gevolgen; de projecten worden doorgeschoven.

Financiële mutatie nr. 3: Beeldende kunst	
Welk budget betreft het?	Beeldende Kunst
Vrijval / besparing 2020	€ 30.000
Wat zijn de oorzaken?	In 2020 kunnen we toe met minder, vanwege COVID -19 minder projecten in uitvoering. Vanaf 2021 is het bedrag ook structureel lager, te weten 30.000 euro
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 30.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen, projecten worden niet uitgevoerd of opgeschort (bijv. Wall of Fame, beeld St. Jansklooster).

Financiële mutatie nr. 4: Overige cultuur en oudheidkunde	
Welk budget betreft het?	Overige cultuur en oudheidkunde
Vrijval / besparing 2020	€ 20.000
Wat zijn de oorzaken?	In 2020 grote bedragen gereserveerd, maar vanwege Covid-19 niet uitgegeven en gaat ook niet uitgegeven worden. Mogelijk extra besparing mogelijk, in najaar alle evenementenkosten inventariseren en baten lasten op 1 post zetten (evenementen) en niet op meerdere rekeningen. Dan wordt inzichtelijk of en zo ja welke bedragen extra bespaard kan worden.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Financieel effect op begroting 2020?	€ 20.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Dit jaar geen, want minder evenementen en minder kosten. Er is handgeld voor kleinere evenementen en/ of initiatieven.

Financiële mutatie nr. 5: Wijkvisie Steenwijk West	
Welk budget betreft het?	Wijkvisie Steenwijk-West

Vrijval / besparing 2020	€ 50.000
Wat zijn de oorzaken?	Vrijval is het gevolg van het niet verlengen van het contract van de Wijkkracht. De werkzaamheden van de wijkkracht worden overgenomen door Sociaal Werk de Kop
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 50.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Er is minder specifieke aandacht voor de wijk en haar bewoners. Dit wordt "opgevangen" door extra inspanningen en aandacht vanuit Sociaal Werk de Kop

Financiële mutatie nr. 6: Toegankelijkheid openbare ruimte	
Welk budget betreft het?	Aanpassingen toegankelijkheid openbare ruimte.
Vrijval / besparing 2020	€ 20.000
Wat zijn de oorzaken?	Meerdere jaren achtereen vond er een onderuitputting plaats. Verwachting is dat dat voor 2020 ook zal gelden.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 20.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Er is minder geld beschikbaar voor het aanpakken van knelpunten in de openbare ruimte. Daar staat tegenover dat de toegankelijkheid van de openbare ruimte steeds beter aan de voorkant, bij gepland onderhoud en aanleg van openbare ruimte wordt meegenomen.

Financiële mutatie nr. 7: Pilot openbare verlichting	
Welk budget betreft het?	Pilot openbare verlichting
Vrijval / besparing 2020	€ 60.000
Wat zijn de oorzaken?	Het betreft het terugdraaien van middelen voor het zoeken naar innovatieve toepassingen in combinatie met de vervanging van verlichting in Vollenhove. Resterende budget is voldoende om inzichten te krijgen over de stand van de techniek. Ingeschat wordt dat nieuwe verlichting voorbereid wordt op innovatie. De financiële positie laat niet toe om op de voorgestelde schaal te experimenteren met sensoren.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 60.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Er wordt nauwelijks ervaring opgedaan met de toepassing van sensoren in combinatie met openbare verlichting. Wel wordt de nieuwe verlichting in Vollenhove voorbereid om later relatief eenvoudig en kleinschaliger toepassingen te onderzoeken

Financiële mutatie nr. 8: Essentaksterfte	
Welk budget betreft het?	Essentaksterfte.
Vrijval / besparing 2020	€ 125.000
Wat zijn de oorzaken?	De Essentaksterfte wordt veroorzaakt door een agressieve schimmel. Door de droogte in het voorjaar de afgelopen jaren, heeft de schimmel minder bomen aangetast. Door snoei kan een deel van bomen voorlopig blijven staan. In de toekomst zal blijken of deze bomen behouden kunnen blijven.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, zorgplicht.
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0

Financieel effect op reservepositie ?	€ 125.000
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Door het droge voorjaar van de afgelopen jaren heeft de veroorzakende schimmel minder bomen aangetast. Het is echter niet uit te sluiten dat het aantal aantastingen, met uiteindelijk afsterven tot gevolg, weer gaat toenemen. Grote laanstructuren in de polders en de boomstructuren langs de paden in Giethoorn bestaan uit essen. Het wegvallen van deze boomstructuren zal leiden tot ernstige kwaliteitsverlies, herplant zal altijd nodig zijn om de landschapskarakteristiek en het dorpskarakter te behouden.

Intrekken investeringskredieten

Financiële mutatie nr. 9: Investering Herinrichting Torenlanden	
Welk budget betreft het?	Herinrichting Torenlanden.
Vrijval / besparing 2020	€ 15.000
Wat zijn de oorzaken?	Resteert op krediet.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 750
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 10: Investering Duurzaamheidsinvestering Zwembad De Waterwijk	
Welk budget betreft het?	Duurzaamheidsinvestering De Waterwijk.
Vrijval / besparing 2020	€ 21.000
Wat zijn de oorzaken?	Niet uitvoeren (extra) verduurzamingsmaatregelen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 292
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Op een later moment dient verduurzamen van 'maatschappelijk' vastgoed alsnog opnieuw opgepakt te worden. Dit om in 2050 energieneutraal te zijn.

Financiële mutatie nr. 11: Investering Rehabilitatie Lageweg Ossenzijl	
Welk budget betreft het?	Rehabilitatie Lageweg Ossenzijl.
Vrijval / besparing 2020	€ 30.000
Wat zijn de oorzaken?	Resteert op krediet.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 1.500
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen.

Financiële mutatie nr. 12: Investering Abri's 2019	
Welk budget betreft het?	Abri's 2019.
Vrijval / besparing 2020	€ 10.000
Wat zijn de oorzaken?	Resteert op krediet.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee

Financieel effect op begroting 2020?	€ 667
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen.

7. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 13: Teerhoudend asfalt	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Extra stortkosten teerhoudend asfalt. € 155.000
Wat zijn de oorzaken?	Er komt meer teerhoudend asfalt vrij bij de onderhoudsmaatregelen aan de asfaltwegen. Dit materiaal is niet her te gebruiken maar moet gestort worden.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	In het kader van de wegenwet (art. 15) heeft de gemeente een onderhoudsplicht. Vrijkomend teerhoudend asfalt dient afgevoerd te worden naar een erkende inrichting.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Bij de jaarrekening zal worden bekeken aan de hand van een actualisatie van de onderhoudsvoorziening of een extra storting noodzakelijk is. Het is zeer waarschijnlijk dat dit noodzakelijk zal zijn.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 155.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	

Financiële mutatie nr. 14: Vergoeding degeneratiekosten kabels en leidingen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Extra inkomsten degeneratiekosten kabels en leidingen € 135.000
Wat zijn de oorzaken?	Meer kabels en leidingwerkzaamheden dan verwacht. Met name de aanleg van glasvezel in het buitengebied in 2019 en 2020 en de kernen die nu afgerekend worden leidt tot deze meevaller. In het daarvoor met de opdrachtgever afgesloten convenant is een vaste bijdrage per gepasseerde woning afgesproken. Als afkoop van mogelijke toekomstige schade aan gemeentelijke wegen en bermen na de onderhoudsperiode.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het genereren van inkomsten uit degeneratiekosten is een keuze.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Meevaller op het budget Wegen
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is een overschot op de inkomsten van € 135.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Voor 2021 moet ook nog een fors deel van de aansluitingen binnen kernen afgerekend worden. Naar verwachting levert dit een meevaller op van € 50.000

Financiële mutatie nr. 15: SPUK 2020

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op 30 juni 2020 zijn wij geïnformeerd over de voorlopige uitkering SPUK 2020. (specifieke uitkering stimulering sport) Niet alle betaalde BTW wordt gecompenseerd door het Rijk Dit bedrag is voorlopig becijferd op maximaal € 86.000.
Wat zijn de oorzaken?	Landelijk is er een plafond aan de beschikbare middelen voor bijdrage SPUK. De beschikking 2020 geeft aan dat bijna 80% van onze aanvraag wordt uitgekeerd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De beleidsmatige gevolgen zijn er niet indien de compensatie van de BTW ten laste van de begroting wordt gebracht. Overigens betekent een lagere investering ook een lagere compensatie van de BTW.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	€ - 86.000
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting 2020 aanpassen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 86.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De toekomstige ontwikkelingen van de SPUK regeling blijven onzeker.

Financiële mutatie nr. 16: Vrijvallende kapitaallasten in 2020	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In 2020 ontstaat er een geprognosticeerd voordeel van € 220.000 doordat een aantal investeringsprojecten in 2020 niet gereedkomen of niet in gebruik wordt genomen.
Wat zijn de oorzaken?	Op het moment dat een project gereed gemeld wordt of in gebruik wordt genomen mag worden begonnen met afschrijven. Doordat een aantal projecten niet (of deels) in 2020 kan worden afgerond ontstaat er een voordeel op de kapitaallasten. Dit zijn investeringen op het gebied van: Bermen Openbare Verlichting Oeververbindingen Gebiedsgerichte aanpak Giethoorn Wijkvisie Steenwijk West School Giethoorn
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Er is geen sprake van een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2020 ontstaat er een voordeel van € 220.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een voordeel van € 220.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	

CORONA

Financiële mutatie nr. 16: Sportterreinen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het braakliggende terrein"- (aangrenzende)-trainingsveld 3 van FC Oldemarkt geschikt te maken voor trainingen voor de voetbalvereniging en regelmatig te maaien.

Wat zijn de oorzaken?	Op korte termijn mogelijk maken te starten met trainingen voor de jeugd na de coronastop. Andere velden waren niet beschikbaar ivm het grootzomeronderhoud.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	De vereniging de mogelijkheid te bieden tijdens het grootonderhoud, trainingen te kunnen verzorgen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Een tekort op het begrotingsbudget.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 8.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De coronacrisis.

Financiële mutatie nr. 17: Verkeersmaatregelen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 25.000
Wat zijn de oorzaken?	Besmettingsgevaar Corona. Verkeersmaatregelen in het kader van Corona. Extra bebording voor het instellen van eenrichtingverkeer op smalle fietspaden, het wijzigen van fietspaden in voetpaden, aanpassing fietsroutes en aandachtsborden (gedragsregels) corona.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee, wel in het GBT afgesproken
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Extra kosten waar in de begroting geen rekening is gehouden (financiële tegenvaller) Uren zijn niet apart gehouden. Heeft wel extra werkdruk veroorzaakt.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Overschrijden budget verkeersmaatregelen 62106010
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Tot nu toe zo'n € 25.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	We weten nog niet of er nog meer maatregelen genomen moeten worden in het kader van de Corona.

Financiële mutatie nr. 18: Handhaving	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 8.500

Wat zijn de oorzaken?	• uitval 2 medewerkers handhaving, hierdoor is er een onderbezetting in de team; • vraag en inzet van bekeurende boa's in Giethoorn wegens coronamaatregelen; • extreme drukte in Giethoorn door warme weer en coronamaatregelen; • door de inzet van 2 handhavers op Giethoorn konden we het project Giethoorn en de handhaving van de coronaregels blijven uitvoeren. Het reguliere werk en klachten kwam hierdoor in gedrang. Door inzet van een externe maken we een inhaalslag in de achterstanden van klachten, meldingen en andere reguliere taken ; • toename hoeveelheid werk door coronaregels en een verdere toename is er sprake van een onderbezetting in de team; • aanspreken op coronaregels van bezoekers in Giethoorn vraagt om een grote geestelijke belasting. Om eventueel uitval en/of Burn-out verschijnselen te voorkomen is gekeken naar extra ondersteuning.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Wettelijke taak Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. Voor bestuursorganen geldt een beginselplicht tot handhaving.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Door inzet van een externe maken we een inhaalslag in de achterstanden van klachten, meldingen en andere reguliere taken en kunnen we een uitval en/ of Burn-out verschijnselen voorkomen van interne handhavers in de team.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het budget wordt overschreden.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 8.500
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	

8. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Geef hierbij o.a. aan welke trends van invloed zijn op het realiseren van dit programma en wat de mogelijke gevolgen zijn in termen van 'kansen' en 'uitdagingen'.

Wijkvisie Steenwijk West

Er is sprake van een toenemende vraag naar betaalbare huurwoningen. De wachtlijsten nemen toe. Goedkopere huurwoningen worden door sloop onttrokken aan de woningvoorraad. De vervangende nieuwbouw heeft een hogere huur (ander product en als gevolg van de gestegen bouwkosten, o.a.doordat gasloos moet worden gebouwd)

Kansen:

Verbetering van de kwaliteit van de woningvoorraad in Steenwijk-west
Verduurzaming van woningen (aanvullende investeringen vanuit Woonconcept)

Uitdagingen:

Zorgen voor een gevarieerd woningaanbod aangezien Woonconcept op grond van haar wettelijke taken geen koopwoningen meer mag realiseren

Kansen/Uitdagingen:

Zie voorstellen in MJB 2021-2024

School Giethoorn

Ten aanzien van de bouw van de school in Giethoorn geldt dat op het moment van schrijven van deze najaarsnota de aanbesteding loopt. Bij de voorbereiding ervan is duidelijk geworden dat het beschikbare budget mogelijk niet toereikend is.

2.6 Financiën en bedrijfsvoering

Financiën en overhead

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

In het Coalitieakkoord 'Door verbinding naar resultaat' is voor wat betreft de financiën een aantal uitgangspunten meegegeven aan het college:

1. Wij willen een solide financieel beeld voortzetten met een reëel sluitende meerjarenbegroting;
2. De algemene reserve zit nu op voldoende omvang en wij willen dat zo houden als een veilige achtervang;
3. De lokale lasten worden jaarlijks trendmatig aangepast en stijgen niet meer;
4. Financiële ruimte voor prioriteiten moet gevonden worden door herschikking;
5. Voor de uitvoering van de programma's wordt per programma een aanjaagbudget beschikbaar gesteld.

2. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Thema: Verantwoorde gemeentelijke financiën

Doel	Sluitende meerjarenbegroting
Resultaten (PB 2020-2023)	Een materieel en reëel sluitende begroting voor alle jaren is het uitgangspunt. Dat betekent dat de uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht zijn.
Beoogd resultaat 2020	Een materieel en reëel sluitende begroting voor 2020. Dat betekent dat de uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht zijn.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	▲ Sluitende meerjarenbegroting
Toelichting	In november 2019 heeft de raad ingestemd met een sluitende meerjarenbegroting 2020 - 2023. In het voorjaar van 2020 zijn we evenwel geconfronteerd met forse tegenvallers. Deze tegenvallers doen zich met name voor binnen het sociaal domein (WMO en Jeugdhulp) tot ruim € 3,5 miljoen structureel vanaf 2020. Daarnaast zien we dat de geraamde dividend uitkeringen onder druk staan of zelfs komen te vervallen (Vitens). Door deze ontwikkeling is formeel weliswaar een sluitende meerjarenbegroting aangeboden, reëel gezien was hier geen sprake van omdat de tegenvallers binnen het sociale domein (structurele doorwerking naar 2020) hierin niet waren opgenomen. Bij de programmabegroting 2021-2024 zullen we voorstellen aan de raad presenteren om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.
Gevolgen Corona	De genoemde tekorten zijn nog exclusief de extra uitgaven als gevolg van de Coronacrisis. Voor zover deze uitgaven een eenmalig karakter hebben, worden deze ofwel door het Rijk gecompenseerd of komen deze ten laste van de Algemene Reserve vaste buffer.

Doel	Gematigde ontwikkeling lokale lasten
Resultaten (PB 2020-2023)	▪ Uitgangspunt is om de Onroerende Zaakbelasting (OZB) jaarlijks niet meer dan trendmatig te verhogen. ▪ Voor de Afvalstoffenheffing en de Rioolrechten worden wijzigingen in de kosten verhaald door de betreffende tarieven dienovereenkomstig aan te passen (gesloten huishouding). Om grote tariefschommelingen te voorkomen, wordt gebruik gemaakt van de voorziening Reiniging en de voorziening Riolerings.

Beoogd resultaat 2020	- Uitgangspunt is om de Onroerende Zaakbelasting (OZB) jaarlijks niet meer dan trendmatig te verhogen. - Voor de Afvalstoffenheffing en de Rioolrechten worden wijzigingen in de kosten verhaald door de betreffende tarieven dienovereenkomstig aan te passen (gesloten huishouding). Om grote tariefschommelingen te voorkomen, wordt gebruik gemaakt van de voorziening Reiniging en de voorziening Riolerig.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	▲ Trendmatige verhoging OZB ● Tarieven afval / riool op basis van kostenverhaal
Toelichting	Helaas zijn we genoodzaakt om de lokale lasten voor onze inwoners en ondernemers extra te verhogen. Dat staat op gespannen voet met het uitgangspunt uit ons coalitieakkoord dat we de lokale lasten niet meer dan trendmatig laten stijgen. De OZB stijgt met 4,6%. Dit is 3% bovenop het percentage wat aan opbrengststijging staat vermeld in de PPN 2020-2023 voor het jaar 2020. In 2020 stijgen de gemiddelde woonlasten voor eigenaren en gebruikers met 4,6%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kostenstijgingen afval die worden doorberekend in de tarieven. Het tarief stijgt met 8,2% Bij de riolheffingen wordt de stijging beperkt tot 1,6%. Deze kostenstijging van gemiddeld 5,9% (afval en riool) zijn wel in overeenstemming met het in de begroting opgenomen resultaat.
Gevolgen Corona	De Coronacrisis heeft geen gevolgen voor de hoogte van de tarieven in 2020. De aanslagen zijn immers al opgelegd.

Doel	Voldoende weerstandsvermogen als veilige achtervang
Resultaten (PB 2020-2023)	- Op basis van een goede en betrouwbare risicocontrole komen tot een juiste analyse, beoordeling en beheersing van risico's. - Voldoende weerstandscapaciteit (algemene reserve en de ruimte binnen de OZB) om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.
Beoogd resultaat 2020	- Op basis van een goede en betrouwbare risicocontrole komen tot een juiste analyse, beoordeling en beheersing van risico's. - Voldoende weerstandscapaciteit (algemene reserve en de ruimte binnen de OZB) om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.
Processtap/actie 2020	-
Prognose	■ Risicoanalyse / beheersing ● Voldoende weerstandsvermogen
Toelichting	De beheersing van (telkens nieuwe) risico's en de beoordeling hiervan voor de korte of meerjarige termijn zijn omgeven door onzekerheid. Dit omdat deze risico's moeilijk in doorlooptijd in te schatten zijn en er onzekerheid blijft over de coronacompensatie van het Rijk , de onzekerheid over de financiële gevolgen van de herverdeling van het gemeentefonds per 2022 en de nadelige ontwikkelingen bij de instroom van de WWB en de BUIG middelen. De gemeente Steenwijkerland heeft nog ongeveer 14% belastingcapaciteit (€ 3.910.000 zijnde 56% OZB stijging structureel) en een reserve vaste buffer van € 13 miljoen (incidenteel) beschikbaar om financiële tegenvallers op te vangen. Na verwerking van deze najaarsnota neemt deze reserves af met € 500.000 vitaliteitsfonds en € 1.089.000 als gevolg van deze najaarsnota tot € 11.411.000. Het aanpassen van de tarieven is mogelijk, maar dit is een politieke afweging.
Gevolgen Corona	De financiële risico's nemen toe. Denk bijvoorbeeld aan het aantal inwoners dat een beroep doet op de bijstand en minder inkomsten uit toeristenbelasting. Tegelijkertijd zien we dat onze reservepositie onder druk komt te staan doordat we eenmalige kosten ten laste brengen van de algemene reserve vaste buffer (voorbeeld: € 500.000 voor het Vitaliteitsfonds). Ook neemt de ruimte (belastingcapaciteit) binnen de OZB af doordat de OZB in 2020 extra is gestegen.

3. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2020-2023

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020-2023:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2020-2023				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/investering	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst	Is de investering/ het project gereed?

		uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	vastgestelde projectplan?	
Aanvullend bestedingsplan:				
1.	Structureel inzetten formatie als security specialist ICT	●	●	●

4. Financiële mutaties voorjaar 2020

Op 16 juni is een informatie nota naar de raad gezonden. De financiële vertaling van deze nota is als volgt:

Financiële mutaties 2020, incl. structurele doorwerking

6	Financiën en overhead	I/S	Investering	2020	2021	2022	2023	2024
6.1	Hogere dividenduitkering diverse vennootschappen die zijn ontstaan na ver	I		16.000				
6.2	Lagere dividenduitkering BNG Bank	I		-204.887				
6.3	Lagere dividenduitkering Enexis Holding N.V.	S			-58.000	-58.000	-58.000	-58.000
6.4	Vervallen dividenduitkering Vitens N.V.	S		-52.397	-112.022	-145.749	-145.749	-145.749
6.5	Uitvoering wet WOZ: kwaliteitsimpuls	I		-100.000				
6.6	WOZ op basis van gebruiksooppervlakte	I		-118.000	-72.000			
6.7	Hogere premie brand- en stormverzekering	S		-150.878	-150.878	-150.878	-150.878	-150.878
6.8	Aanschaf tweedehands verreiker	S	-30.000	-4.125	-4.078	-4.031	-3.984	-3.937
	Vrijval kapitaallasten diverse investeringsmiddelen	S		4.125	4.078	4.031	3.984	3.937
6.9	Aanschaf tweedehands kleine veegmachine	S	-40.000	-5.500	-5.438	-5.375	-5.313	-5.250
	Vrijval kapitaallasten diverse investeringsmiddelen	S		5.500	5.438	5.375	5.313	5.250
6.10	OPK inzameling door de ROVA: vergoeding aan verenigingen	S		-98.000	-98.000	-98.000	-98.000	-98.000
6.11	Diversen (gesloten erfpachtovereenkomst)	S		913	913	913	913	913
6.12	Diversen (spuk-regeling)	S			1.577	1.639	1.796	1.796
	Totaal Financiën en overhead		-70.000	-707.249	-488.410	-450.075	-449.918	-449.918

Bijstellingen budgetprognose informatienota:

Toelichting op de afwijking van de prognose: uitvoering WOZ kwaliteitsimpuls	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De verwachte kosten vallen € 20.000 lager uit dan in de informatienota is opgenomen.
Wat zijn de oorzaken?	Bijstelling van de raming
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er kan, voor 2020, een bedrag van € 20.000 vrij komen te vallen.
Welke maatregelen stellen we voor?	De begroting overeenkomstig aanpassen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich voor?	Geen

Toelichting op de afwijking van de prognose: uitvoering WOZ op basis van gebruiksooppervlakte	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De uitvoering van de werkzaamheden zal volledig in 2020 uitgevoerd worden.
Wat zijn de oorzaken?	Versnelde uitvoering van de werkzaamheden ter voorbereiding op de wijziging van de OZB grondslag in 2022
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voor 2020 een nadeel van € 72.000 en voor 2021 een voordeel van € 72.000.
Welke maatregelen stellen we voor?	De begroting overeenkomstig aanpassen
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen

5. Uitkomsten spoedactie om het saldo 2020 te verbeteren

Financiële mutatie nr. 1: CAO 2020 / Loonkosten / overig	
Welk budget betreft het?	CAO 2020 / Organisatieontwikkeling / vrijvallende kapitaalaasten / deel negatief loonbudget
Vrijval / besparing 2020	€ 169.790
Wat zijn de oorzaken?	In de begroting 2020 is een te hoog bedrag aan CAO budget opgenomen. Aandeel in het totale voordeel bedraagt € 164.925. Daarnaast zijn we begin 2020 geconfronteerd met de coronapandemie. Dit heeft een grote impact gehad op de dagelijkse gang van zaken en werkzaamheden met zowel voordelige en nadelige effecten op budgetten.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 169.790
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 2: Datagestuurd werken	
Welk budget betreft het?	Datagestuurd werken
Vrijval / besparing 2020	€ 33.722
Wat zijn de oorzaken?	Dit budget is destijds verstrekt om databewustzijn binnen de organisatie te vergroten. Al snel bleek dat de basis, nl. sturing op bedrijfsinformatie, onvoldoende was en een impuls nodig had. In DT is toen gesproken over de inrichting van een dashboard, in afwachten van de vast te stellen organisatiedoelen, waarbij ook verbreding naar het sociaal domein een mogelijkheid is. Ontwikkeling hiervan vindt grotendeels in eigen beheer plaats. Dit maakt bijstelling van het budget mogelijk.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 0
Financieel effect op reservepositie ?	€ 33.722
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 3: Rentelasten	
Welk budget betreft het?	Rentelasten
Vrijval / besparing 2020	€ 110.000
Wat zijn de oorzaken?	Liquiditeitspositie per ultimo juli 2020 is vanwege ruime bevoorschotting van de TOZO regeling gunstig. Ook worden er investeringen vertraagd zoals in deze nota aangegeven. De verwachting is dat tot ultimo 2020 geen nieuwe leningen aangetrokken hoeven te worden.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja
Financieel effect op begroting 2020?	€ 110.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Er zijn geen beleidsmatige gevolgen. Het rentevoordeel is het gevolg van ontwikkeling van de liquiditeitspositie door organisatie brede ontwikkelingen.

Financiële mutatie nr. 4: Trainees	
Welk budget betreft het?	Generatiepact (Het inzetten van trainees uit de besparingen als gevolg van het generatiepact)
Vrijval / besparing 2020	€ 100.000
Wat zijn de oorzaken?	De keuze is gemaakt om medio 2020 geen nieuwe trainees aan te stellen. Dit zal begin 2021 plaats gaan vinden.

Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 100.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 5: Reiskosten	
Welk budget betreft het?	Reiskosten
Vrijval / besparing 2020	€ 20.000
Wat zijn de oorzaken?	Doordat er minder dienstreizen worden gemaakt vallen de kosten lager uit.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 20.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen.

Financiële mutatie nr. 6: Kantoorbenodigdheden / Facilitair	
Welk budget betreft het?	Kantoorbenodigdheden / Facilitair
Vrijval / besparing 2020	€ 30.000 (2 x € 15.000)
Wat zijn de oorzaken?	De kosten voor de aanschaf van kantoorbenodigdheden vallen lager uit dan begroot. Dit is een trend die al langer zichtbaar is. Daarnaast vallen met name de kosten voor lunches ed. lager uit, doordat er minder mensen op kantoor werken.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 30.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Geen

Financiële mutatie nr. 7: Taakstellende besparing Bedrijfsvoering	
Welk budget betreft het?	Loonsom / Inhuur
Vrijval / besparing 2020	€ 250.000
Wat zijn de oorzaken?	De organisatie zal zich sterk inspannen om tot eind 2020 tot een besparing van € 250.000 te komen. Deze besparing wordt als taakstellend bestempeld
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Financieel effect op begroting 2020?	€ 250.000
Financieel effect op reservepositie ?	€ 0
Wat zijn de beleidsmatige gevolgen van het laten vervallen van het budget?	Er zal sprake zijn van een toename van de werkdruk op de onderdelen die vacaturruimte / fte tijdelijk niet invullen / heroverwegen

Financiële mutatie nr. 8: Doorontwikkeling digitale dienstverlening	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er zal een bedrag van € 100.000 niet meer worden uitgegeven.
Wat zijn de oorzaken?	Er is gekeken welke noodzakelijke uitgaven nog gedaan moeten worden ten laste van dit budget. Op basis hiervan is de conclusie dat een bedrag van € 100.000 kan worden teruggegeven aan de algemene reserve.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het op orde hebben van de digitale dienstverlening is een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er kan een bedrag van € 100.000 terugvloeien naar de algemene reserve vrij besteedbaar.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er resteert een bedrag van € 100.000 wat kan terugvloeien naar de algemene reserve vrij besteedbaar.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Intrekken investeringskredieten

Geen.

6. Nadere wijzigingen

REGULIER

De mutatie van de Septembercirculaire 2019, de meicirculaire 2020 en de BUIG 2019 / 2020 zijn al via een informatienota aan uw raad medegedeeld. Voor de volledigheid worden deze in deze nota gepresenteerd.

Financiële mutatie nr. 9 : Algemene uitkering septembercirculaire 2019.	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het rijk informeert de gemeenten o.a. in de septembercirculaire over de gemeentefondsuitkeringen. De ontwikkeling hiervan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. De septembercirculaire 2019 laat ten opzichte van de meicirculaire 2019 een hogere Algemene uitkering uit het gemeentefonds zien. Een klein gedeelte van het voordeel heeft betrekking op het Sociaal domein (Participatiewet, Wsw). Dit voordeel wordt toegevoegd aan de desbetreffende budgetten. In de septembercirculaire is ook een aantal bedragen opgenomen die een directe relatie hebben met door de gemeente uit te voeren taken. Deze bedragen worden budgettair neutraal als taakmutatie in de begroting opgenomen. De programmabegroting 2020 - 2023, die behandeld is door uw gemeenteraad op 5 november 2019, is nog gebaseerd op de bedragen die staan vermeld in de meicirculaire 2019, omdat er geen tijd meer was om de septembercirculaire te verwerken in de begroting. Wel hebben wij aan u in november 2019 een informatienota gestuurd, met daarin de gevolgen van de septembercirculaire voor de Algemene uitkering.
Wat zijn de oorzaken?	De ontwikkeling van de Algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de Algemene uitkering (samen de trap op en samen de trap af). De jaarlijkse toe- of afname van de Algemene uitkering op basis van dit principe wordt het accres genoemd. Het accres over de jaren 2020 - 2024 laat een positieve ontwikkeling zien voor gemeenten ten opzichte van de meicirculaire 2019. Het geraamde accres 2020 wordt met € 408,6 miljoen positief bijgesteld. Ook het accres na 2020 wordt opwaarts bijgesteld. De belangrijkste verklaring daarvoor ligt in aanpassingen in het investeringsritme van het ministerie van I&W en Defensie en in het sluiten van het Pensioenakkoord. Ook het woningmarktpakket waartoe in de Miljoenennota van vorig jaar besloten is, leidt tot een opwaartse bijstelling van het accres.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het betreft hier een ontvangst van de rijksoverheid.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.

Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De budgetten die extra zijn ontvangen binnen de Algemene uitkering bedragen: • 2020 € 236.000 • 2021 € 1.048.000 • 2022 € 1.285.000 • 2023 € 1.076.000 • 2024 € 1.187.000 Hiervan worden toebedeeld aan het Sociaal domein (Wsw): • 2020 € 23.750 • 2021 € 21.600 • 2022 € 19.500 • 2023 € 17.700 • 2024 € 15.000 De budgetten die betrekking hebben op een taakmutatie bedragen: • 2020 € 59.450 -/- • 2021 € 24.400 • 2022 € 27.500 • 2023 € 24.200 • 2024 € 21.800 Voor een toelichting op de diverse taakmutaties verwijzen wij u naar de eerder genoemde informatienota van november 2019.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	In 2018 zijn er, in overeenstemming tussen het kabinet en vertegenwoordigers van de medeoverheden, wijzigingen doorgevoerd in de normeringssystematiek, mede ten behoeve van de stabiliteit van het gemeentefonds. Desondanks ondervinden gemeenten gedurende het lopende begrotingsjaar nog steeds inkomstenschommelingen als gevolg van bijvoorbeeld onderbesteding van beschikbare budgetten bij het rijk. Dit zorgt er voor dat gemeenten nog na het opstellen van hun begroting worden geconfronteerd met bijstellingen. Aankomende periode wordt de normeringssystematiek opnieuw geëvalueerd. Hierbij wordt ook gekeken naar de beoogde stabiliteit van de systematiek. Op basis van de evaluatie worden varianten uitgewerkt voor de normering van het gemeentefonds. Onlangs is overigens besloten om aanpassingen in de verdeling van het Gemeentefonds tussen de diverse gemeenten uit te stellen tot het jaar 2022. Dit omdat er te grote herverdelingseffecten optreden.

Financiële mutatie nr. 10 : Algemene uitkering decembercirculaire 2019.	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De decembercirculaire heeft doorgaans een beperkte strekking. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het rijk en de gemeenten. De accressen worden niet geactualiseerd.
Wat zijn de oorzaken?	De suppletie-uitkering 'overheveling sociaal domein 2019' wordt geactualiseerd aan de hand van het bijwerken van basisgegevens bij enkele maatstaven in het sociaal domein. Voornamelijk de maatstaaf medicijngebruik.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het betreft hier een ontvangst van de rijksoverheid.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er treedt een structureel voordeel op in de begroting van ruim € 64.700.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Zie de beschrijving bij de septembercirculaire 2019.

Financiële mutatie nr. 11: Algemene uitkering meicirculaire 2020.	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het rijk informeert de gemeenten o.a. in de meicirculaire over de gemeentefondsuitkeringen. De ontwikkeling hiervan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. De meicirculaire 2020 laat ten opzichte van de septembercirculaire 2019 een hogere Algemene uitkering uit het gemeentefonds zien. Een klein gedeelte van het voordeel heeft betrekking op het Sociaal domein (Participatiewet, Wsw). Dit voordeel wordt toegevoegd aan de desbetreffende budgetten. In de meicirculaire is ook een aantal bedragen opgenomen die een directe relatie hebben met door de gemeente uit te voeren taken. Deze bedragen worden budgettair neutraal als taakmutatie in de begroting opgenomen. Wij hebben aan u in juni 2020 een informatienota gestuurd, met daarin de gevolgen van de meicirculaire voor de Algemene uitkering.
Wat zijn de oorzaken?	De ontwikkeling van de Algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de Algemene uitkering (samen de trap op en samen de trap af). De jaarlijkse toe- of afname van de Algemene uitkering op basis van dit principe wordt het accres genoemd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het betreft hier een ontvangst van de rijksoverheid.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De budgetten die extra zijn ontvangen binnen de Algemene uitkering bedragen: • 2020 € 732.000 • 2021 € 1.794.000 • 2022 € 2.348.000 • 2023 € 1.780.000 • 2024 € 1.468.000 Hiervan worden toebedeeld aan het Sociaal domein (vnl. Wsw en voogdij): • 2020 € 147.000 • 2021 € 271.000 • 2022 € 326.000 • 2023 € 171.000 • 2024 € 280.000 De budgetten die betrekking hebben op een taakmutatie bedragen: • 2020 € 134.000 • 2021 € 60.000 • 2022 € 131.000 • 2023 € 144.000 • 2024 € 144.000 Voor een toelichting op de diverse taakmutaties verwijzen wij u naar de eerder genoemde informatienota van juni 2020.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Zie de beschrijving bij de septembercirculaire 2019.

Financiële mutatie nr. 12 : BUIG-budget Participatiewet en Bbz (raming oktober 2019 en mei 2020)

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In de begroting 2020 is de rijksbijdrage BUIG-budget Participatiewet geraamd op € 12.396.000. Op basis van de voorlopige beschikking 2020 daalt de rijksbijdrage structureel met een bedrag van € 151.000. Inmiddels is ook de nadere voorlopige beschikking 2020 van het rijk ontvangen. Hierin daalt het BUIG-budget naar een bedrag van € 11.806.000, waardoor het nadeel wordt vergroot met een bedrag van € 439.000. Daarnaast wordt met ingang van 1 januari 2020 de financieringssysteem van het Bbz 2004 vernieuwd. Onderdeel van deze vernieuwing is dat de levensvatbaarheidsonderzoeken die worden uitgevoerd niet meer worden bekostigd via een specifieke uitkering, maar via het gemeentefonds. Dit levert een structureel nadeel op ter hoogte van € 16.000.
Wat zijn de oorzaken?	Op basis van de laatst bekende informatie van het rijk, de Miljoenennota en de begroting van het ministerie van SZW, wordt het BUIG-budget berekend. Het budget wordt gedurende het begrotingsjaar door het rijk bijgesteld op basis van gerealiseerde aantallen op landelijk niveau.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen doel beschreven.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De verlaging van de BUIG (voorlopige beschikking) en Bbz uitkering levert een structureel nadeel op in de begroting ter hoogte van € 167.000. Het nadeel op het BUIG-budget 2020 op basis van de nader voorlopige beschikking bedraagt een bedrag ter hoogte van € 439.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Nvt.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Nadeel wordt nog niet verwerkt.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De BUIG-uitkering is voorlopig vastgesteld. Er volgt in de loop van het jaar 2020 nog een definitieve beschikking. Door de coronacrisis en de toename van mensen die een beroep doen op een uitkering, is de verwachting dat het rijk het BUIG-budget naar boven toe zal bijstellen. Op basis hiervan nemen wij het nadeel van € 439.000 op dit moment nog niet structureel mee in de begroting.

Financiële mutatie nr. 13 : Hertaxatieronde gemeentelijke gebouwen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor de noodzakelijk hertaxatieronde van de gemeentelijke gebouwen is een budget noodzakelijk van in ieder geval € 50.000. Dit is een eerste voorlopige inschatting.
Wat zijn de oorzaken?	Vanuit de brandverzekering is het dringende advies gekomen om de gemeentelijke gebouwen opnieuw te laten taxeren omdat er nu geen duidelijke grondslag is voor de verzekerde bedragen. De kans op onderverzekering is daarom groot.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Er is geen sprake van een wettelijke taak. Het is echter wel gewenst dat de gemeentelijke gebouwen voldoende verzekerd zijn. De taxaties gebeuren op basis van art. BW 7:960 (zie onderstaand). De herbouwwaarde BW 7:960 taxatie is van groot belang: een te hoge herbouwwaarde BW 7:960 leidt tot te hoge premie, terwijl een te lage herbouwwaarde BW 7:960 kan leiden tot een schade-uitkering die niet de volledige schade dekt. Deze taxaties hebben (slechts) een geldigheidsduur van 6 jaar
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het is noodzakelijk dat er zo snel mogelijk wordt begonnen met hertaxeren, vandaar dat er een eenmalig tekort ontstaat in 2020 van € 50.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Er zijn geen mogelijkheden om op een andere manier binnen het programma te kunnen bezuinigen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Per saldo ontstaat er een tekort van € 50.000.

Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.
--	----------------------

Financiële mutatie nr. 14 : Lagere inkomsten hondenbelasting	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De inkomsten voor de hondenbelasting liggen op basis van de werkelijke inkomsten over 2020 € 34.000 lager dan begroot.
Wat zijn de oorzaken?	De werkelijke inkomsten lopen al een aantal jaren achter bij de begroting.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat op de inkomsten voor de hondenbelasting in 2020 een nadeel van € 34.000
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	We komen per saldo € 34.000 tekort in 2020.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Door een actieve hondencontrole zal er meer zicht moeten komen of de inkomsten structureel naar beneden moeten worden bijgesteld.

Financiële mutatie nr. 15 : Kostenvergoeding no cure no pay bureaus	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op basis van de huidige inschatting verwachten we een tekort van € 45.000,- op het budget voor proces en gerechtskosten als gevolg van kostenvergoedingen aan no cure no pay bureaus voor WOZ-bezwaren.
Wat zijn de oorzaken?	Veel burgers schakelen een No Cure No Pay bureau in om bezwaar te maken. Als een bezwaarschrift gegrond is, is de gemeente wettelijk verplicht om een proceskostenvergoeding aan deze bureaus te betalen. Landelijk is er een stijging van 51.000 naar 74.000 bezwaren op basis van 'no cure nog pay'
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Als een bezwaarschrift van een 'no cure no pay' bureau gegrond is, is de gemeente wettelijk verplicht om een proceskostenvergoeding aan deze bureaus te betalen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2020 ontstaat een tekort van € 45.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting voor 2020 aan te passen en een tekort van € 45.000 te verwerken.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 45.000 in 2020.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Er loopt momenteel een onderzoek naar het misbruik van de proceskostenvergoedingen bij WOZ bezwaren. De uitkomst hiervan kan 2 kanten op: 1. De wetgever gaat hier wijzigingen in doorvoeren om misbruik te voorkomen of 2. Er verandert niets. In dat tweede geval is de verwachting dat het aantal bezwaren explosief zal stijgen en in de buurt zal komen van de 100.000 bezwaren (landelijk).

Financiële mutatie nr. 16 : Onvoorziene baten en lasten	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Jaarlijks worden niet inbare (belasting) debiteuren oninbaar verklaard. Hiermee is in 2020 een bedrag van € 40.000 gemoeid.

Wat zijn de oorzaken?	Vorderingen (algemene debiteuren en belastingdebiteuren) moeten periodiek beoordeeld worden. Niet inbare vorderingen worden afgeschreven.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2020 ontstaat een tekort van € 40.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De begroting 2020 aanpassen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 40.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De economische ontwikkelingen van de coronacrisis kan voor een verdere verhoging van oninbare vorderingen leiden.

Financiële mutatie nr. 17 : Meubilair verbouwing atrium gemeentehuis	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voor het verbouwen van het atrium is een exploitatiebudget van 915.000 beschikbaar. Hierin is meegenomen een bedrag van 95.000 voor aanschaf van meubilair. Het meubilair moet worden geactiveerd en afgeschreven in 10 jaar.
Wat zijn de oorzaken?	Volgens de huidige regelgeving moeten investeringen worden geactiveerd en mogen niet in 1 keer ten laste van de exploitatie worden gebracht
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Het activeren van het meubilair heeft geen gevolgen voor het realiseren van de verbouwing van het atrium
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is een investeringsbudget noodzakelijk van 95.000. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien bedragen voor de komende jaren vanaf 2020 resp. € 9.500, € 10.355, € 10.260, € 10.165 en € 10.070. Er ontstaat een voordeel binnen de algemene reserve vrij besteedbaar van 95.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het overboeken van de investering van het meubilair t.b.v. 95.000 van een exploitatiebudget naar een investeringsbudget
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is een structureel tekort vanwege de meerjarige kapitaallasten en een eenmalig voordeel voor de reserve van € 95.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De budgetaanpassing is op basis van een offerte. Begin september 2020 is gestart met de verbouwing en de daadwerkelijke aanschaf van het meubilair wordt verwacht eind 2020

Financiële mutatie nr. 18: Netwerkswitches	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De investering voor de vervanging van de netwerkswitches zal op basis van de offerte € 50.000 hoger uitkomen dan de € 100.000 die daarvoor is geraamd.
Wat zijn de oorzaken?	Omdat gemeenten sinds dit jaar verplicht zijn zich aan de wettelijke BIO regelgeving te houden zijn er extra beveiligingscomponenten benodigd. Daarnaast is het verplicht dat netwerksegmentering worden toegepast.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, Baseline Informatiebeveiliging Overheden. Invoering sinds 1 januari 2020
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Er zijn geen gevolgen
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Extra investering van 50.000 Euro. Geen gevolgen voor personeel en faciliteiten. Dit leidt tot hogere kapitaallasten van 10.000 in 2020, 10.400 in 2021, 10.300 in 2022, 10.200 in 2023 en 10.100 in 2024. Deze kosten worden binnen de exploitatiebudgetten van ICT gedekt.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

CORONA

Financiële mutatie nr. 19: Schoonmaakkosten	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De uitgaven voor het veilig werken in coronatijd in de gemeentelijke gebouwen bedragen ongeveer € 75.000.
Wat zijn de oorzaken?	Ten behoeve van het veilig werken in coronatijd is het noodzakelijk extra schoon te maken en voorzieningen te plaatsen om dit mogelijk te maken.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ten behoeve van de gezondheid is het noodzakelijk de uitgaven te doen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is een bedrag benodigd van € 75.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	We komen per saldo € 75.000 tekort in 2020.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 20: Aanschaf thuiswerkplekken	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er dient voor € 150.000 aan thuiswerkplekken te worden aangeschaft in verband met de coronamaatregelen.
Wat zijn de oorzaken?	In verband met de coronamaatregelen is het noodzakelijk dat medewerkers van de gemeente op een goede manier thuis kunnen werken. Hiertoe is het noodzakelijk dat er computerapparatuur wordt aangeschaft.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Er is geen sprake van een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen gevolgen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Bij een afschrijvingstermijn van 4 jaar en een rentepercentage van 1% bedragen de kapitaallasten € 37.500 in 2020 ten laste van de reserves vaste buffer en vanaf 2021 € 38.625. De kapitaallasten lopen licht af door lagere rentelasten in 2022 en 2023.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	De kapitaallasten zullen voor 50% kunnen worden gedekt uit vrijvallende kapitaallasten binnen de bedrijfsvoering. De overige 50% komt ten laste van de begroting.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Ten laste van de begroting in 2021 komt € 19.313
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 21 : Lagere inkomsten toeristenbelasting	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op basis van een voorlopige inschatting gaan we er van uit dat de lagere inkomsten over de periode maart tot en met mei er voor zullen zorgen dat er een tekort ontstaat op de inkomsten van € 125.000. De verwachting is dat vanaf juni de inkomsten weer op een redelijk normaal niveau zullen liggen.
Wat zijn de oorzaken?	Door de coronacrisis is het aantal overnachtingen in de periode maart tot en met mei lager dan ten opzichte van voorgaande jaren.

Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een tekort op de inkomsten van € 125.000. Hier staat tegenover dat wij een vergoeding krijgen via de Algemene Uitkering van € 154.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Op de inkomsten komen we € 125.000 tekort. Van het Rijk krijgen we echter een compensatie van € 154.000. (zie mutatie 22)
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 22: Compensatiepakket van het rijk ivm coronacrisis	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Om te voorkomen dat gemeenten door de coronacrisis in financiële problemen komen, heeft het kabinet in overleg met de VNG tot een compensatiepakket besloten. De verdeling van het pakket vindt o.a. plaats via het gemeentefonds. Gemeenten hebben, vooruitlopend op de septembercirculaire 2020, informatie ontvangen van het rijk over het financiële effect van het compensatiepakket.
Wat zijn de oorzaken?	De coronacrisis is de directe oorzaak.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De volgende compensatiebedragen worden ontvangen: • Lokale culturele voorzieningen € 142.000 • Inhaalzorg Jeugdwet € 87.000 • Inhaalzorg Wmo 2015 € 35.000 • Toeristenbelasting € 154.000 • Participatie (Wsw) € 330.000 • Voorschoolse voorziening peuter € 27.000 • Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers € 7,7 miljoen. • Steunpakket sportverenigingen € nog niet bekend. De ontvangen bedragen worden, indien van toepassing, besteed aan de desbetreffende begrotingsposten. Voor een nadere toelichting op de ontvangen bedragen verwijzen wij u naar de informatienota over dit onderwerp, die is verstuurd in augustus jl.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Een positief invloed op het resultaat 2020 van € 296.000
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	De gemeente ontvangt een bijdrage van het rijk. Aangezien het nadeel van de toeristenbelasting in deze notitie is opgenomen en er voor culturele instellingen een vitaliteitsfonds beschikbaar is gesteld komt het bedrag van € 142.000 en € 154.000 ten gunste van deze Najaarsnota.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Er lopen nog gesprekken met het rijk en de medeoverheden op het gebied van, zonder limitatief te zijn: het openbaar vervoer, de Veiligheidsregio's, de GGD-en, afvalinzameling, de buurthuizen, inkomstenderving eigen bijdrage Wmo, noodopvang kinderen met ouder(s) werkzaam in een cruciaal beroep of vitale sector en het watermanagement. De komende tijd wordt samen gewerkt aan afspraken op deze gebieden. De hoogte en omvang van de reële compensatie vraagt een politiek bestuurlijke afweging, waarbij het uitgangspunt van het kabinet is dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. Samen wordt bekeken welke reële compensatie nodig is op basis van de hogere uitgaven en gederfde inkomsten.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Algemene uitkering gemeentefonds

Op 26 februari 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer geïnformeerd over het uitstellen van invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar naar het jaar 2022. Naar verwachting start half september 2020 de consultatieperiode waarin de fondsbeheerders advies vragen aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en aan de Raad voor het Openbaar Bestuur over de verdeelvoorstellen. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds wordt naar verwachting dit jaar afgerond, met verwerking van de uitkomsten in de decembercircularis 2020.

Op 2 juni jl. heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de rapporten gepubliceerd van de onderzoeken om te komen tot een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Voor het sociaal domein gaat het om de eindrapportages. Uit het onderzoek voor het onderdeel sociaal domein blijkt dat grote gemeenten gemiddeld meer kosten maken dan kleine gemeenten. In het rapport staat daarover: *In het oude model werden grote gemeenten daarvoor onvoldoende gecompenseerd. Het nieuwe model sluit beter aan op de kosten grote en kleine gemeenten, waardoor een herverdeeleffect ontstaat tussen gemeenten van verschillende grootteklassen.* Voor de gemeente Steenwijkerland – vallend in de grootteklasse 20.000-50.000 inwoners – is sprake van een negatief herverdeeleffect van gemiddeld € 33 per inwoner. Dat zou een fors nadeel betekenen voor onze gemeente. Nadat de besluitvorming eind dit jaar heeft plaatsgevonden, zullen wij uw raad uiteraard informeren over de definitieve financiële gevolgen (zowel voor het onderdeel sociaal domein als het onderdeel 'klassiek').

Horizontaal toezicht Belastingdienst

In de periode 2020-2023 zal de Belastingdienst geleidelijk een aantal veranderingen in het horizontaal toezicht doorvoeren. Dit heeft gevolgen voor het individuele handavingsconvenant dat de gemeente Steenwijkerland en de Belastingdienst hebben afgesloten.

Binnen het horizontaal toezicht verschuift de nadruk naar het gezamenlijk kunnen vaststellen dat de ingediende aangiften aanvaardbaar zijn. Daarbij hoort de verwachting dat een organisatie een fiscale self-assesment maakt en zelf – door interne monitoring of mathematisch verantwoorde steekproeven – de werking van de getroffen fiscale beheersingsmaatregelen kan vaststellen. De Belastingdienst stelt daartegenover dat periodiek actuele fiscale aandachtspunten en de uitkomsten van de interne monitoring worden besproken.

Alle bestaande individuele handavingsconvenanten krijgen met ingang van 2020 een looptijd van 3 jaar. Voor de gemeente Steenwijkerland betekent dit dat het nu geldende convenant uiterlijk 31 december 2022 vervalt. Of eerder als er overeenstemming is over het voortzetten van horizontaal toezicht in een nieuw individueel handavingsconvenant of deelname aan een convenant met een fiscaal dienstverlener. In 2020 volgt overleg met de Belastingdienst over deze veranderingen en de betekenis voor onze organisatie.

WOZ

Via financiële mutaties bij de informatienota bent u geïnformeerd over de werkzaamheden die plaats moeten vinden in 2020 voor een kwaliteitsimpuls inzake de uitvoering van de Wet WOZ en de transitie van de WOZ administratie van inhoud naar gebruiksoppervlakte. Door deze werkzaamheden zal de kwaliteit van ons bestand, en daarmee de kwaliteit van onze taxaties, fors verbeteren. Dit moet resulteren in minder bezwaren dan voorgaande jaren.

Toeristenbelasting

Er is minder toerisme vanwege corona, hiermee staan de inkomsten voor de toeristenbelastingen onder druk. Op moment van schrijven is moeilijk aan te geven hoeveel dat exact zal zijn.

Dividenduitkering BNG

In de begroting 2020 staat nu nog een dividenduitkering van de BNG geraamd van 164.687. In verband met Corona is het onduidelijk of deze uitkering in 2020 ook daadwerkelijk wordt ontvangen.

De compensabele BTW op sport is maximaal € 86.000 lager dan is aangevraagd. (Zie Mijn Steenwijkerland)

De realisatie per integraal programma

Per integraal programma wordt een beeld gegeven van de voortgang van de doelen en beoogde resultaten uit de Programmabegroting 2020-2023.

DBT

Duurzaam en Be-Leefbaar Toerisme (DBT)	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
---	---

1. Stand van zaken

Actie	Visie recreatie & toerisme Weerribben-Wieden en dorpsvisie Giethoorn plus doorvertaling in beleid en projecten
Prognose	● = op koers
Toelichting	In het voorjaar 2020 heeft de Stichting Weerribben-Wieden de toeristisch-recreatieve visie 'Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025' afgerond. Dit najaar wordt deze visie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. De dorpsvisie 'Toekomstvisie Giethoorn' is op 1 september 2020 vastgesteld. Nu de visie is vastgesteld kan de doorvertaling in beleid en projecten plaatsvinden.

Actie	Het verleiden van de toerist om de regio te ontdekken door o.a. realisering van de projecten uit het bidbook 'Land van Weerribben en Wieden' en doorontwikkeling van het poortenconcept
Prognose	● = op koers
Toelichting	De projecten uit het bidbook 'Land van Weerribben en Wieden' zijn in ontwikkeling en onderdelen zijn al gerealiseerd (zoals het opknappen van de Steenwijkerweg in Willemsoord). Het bidbook 'Land van Weerribben en Wieden' is destijds opgesteld om ook het Rijk te verleiden bij te dragen aan de investeringen die we doen om de toerist de hele regio te laten ontdekken (Regio Deal tweede tranche). Onderdelen van het oorspronkelijke bidbook zijn ingebracht in de Regio Deal, derde tranche. Het Rijk heeft deze aanvraag gehonoreerd zodat er meer middelen beschikbaar zijn gekomen. Het poortenconcept is in ontwikkeling. Zo wordt in Blokzijl binnenkort een zogenaamde 'spot' en 'baak' gerealiseerd. Ook de ontwikkeling van het station Steenwijk en het bezoekerscentrum te Ossenzijl maken onderdeel uit van dit concept.

Actie	Het realiseren van projecten op basis van de visie voor de binnenstad van Steenwijk om de toeristische potentie van Steenwijk te versterken.
Prognose	■ = specifieke aandacht vereist
Toelichting	De projecten hebben vertraging opgelopen, dit als gevolg van het ontbreken van ambtelijke capaciteit (vertrek collega).

2. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot het programma DBT

<u>Actualiteiten (i.r.t. het programma DBT):</u> De Corona crisis treft ons allemaal maar de toeristisch-recreatieve sector in het bijzonder. Vooral bedrijven die zich richten op groepen hebben het lastig. Er zijn ook bedrijven die hebben geprofiteerd van de behoefte aan rust en ruimte. De precieze gevolgen zijn op dit moment onvoldoende in beeld. De projecten in het kader van Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme zijn soms iets vertraagd maar hebben niet stil gelegen. <u>Kansen:</u> De binnenlandse toerist heeft ons gebied dit jaar goed kunnen vinden. Mede daardoor zijn de gevolgen voor veel bedrijven nog enigszins beperkt gebleven. De kans is nu om deze gasten betrokken te houden bij het gebied. Wie ons gebied heeft leren kennen komt vaak weer terug, niet persé voor de zomervakanties maar ook voor korte breaks in het voor- en najaar.

Uitdagingen:

De grote uitdaging voor de komende periode is ervoor te zorgen dat de toeristisch-recreatieve bedrijven hun hoofd boven water kunnen houden en ze te helpen zodat ze sterk uit de crisis komen. Hier zijn ze vooral zelf voor verantwoordelijk maar we willen ze hierbij zoveel mogelijk en binnen onze verantwoordelijkheid steunen.

Omgevingswet

Omgevingswet

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Stand van zaken

Actie	Opstarten doorontwikkeling huidige omgevingsvisie naar de uiteindelijke omgevingsvisie (deadline 2024)
Prognose	● = op koers
Toelichting	Er ligt een projectplan waaraan momenteel uitvoering wordt gegeven. We zijn bezig met een verdiepte analyse van bestaand beleid en het aanvullen wat er ligt met nieuwe speerpunten voor de toekomst. Het huidige plan kan uitgevoerd worden binnen de gestelde deadline.

Actie	Opstarten ontwikkeling omgevingsplan (deadline 2029)
Prognose	● = op koers
Toelichting	Er is sinds kort een nieuwe spoortrekker Omgevingsplan. Deze inventariseert wat er ligt en bouwt daar op voort. Gegeven de landelijke benchmarks voor de doorlooptijd van het wijzigen van een omgevingsplan moet dit ook haalbaar zijn binnen de gestelde termijn.

Actie	Inrichting van de vergunningsprocessen volgens (landelijke) serviceformules
Prognose	● = op koers
Toelichting	De formules die we willen gebruiken zijn bekend en worden momenteel ook al gebruikt. Waar training nodig is, kan deze worden verzorgd. Het proces loopt.

Actie	Aanschaf/aanbesteding software voor ons vergunningsproces, omgevingsdocumenten, aansluiting op het DSO en de implementatie van de bijbehorende processen
Prognose	● = op koers
Toelichting	De software is aangeschaft en momenteel lopen de eerste trainingen van medewerkers die gaan werken met de nieuwe software. Hiermee loopt de implementatie volgens plan.

Actie	Inrichten van het gebruik van toepasbare regels en vragenbomen voor onze meest aangevraagde producten
Prognose	● = op koers
Toelichting	Er wordt samen opgetrokken met de sporen Dienstverlening en Omgevingsplan over de inrichting van het gebruik van toepasbare regels en vragenbomen. Daarnaast wordt de Bruidsschat (welke wordt aangeleverd door het Rijk) beoordeeld en verwerkt.

Actie	Training van medewerkers om te kunnen werken volgens de Omgevingswet, om inwoners en ondernemers te kunnen ondersteunen
Prognose	● = op koers

Toelichting	Middels het omgevingsspel worden medewerkers in het najaar van 2020 getraind. Vervolg trainingsvragen die mogelijk boven tafel komen worden met medewerkers individueel besproken en opgepakt.
--------------------	--

Actie	Bijeenkomsten voor college en raad ter voorbereiding op de Omgevingswet
Prognose	● = op koers
Toelichting	We zijn aan het inventariseren welke bijeenkomsten er voor 2021 nodig zijn. Voor 2020 hebben we de bijeenkomsten in beeld en worden ze voorbereid.

2. Uitkomsten speedactie om het begrotingssaldo 2020 te verbeteren

Is opgenomen bij inwoner op 1

3. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot het programma Omgevingswet

Actualiteiten (i.r.t. het programma Omgevingswet):

Geef hierbij o.a. aan welke trends van invloed zijn op het realiseren van dit programma en wat de mogelijke gevolgen zijn in termen van 'kansen' en 'uitdagingen'.

De invoering van de omgevingswet is uitgesteld met een jaar, waardoor de deadline van de omgevingsvisie ook met een jaar opschuift.

Kansen:

Omdat we meer tijd hebben, hebben we de mogelijkheid om met minder mensen meer te doen, waardoor we hebben kunnen bijdragen aan de bezuinigingsronde.

Uitdagingen:

De vraagstukken die door de omgevingswet op ons af komen blijven ondanks het uitstel onverminderd relevant. Het is zaak om dit goed te blijven realiseren in de gehele organisatie. Veel van de vraagstukken hebben een sterke verbinding met ambities uit het college akkoord. Het is ook daarom van belang om voor zover mogelijk in ongewijzigd tempo door te werken aan de implementatie van de omgevingswet.

3. Budgetaanpassingen najaarsnota 2020

3.1 Budgetafwijkingen najaarsnota 2020

Programma	2020		
	Investering	Exploitatie	Reserve
	+ = verhoging	+ = is voordeel	+ = Voordeel tgv Reserve
	- = verlaging	- = nadeel	- = Nadeel tlv Reserve
Bijstelling Informatienota 2020			
Inwoner op 1	-	-	-
Duurzaam	-	-	-
Werk aan de winkel	-	-	-
Samen Redzaam			
Loonkostensubsidie	-	150.000	-
Jeugdhulp	-	100.000	-200.000
Maatwerkvoorzieningen WMO	-	-580.000	-
Leerlingenvervoer	-	130.000	-130.000
Mijn Steenwijkerland	-	-	-
Financiën en Overhead			
WOZ kwaliteitsimpuls	-	20.000	-
WOZ op basis van gebruiksoppervlakte	-	-72.000	-
Totaal Bijstelling informatienota 2020	0	-252.000	-330.000
Saldo verbeterende maatregelen			
Inwoner op 1			
Dienstverlening op locatie	-25.000	-	25.000
Verkiezingen	-	50.000	-
Klantsignaalmanagement	-15.000	-	15.000
Digitalisering dienstverlening	-15.000	-	15.000
Omgevingswet	-200.000	-	200.000
Representatie	-	25.000	-
Duurzaam			
Living Lab	-	10.000	-
Asbest van het dak	-	20.000	-
Duurzame dorpen	-13.597		13.597
Investering routekaart 2019	-300.389	13.750	-
Investering routekaart 2020	-223.708	11.336	-
Werk aan de Winkel			
Economisch beleid	-	25.000	-
Economische promotie	-	20.000	-
Samen redzaam			
Vormings - en ontwikkelingswerk	-	25.000	-
Strategische agenda ouderen	-59.699	-	59.699
Kortdurende peuteropvang	-	50.000	-
Aansluiting ouderen en zorg	-64.000	-	64.000

Programma	2020		
	Investering	Exploitatie	Reserve
	+ = verhoging - = verlaging	+ = is voordeel - = nadeel	Reserve Reserve
Mijn Steenwijkerland			
Dotatie Oeverconstructies	-	50.000	-50.000
Projectondersteuning Binnenstad	-25.000	-	25.000
Beeldende Kunst	-	30.000	-
Overige cultuur -en Oudheidkunde	-	20.000	-
Wijkvisie Steenwijk-west	-	50.000	-
Toegankelijkheid openbare ruimte	-	20.000	-
Pilot openbare verlichting	-60.000	-	60.000
Essentaksterfte	-125.000	-	125.000
Herinrichting Torenlanden	-15.000	750	-
Duurzaamheidsinvestering De Waterwijck	-21.000	292	-
Rehabilitatie Lageweg	-30.000	1.500	-
Abri's 2019	-10.000	667	-
Financiën en Overhead			
Bedrijfsvoering (mn CAO)	-	169.790	-
Datagestuurd werken	-33.722	-	33.722
Rentelasten	-	110.000	-
Trainees	-	100.000	-
Reiskosten	-	20.000	-
Kantoorbenodigdheden / Facilitair	-	30.000	-
Taakstellende bezuiniging Bedrijfsvoering	-	250.000	-
Digitalisering Dienstverlening	-100.000		100.000
Totaal saldo verbeterende maatregelen	-1.334.095	1.103.085	686.018
Regulier Aanpassingen			
Inwoner op 1			
Onderzoeken inwonerspanel	-	7.000	-
Duurzaam	-	-	-
Werk aan de Winkel			
Riolering / parkeren Zuidveen	-	-22.000	-
Grondexploitatie : sociale huurwoningen	425.000	-	-450.000
Samen redzaam			
Sociaal Medische Indicatie	-	-180.000	-
Reintegratie participatie	-	-	-
Noordwestgroep	-	114.000	-
Mijn Steenwijkerland			
Teerhoudende asfalt	-	-155.000	-
Degeneratievergoeding	-	135.000	-
Spuk	-	-86.000	-
Kapitaalalsten (onderuitputting)	-	220.000	-
Financiën en Overhead			
Hertaxatie gemeentelijke gebouwen	-	-50.000	-
Hondenbelasting	-	-34.000	-
Kostenvergoeding no cure no pay	-	-45.000	-
Onvoorziene lasten	-	-40.000	-
Verbouwing Atrium	-95.000	-9.500	95.000
Netwerkswitc (beveiliging BIO)	50.000	-	-
Totaal Regulier aanpassingen	380.000	-145.500	-355.000

Programma	2020		
	Investering	Exploitatie	Reserve
	+ = verhoging	+ = is voordeel	Reserve
	- = verlaging	- = nadeel	Reserve
Corona			
Inwoner op 1			
Leges Huwelijken	-	-	-20.000
Duurzaam			
Wink aan de Winkel			
Beperken verspreiding Corona	-	-	-59.000
Verplaatsen weekmarkt	-	-	-28.000
Afval evenementen	-	-	42.000
Samen redzaam			
WWB / IOAW / IOAZ	-	-	-810.000
Uitvoering TOZO	-	-	270.000
Mijn Steenwijkerland	-	-	
Sportterreinen	-	-	-8.000
Verkeersmaatregelen	-	-	-25.000
Handhaving	-	-	-8.500
	-	-	-
Financiën en Overhead	-	-	-
1e Compensatie pakket (cultuur / toeristenbel)	-	296.000	-
Schoonmaakkosten	-	-	-75.000
Toeristenbelasting / 1e compsatiepakket	-	-125.000	-
Thuiswerkplekken	150.000	-	-37.500
Totaal Corona	150.000	171.000	-759.000
Algeheel Totaal	-804.095	876.585	-757.982

De structurele financiële effecten (exploitatie) voortvloeiende uit deze najaarsnota voor de jaren 2021-2024 zijn opgenomen als mutatie in de programma-begroting 2021- 2024. De mutatie in de reserves vindt na vaststelling van deze nota plaats.

3.2 Financieel beeld 2020 na verwerking najaarsnota

Het saldo van de begrotingsruimte komt tot uitdrukking in de programmabegroting 2020-2023. Dit is het startsaldo van de jaarschijf 2020 opgenomen in de nota van aanbidding.

Onderstaande tabel geeft de huidige begrotingspositie weer.

Financieel beeld 2020:

	x € 1.000
Omschrijving	2020
Saldo Meerjarenbegroting	38
Informatienota 15 oktober 2019:	
Algemene uitkering 2020 septembercirculaire 2019	303
Voorlopige BUIG 2020	-151
Algemene uitkering 2020 decembercirculaire 2019	65
Raadsbesluit 21 januari 2020	
Vaststelling tarieven OZB 2020	-176
Informatienota 16 juni 2020	
Algemene uitkering meicirculaire 2020	451
Informatienota 2020 (cf bijlage 5)	-3.634
Begrotingssaldo na Informatienota 2020	-3.104
Najaarsnota 2020	877
Begrotingssaldo na NJN	-2.227

4. Te nemen besluiten:

- De najaarsnota 2020 vast te stellen (inclusief de financiële effecten zoals weergegeven in de informatienota 2020) en de begroting 2020 overeenkomstig aan te passen.
- De kredieten opgenomen in de informatienota van € 110.000 beschikbaar te stellen voor carport brandweergarage, tweedehands verreiker en tweedehands veegmachine
- Kredieten met in totaliteit een omvang van € 804.095 intrekken. (verstrekte en ingetrokken)
- De corona gerelateerde nadelige effecten van € 1.089.000 (€ 330.000 (bijstelling HHP, corona gerelateerd) en effecten corona € 759.000) ten laste van de algemene reserve vaste buffer te brengen.
- De overige financiële effecten op de reserves € 331.018 (€ 686.000 minus € 355.000) ten gunste van de algemene reserve te brengen.
- Ingaande 2020 geen budgetten meer over te hevelen.

5. Bijlage financiële effecten Informatienota 2020

Bestuursprogramma's				
1	De inwoner op 1	I/S	Investering	2020
1.1	Veiligheidsregio IJsselland: positief resultaat 2019	I		63.000
1.2	Pensioenoverdracht bestuurders	S		-50.000
1.3	Onderhoud/actualiseren basisregistraties (BAG/BGT/WOZ)	S		-40.000
1.4	Nieuw contract opvang zwerfdieren	S		-17.396
1.5	Wegsleepregeling	S		-3.500
1.6	Financieel technische aanpassingen bidboek 'Land van Weerribben en Wieden'	S		-64.280
	Bidboek (tlv reserves)	I		374.900
	Mutatie reserves (bidboek)	I		-374.900
	Totaal De inwoner op 1		0	-112.176
2	Duurzaam	I/S	Investering	2020
2.1	Integraal programma DBT: Exploitatielasten aankoop stationsgebouw	I		-25.000
2.2	Stimuleren kleine energiebespaarmaatregelen in huis	I		-180.000
	<i>Beschikking Regeling Reductie Energieverbruik (subsidie Rijk)</i>	I		180.000
	Totaal Duurzaam		0	-25.000
3	Werk aan de winkel	I/S	Investering	2020
3.1	Uitvoeringsagenda Weerribben-Wieden	I		-337.223
	<i>Toevoegen subsidie provincie aan bestaande budgetten</i>	I		337.223
	Totaal Werk aan de winkel		0	0
4	Samenredzaam	I/S	Investering	2020
4.1	Vrijval stelpost apparaatskosten Plan van Aanpak IGSD	S		321.500
4.2	Afwikkeling IGSD Steenwijkerland en Westerveld - in liquidatie	I		592.000
4.3	Jeugdhulp	S		-1.713.748
	Indexering tarieven Jeugdhulp 2020	I		-345.000
	<i>Inzet Reserve opvangen tekorten Sociaal Domein</i>	I		345.000
4.4	WMO: schoonmaakondersteuning	S		-310.468
	WMO: wegvallen eigen bijdrage	S		-300.000
	WMO: overige regelingen	S		-51.929
4.5	Loonkostensubsidie Participatiewet	S		-1.100.000
4.6	Leerlingenvervoer (Europese aanbesteding)	S		-175.000
4.7	Veilig Thuis	I		-47.500
	Totaal Samenredzaam		0	-2.785.145

5	Mijn Steenwijkerland	I/S	Investering	2020
5.1	Financiële vertaling IHP Onderwijs (gewijzigde fasering en rentepercentage)	S		10.564
	Eenmalige kosten (IHP tlv reserves)	I		20.069
	Inzet reserves IHP	I		-20.069
5.2	Onderbrengen straatreinigen in contract Noordwestgroep	S		-15.000
5.3	Veiligheidsregio IJsselland (carport brandweerkazerne Vollenhove)	S	-40.000	-2.100
	<i>Extra huurinkomsten</i>	S		2.100
	Totaal Mijn Steenwijkerland		-40.000	-4.436
6	Financiën en overhead	I/S	Investering	2020
6.1	Hogere dividenduitkering diverse vennootschappen die zijn ontstaan na verkoop Essent	I		16.000
6.2	Lagere dividenduitkering BNG Bank	I		-204.887
6.3	Lagere dividenduitkering Enexis Holding N.V.	S		
6.4	Vervallen dividenduitkering Vitens N.V.	S		-52.397
6.5	Uitvoering wet WOZ: kwaliteitsimpuls	I		-100.000
6.6.	WOZ op basis van gebruiksoppervlakte	I		-118.000
6.7	Hogere premie brand- en stormverzekering	S		-150.878
6.8	Aanschaf tweedehands verreiker	S	-30.000	-4.125
	<i>Vrijval kapitaallasten diverse investeringsmiddelen</i>	S		4.125
6.9	Aanschaf tweedehands kleine veegmachine	S	-40.000	-5.500
	<i>Vrijval kapitaallasten diverse investeringsmiddelen</i>	S		5.500
6.10	OPK inzameling door de ROVA: vergoeding aan verenigingen	S		-98.000
6.11	Diversen (gesloten erfpachtovereenkomst)	S		913
6.12	Diversen (spuk-regeling)	S		
	Totaal Financiën en overhead		-70.000	-707.249
				-3.634.006

6. Bijlage financiële effecten corona 2020

Om het financiële effect van de corona duidelijker te duiden is deze bijlage opgenomen.

Programma	2020		
	Investering	Exploitatie	Reserve
	+ = verhoging - = verlaging	+ = is voordeel - = nadeel	+ = Voordeel tgv Reserve - = Nadeel tlv Reserve
Corona			
Inwoner op 1			
Leges Huwelijken	-	-	-20.000
Duurzaam			
Wink aan de Winkel			
Beperken verspreiding Corona	-	-	-59.000
Verplaatsen weekmarkt	-	-	-28.000
Afval evenementen	-	-	42.000
Samen redzaam			
WWB / IOAW /IOAZ	-	-	-810.000
Uitvoering TOZO	-	-	270.000
Jeugdhulp	-	-	-200.000
Leerlingenvervoer	-	-	-130.000
Mijn Steenwijkerland			
Sportterreinen	-	-	-8.000
Verkeersmaatregelen	-	-	-25.000
Handhaving	-	-	-8.500
	-	-	-
Financiën en Overhead			
1e compensatiepakket corona totaal	-	775.000	-
1e compensatiepakket corona WSW	-	-330.000	-
1e compensatiepakket corona inhaalzorg jeugdwet	-	-87.000	-
1e compensatiepakket corona inhaalzorg WMO	-	-35.000	-
1e compensatiepakket corona VVE peuters	-	-27.000	-
Schoonmaakkosten	-	-	-75.000
Toeristenbelasting / 1e compensatiepakket	-	-125.000	-
Thuiswerkplekken	150.000	-	-37.500
Totaal Corona	150.000	171.000	-1.089.000